

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie- uitdagingen

Verslag

Veldwerk:

November 2022

Publication:

December 2022

Enquête aangevraagd en gecoördineerd door de Europese Commissie,
directoraat-generaal Communicatie

Dit document geeft niet het standpunt van de Europese Commissie weer.
De daarin vervatte interpretaties en meningen zijn uitsluitend die van de auteurs.

Flash Eurobarometer 514 — Ipsos Europese openbare zaken

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europa-democratie-Esperanto](#)

Het doel van dit „voorlopige” document is om meer mensen in de Europese Unie kennis te laten nemen van documenten die door de Europese Unie zijn geproduceerd (en gefinancierd door hun belastingen). Without vertalingen, mensen zijn uitgesloten van het debat.

Dit document over het antwoord van de EU op de energie-uitdagingen was [alleen in het Engels](#) in een pdf-bestand. Vanuit dit eerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu [beschikbaar in alle officiële talen](#).

Het is wenselijk dat het EU-bestuur de vertaling van belangrijke documenten overneemt. „Belangrijke documenten” zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege de eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie- uitdagingen

Verslag

November 2022

Enquête uitgevoerd door Ipsos European Public Affairs op verzoek van de Europese Commissie,
Directoraat-generaal Communicatie
Enquête gecoördineerd door de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie
(Eenheid „Mediamonitoring en Eurobarometer” van DG COMM)

Projecttitel Flash Eurobarometer 514 EU's antwoord op de energie-uitdagingen — november 2022

Verslag

Taalversie EN

Catalogusnummer NA-03-22-151-DE-N

ISBN 978-92-76-58973-0

10.2775/00780

© Europese Unie, 2022

Inhoudsopgave

Introductie.....	7
Belangrijkste bevindingen.....	10
Deel 1. De energie-uitdagingen van de EU.....	14
1.1. Meningen over stijgende energieprijzen.....	14
1.2. Steun voor EU-maatregelen in verband met de energie-uitdagingen.....	19
1.3. Bereidheid om het energieverbruik te verminderen.....	26
Deel 2. Standpunten over de huidige economische situatie en het verwachte effect van nationale en EU-maatregelen.....	32
2.1. Perceptie van de huidige economische situatie.....	32
2.2. Verwachtingen ten aanzien van de gevolgen van EU- en nationale maatregelen.....	37
Deel 3. Algemene houding ten opzichte van de oorlog in Oekraïne en de reactie van de overheid.....	41
3.1. Interesse in de oorlog in Oekraïne.....	41
3.2. Algemene tevredenheid over de reactie op de oorlog in Oekraïne.....	44
3.3. Adviezen over specifieke EU-maatregelen om te reageren op de oorlog in Oekraïne.....	50
3.4. Eenheid van de EU op het wereldtoneel: het effect van de oorlog in Oekraïne.....	56
Deel 4. Solidariteit en democratie in de EU.....	58
4.1. Solidariteit tussen de EU-lidstaten.....	58
4.2. Standpunten over de stand van de democratie in de EU.....	59
Technische specificaties.....	61
Vragenlijst.....	63
Gegevensbijlage.....	69
Onze opmerkingen.....	100
De titel van het onderzoek komt niet overeen met de inhoud ervan.....	100
Welk beleid moet worden aangenomen? Meninge verschillen veel meer tussen landen dan tussen sociale groepen.....	100

Introductie

Op 24 februari 2022 lanceerden de Russische strijdkrachten een grootschalige invasie van Oekraïne. Als gevolg van deze onuitgelokte en ongerechtvaardigde agressie, werden belangrijke delen van het Oekraïense grondgebied oorlogsgebieden waar veel mensen vandaan vluchtten. De **Europese Commissie ondersteunt Oekraïne met noodhulp en werkt** nauw samen met de buurlanden van Oekraïne om hen te ondersteunen bij het bieden van bescherming aan mensen die de invasie ontvluchten.¹ Daarnaast heeft de Europese Unie **uitgebreide en robuuste sancties tegen Rusland aangenomen**.

Sinds de tweede helft van 2021 is de **energieprijzen in de EU (en wereldwijd) sterk gestegen**. De prijs van brandstoffen is verder gestegen als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Dit heeft ook geleid tot bezorgdheid over de continuïteit van de energievoorziening in de EU, en het besluit van Rusland om gasleveringen aan verschillende EU-lidstaten op te schorten, heeft de situatie verder beïnvloed. De Europese Commissie heeft het REPowerEU-**actieplan** voorgesteld om Europa ruim voor 2030 onafhankelijk te maken van Russische fossiele brandstoffen.²

In opdracht van het directoraat-generaal Communicatie van de Europese Commissie werd een Flash Eurobarometer-enquête uitgevoerd om input te verkrijgen van burgers in de EU over hun houding ten aanzien van het antwoord van de EU op de energie-uitdagingen en de oorlog in Oekraïne. Voorts wordt onderzocht hoe energie-uitdagingen invloed hebben gehad op de percepties over democratie en solidariteit tussen de lidstaten. Deze enquête vertegenwoordigt de tweede Flash Eurobarometer die de houding van EU-burgers ten aanzien van de oorlog in Oekraïne en hun mening over de reactie van overheidsinstanties meet (zie Flash Eurobarometer 506).³ Deze Flash Eurobarometer onderzoekt de volgende onderwerpen:

- Adviezen over de EU-respons op de huidige energie-uitdagingen, met inbegrip van adviezen over specifieke EU-maatregelen die in dit verband zijn genomen, alsook steun voor EU-maatregelen die gericht zijn op het veiligstellen van de energievoorziening en het beperken van de stijgende energieprijzen;
- De bereidheid van EU-burgers om hun energieverbruik te verminderen door middel van een reeks verschillende acties;
- Perceptie van de huidige economische situatie, met inbegrip van verwachtingen over de gevolgen van de nationale en EU-maatregelen om de economische situatie te verbeteren;
- Algemene houding ten opzichte van de oorlog in Oekraïne, met inbegrip van belangstelling voor nieuws over de oorlog, algemene tevredenheid over de reactie van autoriteiten en burgers, en adviezen over de reactie van de EU in het algemeen en in termen van specifieke EU-maatregelen;
- Adviezen over solidariteit tussen de EU-lidstaten en standpunten over de stand van de democratie in de EU.

---

1 https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_en

2 <https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/871871/Factsheet%20-%20REPowerEU.pdf.pdf>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2772>

Namens de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie, interviewde Ipsos European Public Affairs in elk van de 27 lidstaten van de EU een representatieve steekproef van EU-burgers van 15 jaar en ouder. Tussen 23 november en 30 november 2022 werden 26 337 interviews uitgevoerd via computerondersteunde webinterviews (CAWI), waarbij gebruik werd gemaakt van online panels van Ipsos en hun partnernetwerk. De in dit rapport gepresenteerde enquêtegegevens worden gewogen naar bekende populatieproporties. De EU-27-gemiddelden worden gewogen op basis van de omvang van de 15+ bevolking van elk land. Een technische nota over de methoden voor de uitvoering van het onderzoek is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Notities:

1) Enquêteresultaten zijn onderworpen aan steekproeftoleranties, wat betekent dat niet alle zichtbare verschillen tussen groepen statistisch significant kunnen zijn. Alleen verschillen die statistisch significant zijn (op het niveau van 5 %) — d.w.z. wanneer redelijkerwijs zeker kan zijn dat ze waarschijnlijk niet bij toeval zullen hebben plaatsgevonden — worden in de tekst gemarkeerd.

2) In het verslag wordt gekeken naar de veranderingen tussen de huidige enquête en die van april 2022 (Flash Eurobarometer 506), zowel op EU- als op nationaal niveau. De term procentpunt wordt gebruikt bij het vergelijken van twee verschillende percentages (de afkorting is pp). Trendverschillen worden berekend op basis van percentages met één decimaal en worden vervolgens afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal.

3) Percentages mogen niet oplopen tot 100 %, omdat ze worden afgerond op het dichtstbijzijnde percentage. Door afronding kan het ook voorkomen dat de percentages voor afzonderlijke responsopties die in de grafieken worden weergegeven, niet precies optellen tot de totalen die in grafieken en tabellen worden weergegeven of in de tekst worden vermeld. De responspercentages zullen meer dan 100 % bedragen als de vraag respondenten toestaat om meerdere antwoorden te selecteren.

4) In dit rapport worden landen aangeduid door hun officiële afkorting. De in dit rapport gebruikte afkortingen komen overeen met:

BE	België	LT	Litouwen
BG	Bulgarije	LU	Luxemburg
CZ	Tsjechië	HU	Hongarije
DK	Denemarken	MT	Malta
DE	Duitsland	NL	Nederland
EE	Estland	AT	Oostenrijk
IE	Ierland	PL	Polen
EL	Griekenland	PT	Portugal
ES	Spanje	RO	Roemenië
FR	Frankrijk	SI	Slovenië
HR	Kroatië	SK	Slowakije
IT	Italië	FI	Finland
CY	Rep. van Cyprus*	SE	Zweden
LV	Letland		

* Cyprus als geheel is een van de 27 lidstaten van de EU. Het acquis communautaire is echter opgeschort in het deel van het land dat niet onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus. Om praktische redenen worden alleen de interviews in het deel van het land dat

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen 9/102

onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus opgenomen in de categorie „CY”.

Belangrijkste bevindingen

Meningen over stijgende energieprijzen

- Meer dan 80 % van de respondenten is het erover eens dat stijgende energieprijzen een aanzienlijke invloed hebben op hun koopkracht. De huidige enquête vertoont geen significante verandering ten opzichte van de enquête in april 2022 (Flash Eurobarometer 506). Uit de analyse op landenniveau blijkt dat het aandeel dat met deze verklaring overeenkomt, varieert van 75 % in Zweden tot 94 % in Portugal.
- Ongeveer acht op de tien respondenten zijn het erover eens dat de EU maatregelen moet blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen. Respondenten zijn het er meestal minder vaak over eens dat recente prijsstijgingen in hun land voornamelijk te wijten zijn aan het agressieve gedrag van Rusland (56 % in totaal).

Steun voor EU-maatregelen in verband met de energie-uitdagingen

- Bijna negen op de tien respondenten zijn het erover eens dat de EU kritieke infrastructuur zoals pijpleidingen en internetkabels moet beschermen (48 % is het er volledig mee eens, 39 % „tend to agree”). Het percentage dat met deze verklaring overeenkomt, varieert van 81 % in Bulgarije en Italië tot 93 % in Malta en 94 % in Portugal.
- Meer dan acht op de tien respondenten in de hele EU zijn het erover eens dat de prijs van elektriciteit niet afhankelijk mag zijn van de gasprijs (48 % „totaal akkoord”, 35 % „tend to agree”), waarbij het kleinste aandeel in Malta (74 %), op de voet gevolgd door Zweden (76 %) en de hoogste percentages in Slovenië (90 %) en Oostenrijk (91 %).
- Meer dan acht op de tien respondenten zijn het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie (47 % is het er volledig mee eens, 36 % „meest geneigd om ermee in te stemmen”). Het aandeel dat met deze verklaring overeenkomt, varieert van 60 % in Bulgarije tot 92 % in Malta en 94 % in Portugal. Een kleiner deel van de respondenten in de EU is het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om in kernenergie te investeren (23 % is het „volledig mee eens”, 35 % „meestal akkoord”).
- Ongeveer 80 % van de respondenten is het erover eens dat iedereen zich moet inspannen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen (38 % „volledig akkoord”, 43 % „meestal akkoord”). De hoogste percentages die het met deze maatregel eens zijn, zijn opnieuw te vinden in Portugal (93 %). De kleinste aandelen worden waargenomen in Griekenland (67 %) en Bulgarije (65 %).

Bereidheid om het energieverbruik te verminderen

- Net als in april 2022 is een overgrote meerderheid van de respondenten bereid ten minste enkele maatregelen te nemen om hun energieverbruik te verminderen en de rekeningen (3 % is niet bereid om actie te ondernemen en 2 % antwoordt dat zij het niet weten); er is echter een duidelijke verschuiving in de meest populaire soorten acties die door respondenten zijn geselecteerd — er is bijvoorbeeld een stijging met vijf procentpunten in de verhouding die de kamertemperatuur thuis of op het werk verlaagt, maar er is een daling van vijf procentpunten in de bereidheid om energiezuinige apparatuur te kopen met een goede energieclassificatie.
- Het grootste deel van de respondenten is of zou bereid zijn om verlichting uit te schakelen wanneer ze een tijdje een kamer verlaten, thuis of op het werk (77 %, + 4 procentpunten ten opzichte van april 2022), ontkoppel elektronische apparaten wanneer ze niet in gebruik zijn (62 %, + 4 procentpunten ten opzichte van april 2022).

geen verandering), of verlagen de kamertemperatuur thuis of op het werk (58 %, + 7 pp). Ongeveer vier op de tien respondenten gebruiken al alternatieven voor hun auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer, het delen van auto's (39 %, -6 pp), of om energiezuinige apparatuur te kopen met een goede energiescore (37 %, -5 pp).

- Minder respondenten zijn bereid om enkele van de duurdere acties/acties te ondernemen met een grotere impact op hun persoonlijke leven. Bovendien is ten opzichte van april 2022 het aandeel respondenten dat bereid is om deze maatregelen te nemen, afgenomen: voeg betere isolatie toe in hun huis (26 %, -4 pp), kies voor hernieuwbare vormen van energie thuis, zoals zonnepanelen, enz. (25 %, -10 pp), installeer thuis apparatuur om hun energieverbruik te controleren en te verminderen (22 %, — 9 pp) en om de trein te nemen in plaats van het vliegtuig voor reizen (22 %, -5 pp).

Perceptie van de huidige economische situatie

- Respondenten in de hele EU zijn verdeeld wanneer gevraagd wordt om de huidige toestand van hun persoonlijke levensstandaard te beoordelen. De helft van de respondenten beoordeelt hun levensstandaard als slecht, terwijl de andere helft antwoordt dat hun levensstandaard goed is. Bovendien zijn er grote verschillen tussen de lidstaten, waarbij het percentage dat hun levensstandaard als slecht beschrijft, varieert van 28 % in Luxemburg tot 70 % in Hongarije.

- Driekwart van de respondenten beoordeelt de economische situatie van hun land als slecht (31 % „zeer slecht” en 45 % „zeer slecht”); in Bulgarije (91 %) en Slowakije (93 %). Evenzo beoordeelt ongeveer tweederde van de respondenten de economische situatie van de EU als slecht (15 % „zeer goed” en 48 % „zeer slecht”).

Verwachtingen ten aanzien van de gevolgen van EU- en nationale maatregelen ter verbetering van de economische situatie

- Ongeveer de helft van de respondenten denkt dat maatregelen die de EU neemt om de algehele economische situatie te verbeteren, een positief effect zullen hebben, waaronder 9 % die denkt dat de impact aanzienlijk zal zijn en 40 % die denkt dat er een beperkt positief effect zal zijn. Het grootste deel van de respondenten, in alle lidstaten, verwacht dat de impact van EU-maatregelen beperkt zal zijn, maar positief — dit aandeel varieert van 29 % in Hongarije en Griekenland tot 54 % in Portugal.

- Evenzo verwacht het grootste deel van de respondenten in bijna alle lidstaten dat maatregelen die hun nationale autoriteiten nemen om de algehele economische situatie te verbeteren, een beperkt positief effect zullen hebben. Dit standpunt wordt gedeeld door 38 % van de respondenten in de EU en varieert tussen 19 % in Hongarije en 50 % in Nederland.

Interesse in de oorlog in Oekraïne

- Cverliest bij acht op de tien respondenten minstens meerdere keren per week nieuws over de oorlog in Oekraïne. Toch is de frequentie van het volgende nieuws over de oorlog afgenomen ten opzichte van april 2022: 23 % volgt meerdere keren per dag nieuws over de oorlog in Oekraïne (-18 pp), 29 % doet dit eenmaal per dag (29 %, geen verandering) en 27 % meerdere keren per week (27 %, + 9 pp).

- Vergeleken met april 2022 bespreken EU-burgers ook minder vaak de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden: 9 % doet dit meerdere keren per dag (-13 pp) en 12 % per dag (-7 pp). Iets meer dan een derde (35 %, geen verandering) bespreekt de oorlog meerdere keren per week met vrienden en familieleden.

Algemene tevredenheid over de reactie op de oorlog in Oekraïne

- Meer dan de helft van de respondenten is tevreden over de manier waarop burgers in hun land hebben gereageerd op de oorlog in Oekraïne, waaronder 12 % die „zeer tevreden” zijn en 47 % die „teevreden” zijn. Respondenten in Slowakije zijn over het algemeen het minst tevreden over hoe burgers in hun land hebben gereageerd op de oorlog in Oekraïne (33 % in totaal is tevreden) en respondenten in Polen (83 %) zijn over het algemeen het meest tevreden. Vergeleken met de resultaten van april 2022 is het aandeel respondenten dat tevreden is met de reactie van hun medeburgers in bijna alle landen gedaald.
- Sinds de laatste golf is de tevredenheid over de reactie van de overheid op de oorlog in Oekraïne vrijwel hetzelfde gebleven. Zo meldt ongeveer een op de twee respondenten tevreden te zijn over hoe de EU heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne. De tevredenheid over de reactie van de EU op de oorlog in Oekraïne varieert van 28 % in Griekenland, 33 % in Cyprus en Oostenrijk tot 67 % in Denemarken.

Adviezen over specifieke EU-maatregelen om te reageren op de oorlog in Oekraïne

- Bijna negen op de tien stemt ermee in humanitaire steun te verlenen aan de door de oorlog getroffen mensen, waaronder 53 % die volledig „goedkeurt” en 35 % die „meestal akkoord gaan” met deze maatregel. De algemene goedkeuring van deze maatregel is ten opzichte van april 2022 met vijf procentpunten gedaald. Op dezelfde manier is iets meer dan acht op de tien respondenten voorstander van het verwelkomen van mensen die de oorlog in de EU ontvluchten, onder wie 42 % die „volledig akkoord gaat” en 40 % die deze maatregel „meest goedkeuren”. Nogmaals, de algemene goedkeuring voor deze maatregel is sinds april 2022 met zeven procentpunten gedaald.
- Wat de financiële steun aan Oekraïne betreft, keurt 70 % van de respondenten in de hele EU deze maatregel goed. Het goedkeuringsniveau hoger is dan 50 % in een meerderheid van de lidstaten; de belangrijkste uitzonderingen zijn Hongarije (49 %, -17 procentpunten ten opzichte van april 2022), Bulgarije (46 %, -9 procentpunt) en Slowakije (45 %, -18 procentpunten).
- Zeven op de tien respondenten keuren economische sancties goed tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren, waaronder 42 % die „volledig goedkeuren” en 29 % die „meestal goedkeuren”. Net als in april 2022 keurt 85 %-89 % van de economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren in Finland, Polen en Portugal goed. In vijf landen steunt minder dan de helft van de respondenten dergelijke economische sancties: Hongarije (47 %), Bulgarije en Slowakije (43 %), Griekenland (38 %) en Cyprus (37 %).
- Bijna tweederde van de respondenten keurt het verbieden van Russische staatsmedia van uitzendingen in de EU goed, waarvan 37 % meldt dat ze „volledig goedkeuren” en 26 % dat ze deze maatregel „goedkeuren”.
- Ongeveer zes op de tien respondenten zijn akkoord met de financiering van de aankoop en levering van militaire uitrusting aan Oekraïne, waaronder 26 % die „volledig goedkeuren” en 33 % die dit soort financiering „meestal goedkeuren”.

Eenheid van de EU op het wereldtoneel: het effect van de oorlog in Oekraïne

- Ongeveer vier op de tien EU-burgers (41 %) zijn het erover eens dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt, terwijl ongeveer een op de drie (32 %) denkt dat deze een verzwakkingseffect heeft gehad. In Griekenland, Cyprus en Hongarije is tussen de 18 en 24 % van de respondenten van mening dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt. Ongeveer drie keer zoveel respondenten delen dit standpunt in Litouwen (67 %), Estland (65 %), Finland (62 %) en Portugal (61 %).

Solidariteit en democratie in de EU

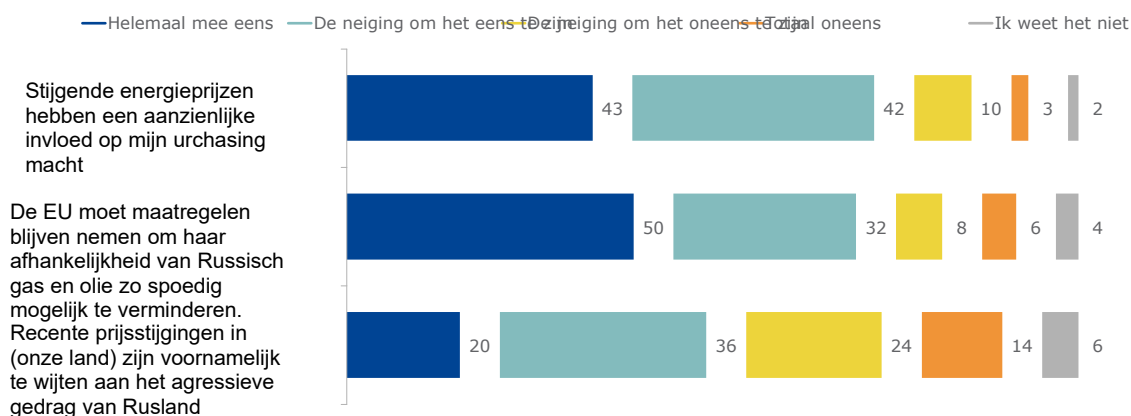
- Een meerderheid van de respondenten is het erover eens dat er over het algemeen sprake is van solidariteit tussen de lidstaten in de EU (8 % „volledig akkoord” en 47 % „meestal akkoord”). In Finland (74 %) en Portugal (79 %) en de laagste in Cyprus (27 %) en Griekenland (34 %).
- De helft van de respondenten in de EU is het erover eens dat de democratie in hun land wordt bedreigd: 18 % „volledig mee eens” en 32 % „mogelijk”. Dit percentage varieert van 29 % in Finland en Denemarken tot 67 % in Kroatië en Slowakije, en 71 % in Hongarije.
- Respondenten zijn ook verdeeld in hun mening over de stand van de democratie in de EU: 45 % is het ermee eens dat de democratie in de EU bedreigd wordt en hetzelfde aandeel (45 %) is het er niet mee eens dat dit het geval is. Het hoogste percentage respondenten dat het eens is met deze verklaring wordt waargenomen in Griekenland (59 %), op de voet gevolgd door Cyprus (55 %). Het laagste niveau van overeenstemming wordt waargenomen in Denemarken (33 %) en Estland (35 %).

Deel 1. De energie-uitdagingen van de EU

1.1. Meningen over stijgende energieprijzen

Meer dan 80 % van de respondenten is het erover eens dat stijgende energieprijzen een aanzienlijke invloed hebben op hun koopkracht (43 % is het „volledig mee eens” en 42 % is het er niet mee eens). De huidige enquête vertoont geen significante verandering ten opzichte van de enquête van april 2022. Een soortgelijk aandeel is het er ook over eens dat de EU maatregelen moet blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen (50 % „volledig akkoord” en 32 % „meestal akkoord”; een kleine, maar aanzienlijke daling ten opzichte van april 2022).⁴ Ter vergelijking: respondenten zijn het meestal minder vaak eens met de verklaring dat recente prijsstijgingen in hun land voornamelijk te wijten zijn aan het agressieve gedrag van Rusland (20 % „volledig akkoord” en 36 % „meest geneigd om ermee in te stemmen”).

Q6 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken? (% EU27)

Basis: alle respondenten (n=26337)

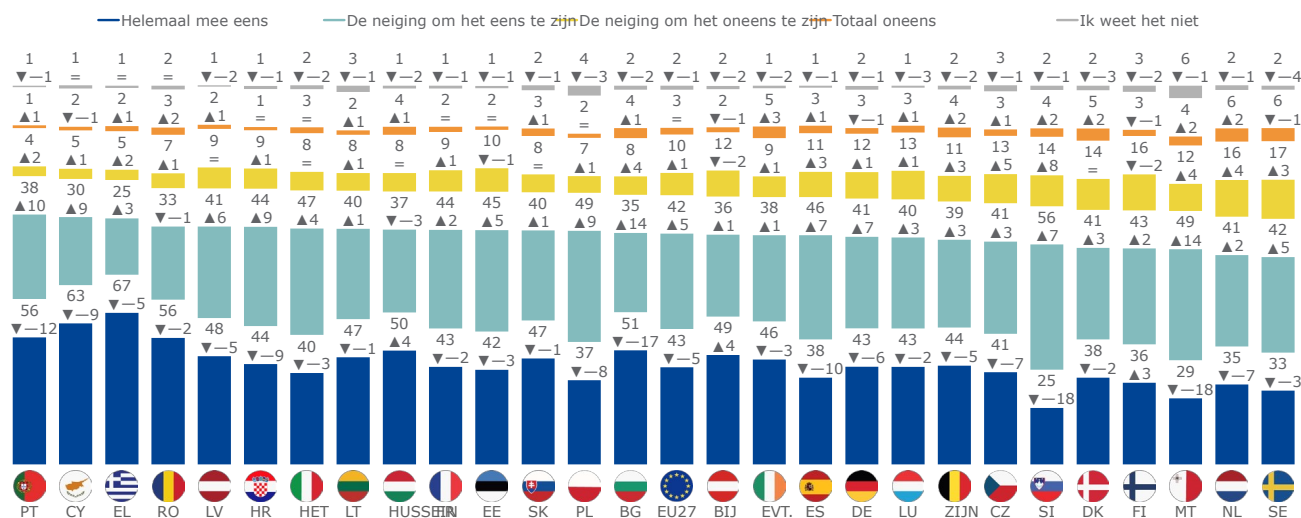
⁴ Opmerking: In april werd deze verklaring als volgt geformuleerd: De EU moet haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk verminderen.

Uit de analyse op landniveau blijkt dat de gevolgen van de stijgende energieprijzen in alle lidstaten aanzienlijk zijn. Het percentage respondenten is het erover eens dat de stijgende energieprijzen een aanzienlijke invloed hebben op hun koopkracht van 75 % in Zweden en 76 % in Nederland tot 92 % in Griekenland, 93 % in Cyprus en 94 % in Portugal.

In vergelijking met april 2022 is het aandeel respondenten dat „het er volledig mee eens” of „meestal eens zijn” dat de stijgende energieprijzen een aanzienlijke invloed hebben op hun koopkracht aanzienlijk gestegen in Oostenrijk (+ 5 procentpunten, van 80 % naar 85 % „overeenstemming” antwoorden) en Finland (+ 5 procentpunten, van 74 % naar 79 %), terwijl het in Slovenië is gedaald (-10 procentpunt van 91 % naar 81 %), Tsjechië (-5 procentpunt, van 87 % naar 81 %), Nederland (-5 procentpunt, van 81 % naar 76 %) en Portugal (-2 procentpunt, van 96 % naar 94 %). Er moet ook worden opgemerkt dat respondenten in een aanzienlijk aantal landen in vergelijking met april 2022 nu minder geneigd zijn om „volledig akkoord” te gaan, maar eerder geneigd zijn om „meestal akkoord te gaan”. In Kroatië is bijvoorbeeld het aandeel „volledig akkoord” met negen procentpunten gedaald, terwijl het percentage dat ze „meest overeenkomen” met negen procentpunten is gestegen.

Q6_2 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

Stijgende energieprijzen hebben een aanzienlijke invloed op mijn koopkracht
(% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)
▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

Het niveau van overeenstemming over maatregelen om de afhankelijkheid van de EU van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen, verschilt enigszins van de lidstaten. In Slowakije is 54 % van de respondenten (-5 procentpunten ten opzichte van april 2022) „het er volledig mee eens” of „meestal akkoord” dat deze maatregelen moeten worden genomen, vergeleken met 94 % die hetzelfde antwoordt in Portugal (-2 procentpunten). Afgezien van Slowakije steunen relatief weinig respondenten verdere maatregelen om de afhankelijkheid van de EU van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen in Bulgarije (59 %), Griekenland (63 %, -7 procentpunt), Hongarije (64 %), Tsjechië (68 %, -9 procentpunt) en Cyprus (69 %).

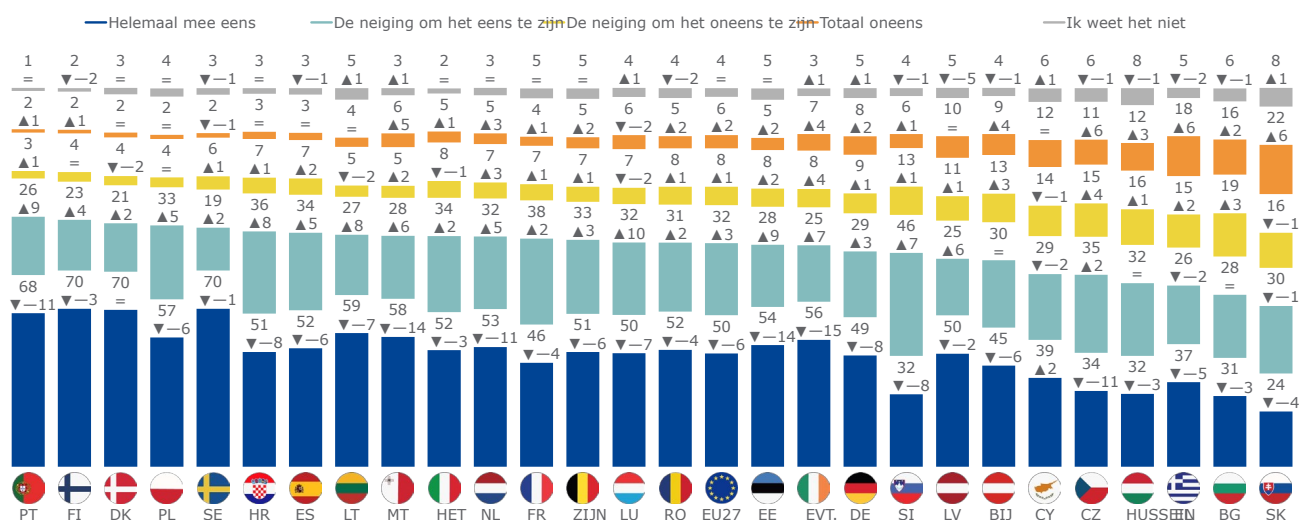
Ten opzichte van april 2022 is in meer dan de helft van de lidstaten het aandeel respondenten „volledig akkoord” gedaald, terwijl in de meeste van deze landen het aandeel dat „meestal akkoord gaat” is toegenomen. In Spanje is bijvoorbeeld het aandeel „volledig akkoord” met zes procentpunten gedaald, terwijl het aandeel dat wordt beantwoord met vijf procentpunten is gestegen met vijf procentpunten.

Q6_1 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De EU moet maatregelen blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen (% per land)

Q6_1 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

De EU moet maatregelen blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas te verminderen en olie zo snel mogelijk (% per land)

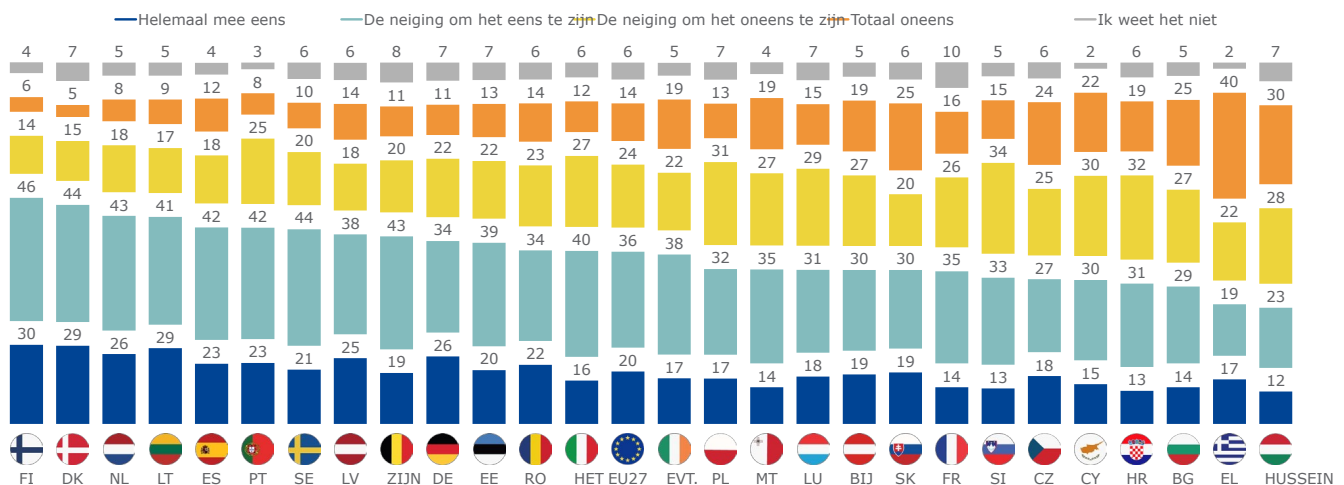
Basis: alle respondenten (3376)

▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

Akkoord met de verklaring dat recente prijsstijgingen in hun land voornamelijk te wijten zijn aan het agressieve gedrag van Rusland, is meestal lager dan voor de andere verklaringen die in dit deel worden besproken. In 13 lidstaten is minder dan de helft van de respondenten het „volledig eens” of „meestal eens” met deze verklaring. Het aandeel is opnieuw het laagste in Hongarije (35 %), Griekenland (36 %) en Bulgarije (43 %), terwijl het het grootste is in Denemarken (74 %) en Finland (76 %). Het percentage „volledig akkoord” varieert van 12 % in Hongarije tot 30 % in Finland, terwijl het percentage „totaal oneens” varieert tussen 5 % in Denemarken en 40 % in Griekenland.

Q6_3 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

Recente prijsstijgingen in (onze land) zijn voornamelijk te wijten aan het agressieve Rusland gedrag (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Sociaal-demografische overwegingen

Vrouwelijke en mannelijke respondenten zijn het er ongeveer over eens dat de EU maatregelen moet blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen en dat recente prijsstijgingen in hun land voornamelijk te wijten zijn aan het agressieve gedrag van Rusland. Vrouwelijke respondenten zijn het er iets meer over eens dat stijgende energieprijzen hun koopkracht aanzienlijk beïnvloeden (87 % is het er in totaal mee eens tegenover 84 % van de mannelijke respondenten).

Oudere respondenten hebben meestal meer kans om maatregelen te ondersteunen om de afhankelijkheid van Russische gas en olie te verminderen. Van de respondenten van 55 jaar en ouder is 86 % het ermee eens dat de EU maatregelen moet blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen, tegenover 81 % van de respondenten in de leeftijd van 40-54 jaar, 80 % van de respondenten 25-39 jaar en 76 % van de respondenten in de leeftijd van 15-24 jaar. Oudere respondenten zijn het er ook eerder over eens dat stijgende energieprijzen een aanzienlijke invloed hebben op hun koopkracht: 89 % van de 55-plussers en 87 % van de 40-54-plussers is het eens met deze verklaring, tegenover 81 % van de 25-39 jaar en 77 % van de 15-24 jaar.

Hoogopgeleide respondenten zijn het vaakst eens met de verklaring dat de EU maatregelen moet blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen: 84 % van de respondenten die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, is het hiermee eens, vergeleken met 82 % van degenen die hun opleiding van 16 tot en met 19 jaar hebben afgerond en 77 % van degenen die hun opleiding van 15 jaar of jonger hebben afgerond.

V6 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen? (% Totale „overeenkomst” naar sociodemografie)

Basis: alle respondenten (n=26 337)

	Stijgende energieprijzen hebben een aanzienlijke invloed op mijn koopkracht	De EU moet maatregelen blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo snel mogelijk te verminderen.	Recente prijsstijgingen in (onze land) zijn voornamelijk te wijten aan het agressieve gedrag van Rusland
EU27	85	82	56
Geslacht			
Mannen	84	82	56
Vrouwen	87	83	56
Leeftijd			
15-24	77	76	55
25-39	81	80	56
40-54	87	81	54
55+	89	86	57
Opleiding (leeftijd wanneer voltooid)			
Tot 15	81	77	58
16-19	88	82	57
20+	86	84	56
Nog steeds studeren	81	80	54

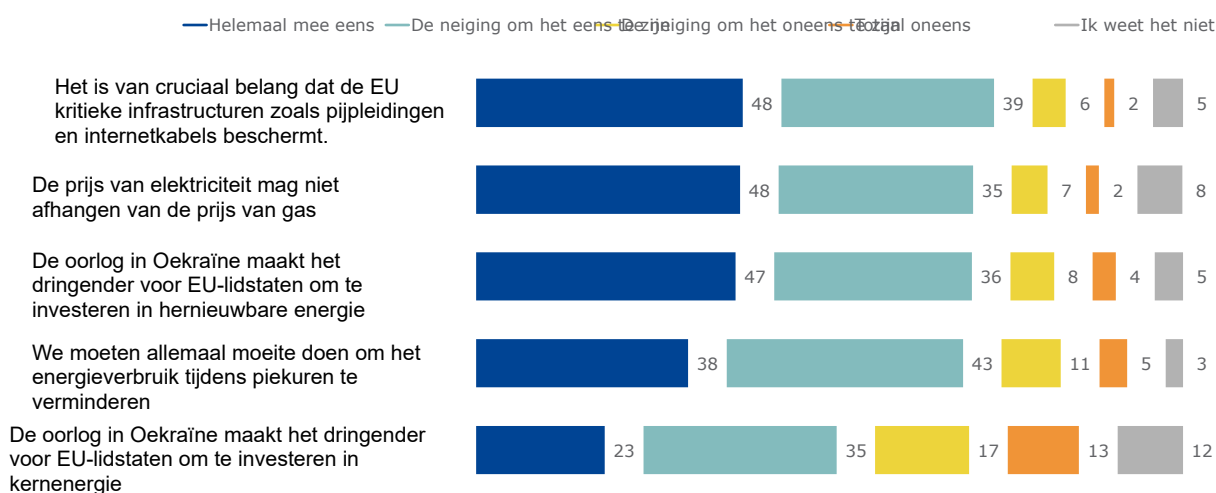
1.2. Steun voor EU-maatregelen in verband met de energie-uitdagingen

De respondenten werden gevraagd naar hun steun voor een aantal EU-maatregelen om de energievoorziening veilig te stellen en de stijgende energieprijzen te beperken. Uit de resultaten van deze enquête blijkt dat de steun voor deze maatregelen zeer hoog is. Ruim acht op de tien respondenten zijn het erover eens dat:

- De EU moet kritieke infrastructures zoals pijpleidingen en internetkabels beschermen (48 % is het „totaal eens”, 39 % „meestal akkoord”);
- de prijs van elektriciteit mag niet afhangen van de gasprijs (48 % „totaal akkoord”, 35 % „tend to agree”);
- de oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor de EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie (47 % „volledig akkoord”, 36 % „meestal akkoord”); en
- iedereen moet zich inspannen om het energieverbruik tijdens de piekuren te verminderen (38 % „totaal akkoord”, 43 % „meestal akkoord”).

Een kleiner deel van de respondenten is het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om in kernenergie te investeren, waarbij 23 % het „volledig eens” is met deze verklaring en 35 % die „het er niet mee eens” zijn.

Q7 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken? (% EU27)

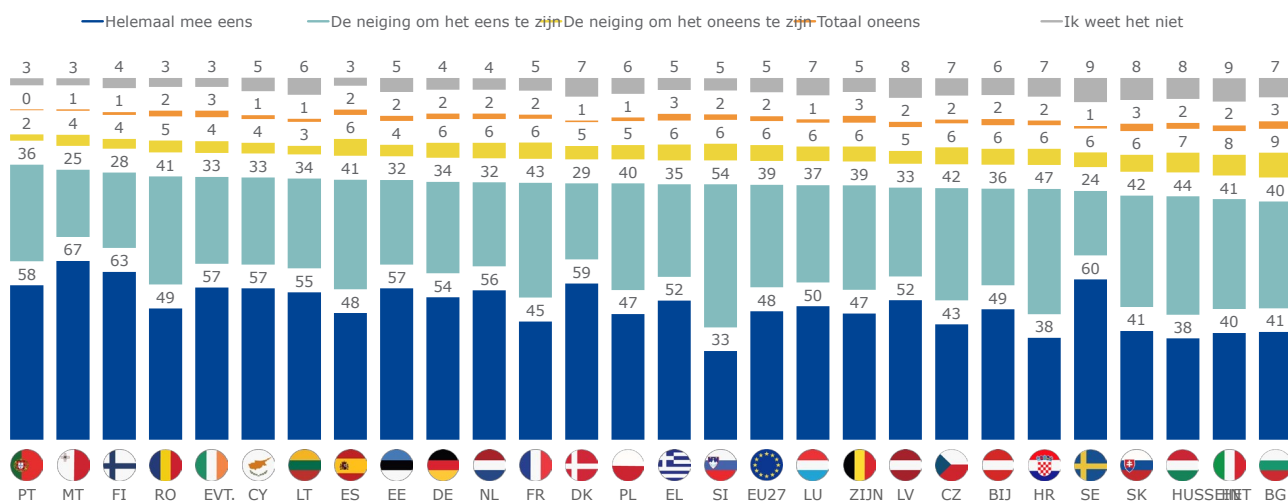
Basis: alle respondenten (n=26337)

De steun voor verschillende EU-maatregelen om de energievoorziening veilig te stellen en de stijgende energieprijzen te beperken, is in alle lidstaten doorgaans hoog.

In alle lidstaten zijn meer dan acht op de tien respondenten het erover eens dat de EU kritieke infrastructuur zoals pijpleidingen en internetkabels moet beschermen. Het percentage dat met deze verklaring overeenkomt, varieert van 81 % in Bulgarije en Italië tot 93 % in Malta en 94 % in Portugal. In de meeste lidstaten zijn meer dan vier op de tien respondenten het er bovendien over eens dat de bescherming van kritieke infrastructuur van cruciaal belang is voor de EU — dit percentage varieert tussen 33 % in Slovenië en 67 % in Malta.

Q7_4 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Het is van cruciaal belang dat de EU kritieke infrastructuur zoals pijpleidingen en internetkabels beschermt (% per land)

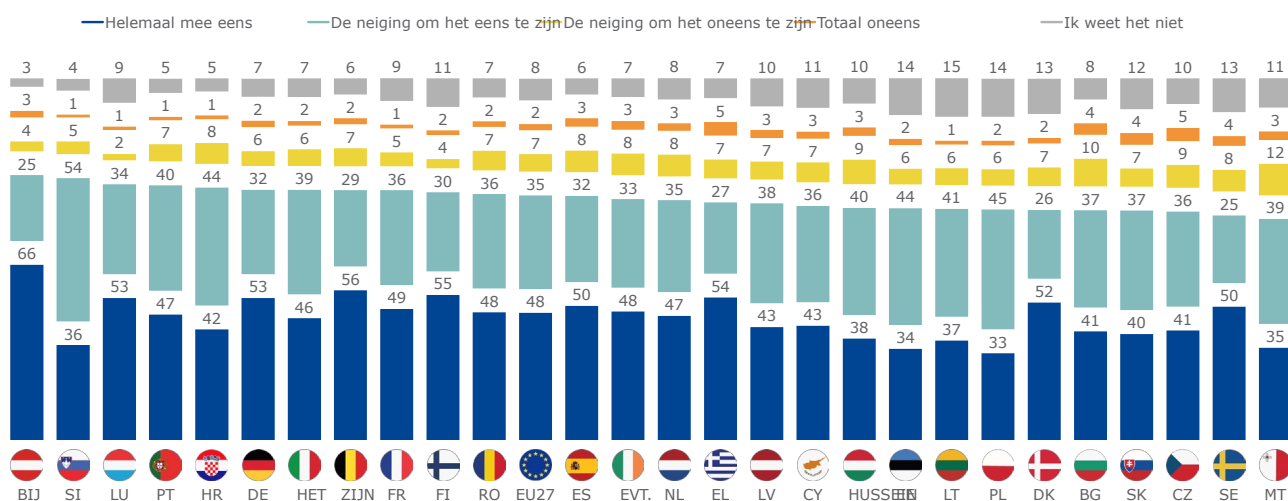

Basis: alle respondenten (n=26337)

In de meeste landen is ten minste driekwart van de respondenten het erover eens dat de prijs van elektriciteit niet afhankelijk mag zijn van de gasprijs, waarbij het kleinste aandeel het eens is in Malta (74 %), op de voet gevolgd door Zweden (76 %). De hoogste percentages zijn te zien in Slovenië (90 %) en Oostenrijk (91 %). Het aandeel „volledig akkoord” dat de prijs van elektriciteit niet afhankelijk mag zijn van de gasprijs varieert van 33 % in Polen tot 66 % in Oostenrijk.

Q7_3 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

De prijs van elektriciteit mag niet afhangen van de prijs van gas
(% per land)

In alle lidstaten zijn ten minste zes op de tien respondenten het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om in hernieuwbare energie te investeren. Het overeengekomen aandeel varieert van 60 % in Bulgarije en 68 % in Slowakije tot 92 % in Malta en 94 % in Portugal (Opmerking: de respondenten in Malta en Portugal behoorden ook tot de meest waarschijnlijke steun voor deze maatregel in april 2022). In tien lidstaten is ten minste de helft van de respondenten „het er volledig mee eens” dat de oorlog het dringender maakt om in hernieuwbare energie te investeren, waarbij respondenten in Cyprus (62 %), Malta en Portugal (beide 67 %) het meest waarschijnlijk „volledig mee eens” zullen zijn.

Er is aanzienlijk meer verschillen tussen de lidstaten in overeenstemming over de urgentie van investeringen in kernenergie. In Oostenrijk, Cyprus en Griekenland is 33 %-35 % van de respondenten het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om in kernenergie te investeren. Meer dan twee keer zoveel respondenten zijn het daarentegen eens met deze verklaring in Frankrijk (71 %), Finland (71 %), Roemenië (75 %) en Polen (77 %).

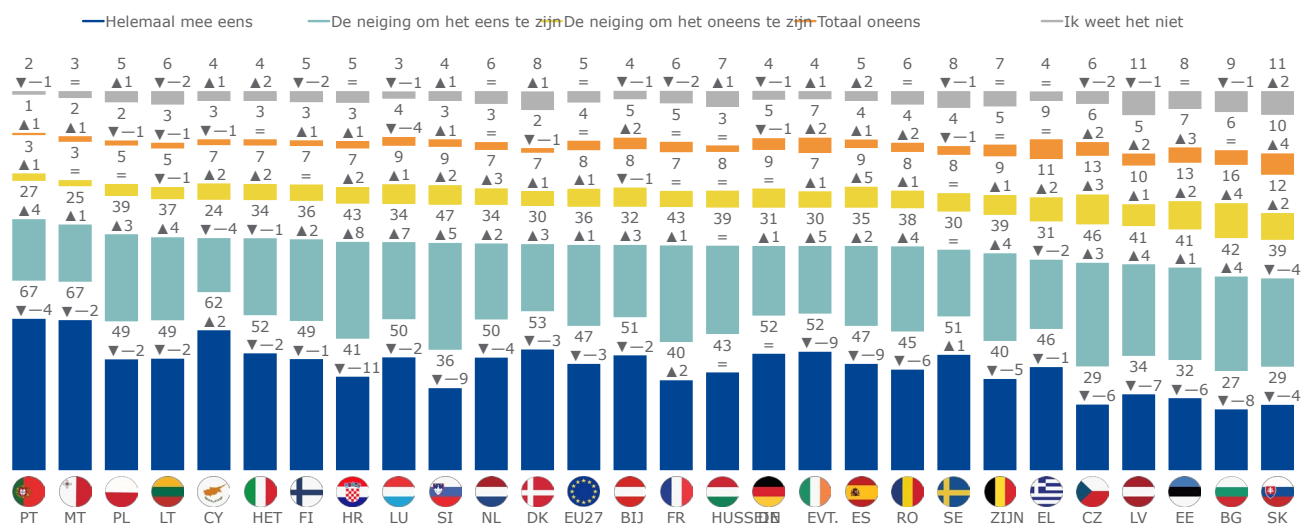
Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

22/102

Q7_1 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

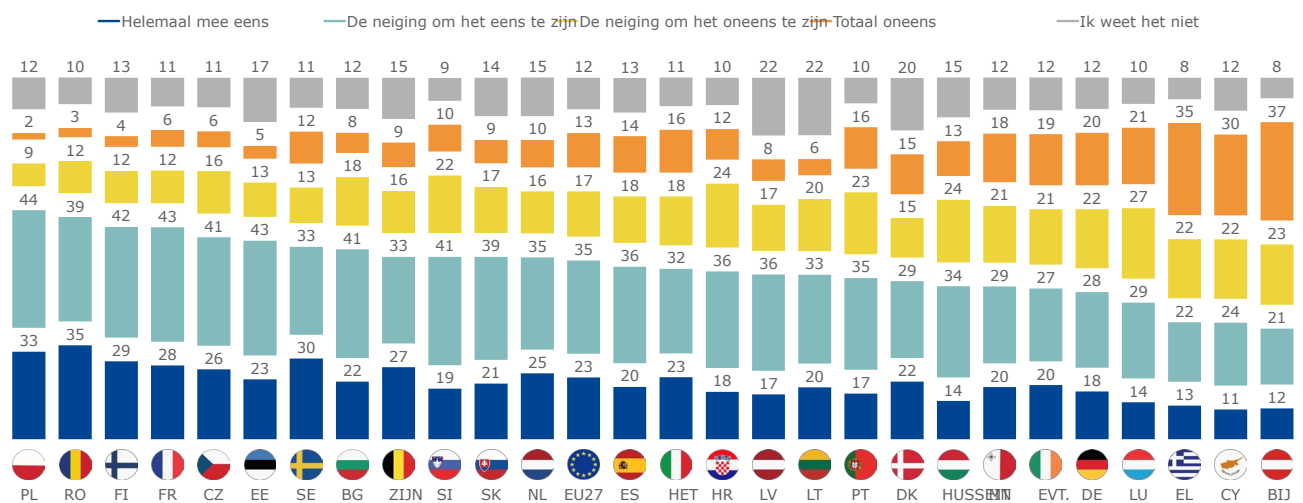
De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Q7_2 Hoeveel ben je het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

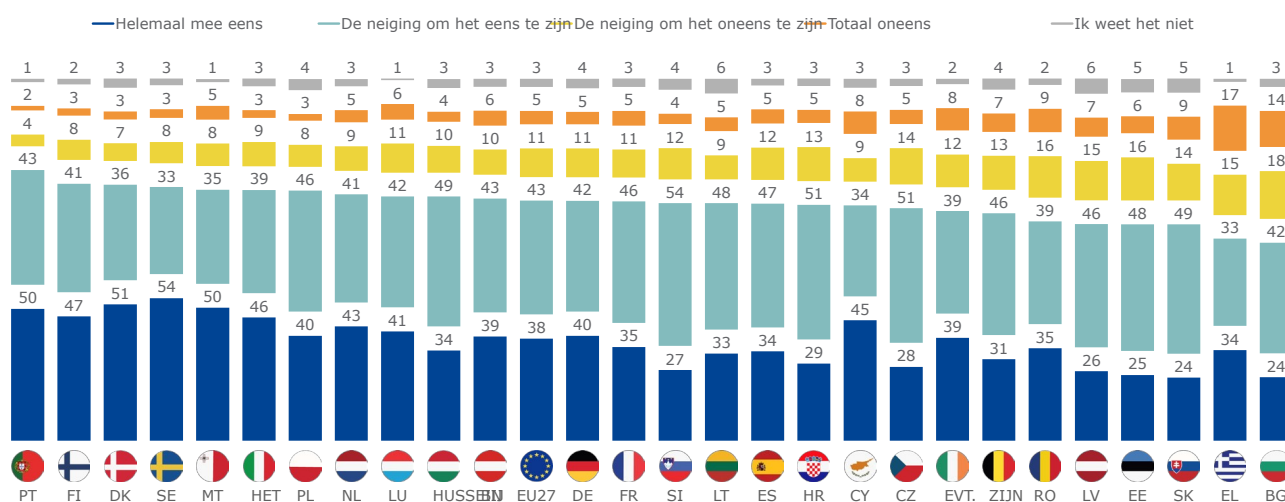
De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in kernenergie (% naar land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Ongeveer tweederde — of meer — van de respondenten in alle landen is het erover eens dat iedereen zich moet inspannen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen. De hoogste percentages die het met deze maatregel eens zijn, zijn opnieuw te vinden in Portugal (93 %). De kleinste aandelen worden waargenomen in Griekenland (67 %) en Bulgarije (65 %). In Zweden is 54 % van de respondenten het er volledig mee eens dat iedereen zich moet inspannen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen; ook in Denemarken (51 %), Malta en Portugal (beide 50 %).

We moeten allemaal moeite doen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen
(% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Sociaal-demografische overwegingen

De steun voor EU-maatregelen om de energievoorziening veilig te stellen en de stijgende energieprijzen te beperken, is hoog in alle sociaaldemografische groepen, hoewel enkele significante verschillen kunnen worden waargenomen. Vooral mannelijke respondenten zijn het er vaker over eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om in kernenergie te investeren (64 % is het ermee eens, tegenover 53 % van de vrouwelijke respondenten).

In overeenstemming met de in punt 2.1 beschreven resultaten zullen oudere respondenten het eerder eens zijn met de EU-maatregelen om de energievoorziening veilig te stellen en de stijgende energieprijzen te beperken. 88 % van de 55-plussers is het er bijvoorbeeld mee eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie, tegenover 81 % van de mensen in de leeftijd van 40-54 jaar, 79 % van de 25-39 jaar en 77 % van de 15-24 jaar. Op dezelfde manier zullen degenen van 55 jaar en ouder waarschijnlijker zijn dan die in andere leeftijdsgroepen om ermee in te stemmen dat de prijs van elektriciteit niet afhankelijk mag zijn van de prijs van gas (88 % versus 72 %-85 %), de EU moet kritieke infrastructuren zoals pijpleidingen en internetkabels beschermen (94 % versus 76 %-87 %), en dat iedereen zich moet inspannen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen (87 % tegenover 73 %-80 %).

Verschillen per opleidingsniveau zijn over het algemeen klein, hoewel sommige verschillen statistische significantie bereiken. 85 % van de 20-plussers is het erover eens dat de oorlog in Oekraïne het dringender maakt voor de EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie, tegenover 83 % van degenen die hun opleiding van 16 tot en met 19 jaar hebben afgerond en 78 % van degenen die hun opleiding van 15 jaar of jonger hebben afgerond.

Q7 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

(% Totaal „Akkoord” naar socio-demografie) Basis: alle respondenten (n=26 337)

	Het is van cruciaal belang dat de EU kritieke infrastructuur zoals pijpleidingen en internetkabels beschermt.	De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie	De prijs van elektriciteit mag niet afhangen van de prijs van gas	We moeten allemaal moeite doen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen	De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in kernenergie
EU27	87	83	83	81	58
Geslacht					
Mannen	88	83	84	79	64
Vrouwen	85	83	82	83	53
Leeftijd					
15-24	76	77	72	73	55
25-39	80	79	78	77	58
40-54	87	81	85	80	58
55+	94	88	88	87	60
Opleiding (leeftijd wanneer voltooid)					
	79	78	81	77	50

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

25/102

Tot	15	88	83	87	82	59
	16-19	90	85	84	83	61
20+		79	79	75	77	55
Nog steeds studeren						

1.3. Bereidheid om het energieverbruik te verminderen

Respondenten in deze enquête werd ook gevraagd wat voor soort acties ze al hebben ondernomen of dat ze bereid zouden zijn om hun energieverbruik en energierekeningen te verminderen. Net als in april 2022 is een overgrote meerderheid van de respondenten bereid ten minste enkele maatregelen te nemen om hun energieverbruik te verminderen en de rekeningen (3 % is niet bereid om actie te ondernemen en 2 % antwoordt dat zij niet weten); er is echter een duidelijke verschuiving in de meest populaire soorten acties die door respondenten zijn geselecteerd.

Het grootste deel van de respondenten is of zou bereid zijn om lichten uit te schakelen wanneer ze een tijdje een kamer verlaten, thuis of op het werk (77 %, + 4 procentpunten ten opzichte van april 2022), ontkoppel elektronische apparaten wanneer ze niet in gebruik zijn (62 %, geen verandering), of verlagen de kamertemperatuur thuis of op het werk (58 %, + 7 pp). Ongeveer vier op de tien respondenten gebruiken al alternatieven voor hun auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer, het delen van auto's (39 %, -6 pp), of kopen energiezuinige apparatuur met een goede energiescore (37 %, -5 pp).

Minder respondenten zijn bereid om enkele van de duurdere acties/acties te ondernemen met een grotere impact op hun persoonlijke leven. Bovendien is ten opzichte van april 2022 het aandeel respondenten dat bereid is om deze maatregelen te nemen, afgenomen: voeg betere isolatie toe in hun huis (26 %, -4 pp), kies voor hernieuwbare vormen van energie thuis, zoals zonnepanelen, enz. (25 %, -10 pp), installeer thuis apparatuur om hun energieverbruik te controleren en te verminderen (22 %, — 9 pp) en om de trein te nemen in plaats van het vliegtuig voor reizen (22 %, -5 pp).

Q9 En u persoonlijk, wat voor soort actie(s) bent u al aan het ondernemen of zou u bereid zijn om te nemen om uw energieverbruik en uw energierekeningen te verminderen? [MEERVOUDIGE ANTWOORDEN] (% EU27)

Basis: alle respondenten (26337)

▼ ▲ Evolutie nov 2022-apr 2022

Het uitschakelen van lichten wanneer ze een tijdje, thuis of op het werk, vertrekken, is de actie die respondenten het meest willen nemen om hun energieverbruik en -rekeningen in alle lidstaten te verminderen. Dit aandeel varieert van 64 % in Slovenië en 66 % in Bulgarije tot 83 % in Estland en 85 % in Malta en Portugal. Ten opzichte van april 2022 is het aandeel van de respondenten die bereid zijn om deze actie te ondernemen (of deze actie al toepassen) in 14 lidstaten toegenomen. De hoogste stijgingen worden waargenomen in Litouwen (+ 12 procentpunten) en Tsjechië (+ 10 procentpunten).

Het percentage respondenten dat elektronische apparaten uitschakelt wanneer ze niet worden gebruikt, varieert tussen 49 % in Tsjechië en 75 %-78 % in Portugal en Litouwen. Sinds de laatste golf is dit aandeel van de respondenten in bijna alle landen stabiel gebleven, behalve in Litouwen (78 %, + 9 procentpunten), Letland (65 %, + 7 procentpunten), Slovenië (59 %, + 11) en Denemarken (55 %, + 7 procentpunten).

Er is meer variatie tussen landen voor sommige van de andere acties. Zo is in Letland en Litouwen 32 %-35 % van de respondenten al bereid om de kamertemperatuur thuis of op het werk te verlagen. In Denemarken, Luxemburg en Nederland zijn daarentegen meer dan twee keer zoveel bereid om dit te doen (alle 71 %). Sinds april 2022 is het aandeel respondenten dat klaar is om de kamertemperatuur thuis of op het werk te verlagen, in de meeste lidstaten aanzienlijk gestegen. De hoogste stijgingen zijn te vinden in Luxemburg (71 %, + 18 pp) en Denemarken (71 %, + 12 pp).

Het aandeel respondenten dat bereid is energie-efficiënte apparatuur te kopen (met een goede energieclassificatie) varieert tussen 25 % (-13 pp) in Spanje en 63 % (-7 pp) in Malta. Vergelijkbare percentages worden waargenomen voor het kopen van betere isolatie thuis, variërend van 15 % (-7 procentpunt) in Finland tot 52 % in Bulgarije.

Het aandeel respondenten dat bereid is gebruik te maken van alternatieven voor uw auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer, het delen van auto's varieert van 22 % (-5 pp) in Letland tot 48 % in Spanje. Grote verschillen zijn ook zichtbaar met betrekking tot de bereidheid om de trein te nemen in plaats van het vliegtuig voor reizen om het energieverbruik en de energierekening te verminderen. In Cyprus en Malta is 6 % van de respondenten bereid dit te doen, maar dit geldt voor 35 % van de respondenten in Zweden. In Malta is het aandeel respondenten dat klaar is om de trein te nemen met vier procentpunten gedaald, terwijl het in Zweden stabiel is gebleven.

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

28/102

Q9 En u persoonlijk, wat voor soort actie(s) bent u al aan het ondernemen of zou u bereid zijn om te nemen om uw energieverbruik en uw energierekeningen te verminderen? [Meervoudige ANSWERS] (% per land) Basis: alle respondenten (26 337)

	Doe lichten uit wanneer je een kamer verlaat voor een tijdje, thuis of op het werk	Koppel uw elektronische apparaten los wanneer u niet in gebruik bent	Verlaag de kamertemperatuur thuis of op het werk	Gebruik alternatieven voor uw auto/motor, zoals wandelen, fietsen, enz.	Koop energiezuinige apparatuur (met een goede energieclassificatie)	Voeg betere isolatie toe bij u thuis	Kies voor hernieuwbare vormen van energie in uw huis (bijv. zonnepanelen etc.)	Installeer thuis apparatuur om uw energieverbruik te controleren en te verminderen	Neem de trein in plaats van het vliegtuig voor uw reizen	Overige	Geen	Ik weet het niet
EU27	77	62	58	39	37	26	25	22	22	5	3	2
BE	76	58	70	34	40	29	28	20	13	3	4	2
BG	66	56	38	36	42	52	25	16	15	4	5	2
CZ	72	49	56	30	34	24	19	20	18	5	7	2
DK	82	55	71	34	35	16	16	17	15	8	2	2
DE	79	59	67	40	29	16	22	18	30	10	2	2
EE	83	64	42	37	45	39	22	29	17	3	4	1
IE	81	67	55	32	46	35	24	26	14	7	4	2
EL	71	54	43	40	30	32	39	21	13	4	8	2
ES	77	63	52	48	25	30	21	23	22	6	3	1
FR	77	67	63	36	39	29	21	24	22	4	3	2
HR	81	67	52	38	30	35	25	23	16	4	4	1
IT	76	63	62	34	42	22	28	22	14	3	2	1
CY	80	65	40	27	49	43	61	29	6	3	5	0
LV	75	65	32	22	36	24	14	18	10	3	5	2
LT	79	78	35	27	36	24	19	12	8	4	5	1
LU	82	59	71	42	42	22	27	26	16	9	6	2
HU	75	53	44	39	47	46	41	39	32	4	2	2
MT	85	62	42	40	63	31	40	28	6	10	3	2
NL	74	54	71	42	42	37	36	23	19	8	3	2
AT	81	57	60	41	30	21	30	24	32	7	3	1
PL	78	63	52	40	41	25	21	17	26	1	2	3
PT	85	75	43	45	51	36	39	30	20	3	2	1
RO	75	65	45	38	46	41	28	33	17	3	4	2
SI	64	59	46	40	47	44	41	30	24	3	3	3
SK	71	52	50	33	38	22	22	16	23	3	9	3
FI	81	58	55	36	37	15	17	19	21	10	3	2
SE	79	62	49	44	45	23	34	25	35	7	3	3

Sociaal-demografische overwegingen

Vrouwelijke respondenten hebben meer kans om al enkele van de over het algemeen meest voorkomende maatregelen te nemen om hun energieverbruik en energierekening te verminderen, of zijn meer bereid om te nemen. 67 % van de vrouwelijke respondenten is bijvoorbeeld al of bereid om hun elektronische apparaten los te koppelen wanneer ze niet in gebruik zijn, tegenover 56 % van de mannen. Vergelijkbare patronen zijn zichtbaar als het gaat om het uitschakelen van lichten bij het verlaten van een kamer voor een tijdje, thuis of op het werk (82 % versus 72 %), het verlagen van de kamertemperatuur thuis of op het werk (61 % versus 55 %) en het gebruik van alternatieven voor een auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer of het delen van auto's (40 % vs 37 %). Aan de andere kant hebben mannelijke respondenten meer kans om (al) maatregelen te nemen, zoals het kopen van energie-efficiënte apparatuur (39 % van de mannelijke respondenten tegenover 35 % van hun vrouwelijke tegenhangers), kiezen voor hernieuwbare vormen van energie thuis (27 % versus 23 %) en apparatuur thuis installeren om uw energieverbruik te beheersen en te verminderen (bijvoorbeeld een programmeerbare thermostaat) (23 % versus 21 %).

Q9 En u persoonlijk, wat voor soort actie(s) bent u al aan het ondernemen of zou u bereid zijn om te nemen om uw energieverbruik en uw energierekeningen te verminderen? [Meervoudige ANSWERS] (% door sociodemografie)

	Doe lichten uit wanneer je een kamer verlaat voor een tijdje, thuis of op het werk	Koppel uw elektronische apparaten los wanneer u niet in gebruik bent	Verlaag de kamertemperatuur thuis of op het werk	Gebruik alternatieven voor uw auto/motor, zoals wandelen, fietsen, etc.	Koop energiezuinige apparatuur (met een goede energieclassificatie)	Voeg betere isolatie toe bij u thuis	Kies voor hernieuwbare vormen van energie in uw huis (bijv. zonnepanelen etc.)	Installeer thuis apparatuur om uw energieverbruik te regelen en te verminderen, g. een programmeerbare thermostaat)	Neem de trein in plaats van het vliegtuig voor uw reizen	Overige	Geen	Ik weet het niet
EU27	77	62	58	39	37	26	25	22	22	5	3	2
Geslacht												
Mannen	72	56	55	37	39	27	27	23	21	6	4	2
Vrouwen	82	67	61	40	35	26	23	21	23	5	2	2
Leeftijd												
15-24	66	53	44	41	28	21	29	21	26	5	3	3
25-39	68	56	51	37	36	28	28	25	22	5	3	2
40-54	77	61	59	37	40	28	25	23	20	6	4	2
55+	85	68	66	39	38	26	22	20	22	5	3	1
Onderwijs (leeftijd wanneer voltooid)												
15	67	53	30	28	23	23	21	20	6	2	2	1
16-19	80	59	36	36	24	22	21	20	5	3	3	2
20+	79	62	42	41	30	27	24	23	6	3	3	1
Nog steeds studeren	71	49	44	30	24	28	23	27	6	2	2	2

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

30/102

Er zijn aanzienlijke verschillen tussen jongere en oudere respondenten wat betreft de mate waarin zij acties ondernemen of bereid zijn om specifieke acties te ondernemen. Oudere respondenten hebben meer kans om hun elektronische apparaten los te koppelen wanneer ze niet worden gebruikt: 68 % van de 55-plussers versus 61 % van de 40-54-plussers, 56 % van de 25-39 jaar en 53 % van de 15-24 jaar. Degenen van 55 jaar en ouder hebben ook meer kans om de kamertemperatuur thuis of op het werk te verlagen (66 % versus 44 %-59 %) en lichten uit te schakelen bij het verlaten van een kamer voor een tijdje, thuis of op het werk (85 % versus 66 %-77 %). Aan de andere kant zouden jongere respondenten vaker alternatieven gebruiken voor hun auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van openbaar vervoer of het delen van auto's: 41 % voor mensen van 15-24 jaar versus 37 %-39 % van die in andere leeftijdscategorieën. Een vergelijkbaar patroon wordt waargenomen voor het nemen van de trein in plaats van het vliegtuig voor hun reizen (26 % versus 20 %-22 %).

Hoger opgeleide respondenten hebben meer kans om al te ondernemen of zijn klaar om de meeste van de in de enquête vermelde acties te ondernemen. Zo gebruikt 42 % van de respondenten van 20 jaar of ouder al alternatieven voor hun auto/motor, zoals wandelen, fietsen, openbaar vervoer en autodelen, tegenover 30 %-36 % van degenen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 16-19 of 15 jaar of jonger. Evenzo zou 41 % van de respondenten die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, energie-efficiënte apparatuur kopen (met een goede energieklassering), tegenover 36 % van degenen die hun opleiding van 16 tot 19 jaar hebben afgerond en 28 % van degenen die het onderwijs van 15 jaar of jonger hebben stopgezet.

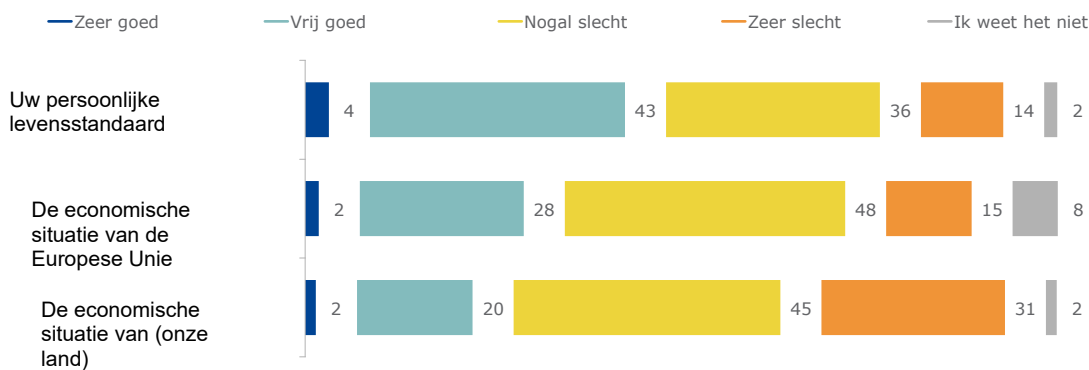
Deel 2. Standpunten over de huidige economische situatie en het verwachte effect van nationale en EU-maatregelen

2.1. Perceptie van de huidige economische situatie

Driekwart van de respondenten beoordeelt de economische situatie van hun land als slecht (31 % „zeer slecht” en 45 % „nogal slecht”), vergeleken met minder dan een kwart dat antwoordt dat het goed is (2 % „zeer goed” en 20 % „in plaats van goed”). Evenzo beoordeelt ongeveer tweederde van de respondenten de economische situatie van de EU als slecht (15 % „zeer slecht” en 48 % „nogal slecht”).

Respondenten zijn verdeeld wanneer gevraagd wordt om de huidige toestand van hun persoonlijke levensstandaard te beoordelen. De helft van de respondenten beoordeelt hun levensstandaard als slecht: 14 % vindt het „zeer slecht” en 36 % „nogal slecht”. De andere helft van de respondenten antwoordt dat hun levensstandaard goed is (4 % „zeer goed” en 43 % „in plaats van goed”).

Q5 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende oordelen? (% EU27)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Flash Eurobarometer 514

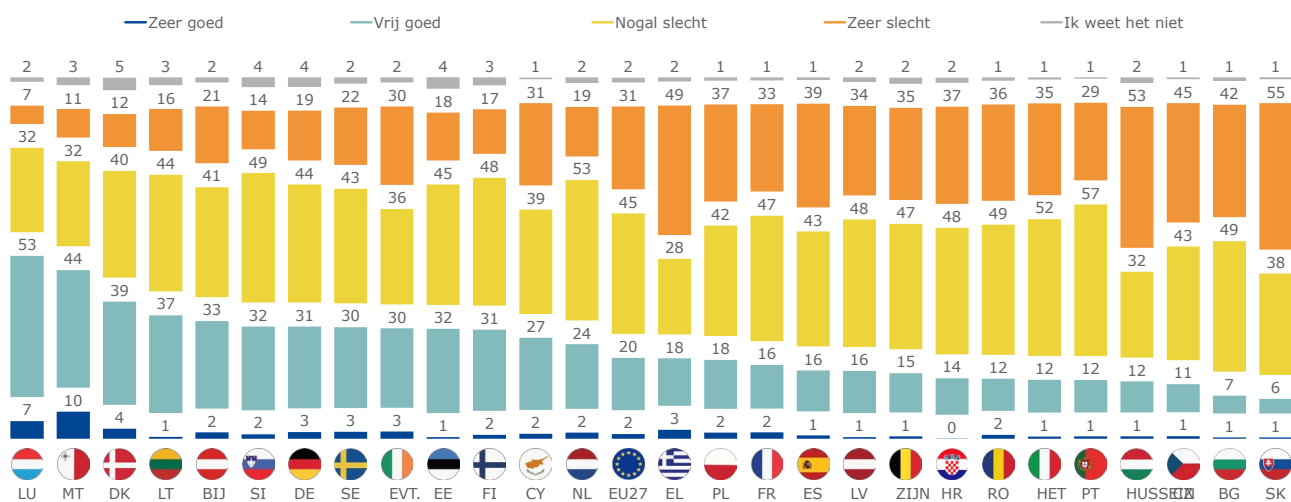
Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

33/102

In bijna alle lidstaten beoordelen de meeste respondenten de economische situatie van hun land als slecht. De hoogste percentages die dit standpunt delen worden waargenomen in Bulgarije (91 %) en Slowakije (93 %). In Malta en Luxemburg daarentegen zijn de respondenten die de huidige economische situatie van hun land als goed beschouwen, veel groter dan degenen die het antwoord geven (55 % tegenover 43 % in Malta en 60 % tegenover 39 % in Luxemburg).

Q5_1 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

De economische situatie van (ons land) (% per land)

Flash Eurobarometer 514

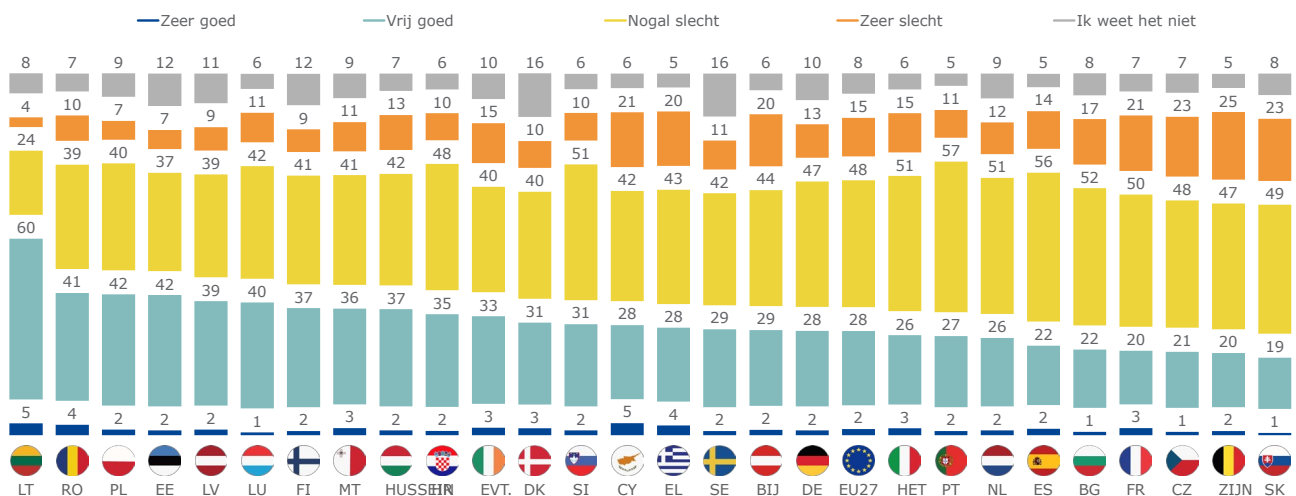
Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

34/102

In 21 lidstaten beoordeelt 50 % — of meer — van de respondenten de huidige situatie van de EU-economie als slecht (van 50 % in Denemarken tot 73 % in België). In zes landen wordt deze mening gedeeld door minder dan de helft van de respondenten: Roemenië en Finland (beide 49 %), Letland (48 %), Polen (47 %) Estland (44 %) en Litouwen (28 %). In Litouwen zijn respondenten het meest waarschijnlijk van mening dat de huidige situatie van de EU-economie goed is (65 % deelt dit standpunt).

Q5_2 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

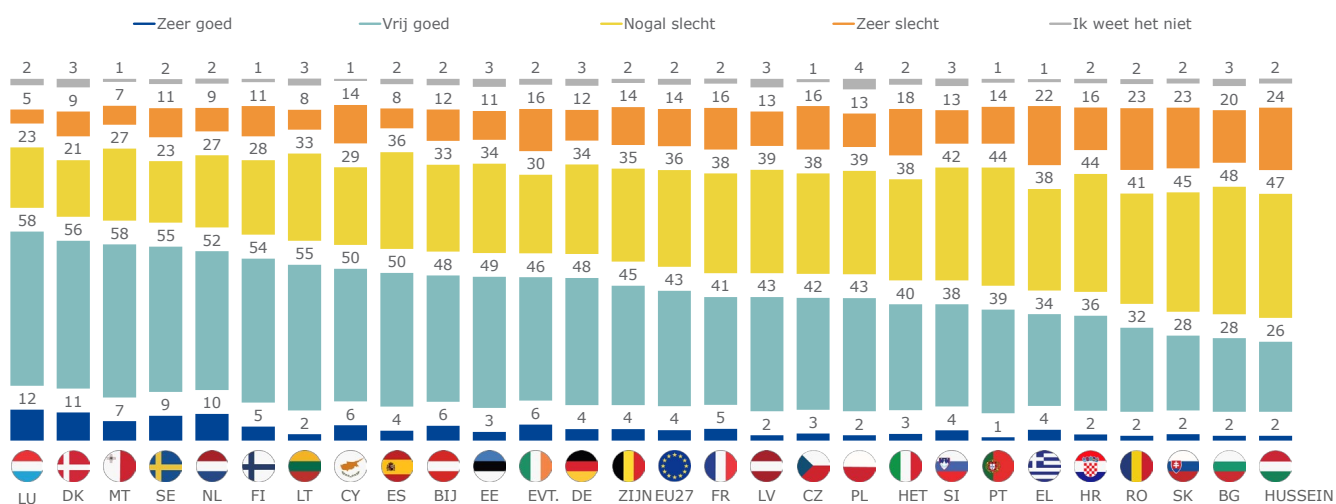
De economische situatie van de EU (% per land)

De antwoorden van respondenten verschillen sterk van lidstaat tot lidstaat wanneer zij worden gevraagd hun huidige levensstandaard te evalueren. In de helft van de lidstaten antwoordt een meerderheid van de respondenten dat hun huidige levensstandaard goed is, met in totaal het grootste aandeel in Luxemburg (70 %) en Denemarken (66 %). In de andere helft van de landen is de meerderheid van mening dat de huidige persoonlijke levensstandaard van de respondenten slecht is, met de grootste meerderheid in Hongarije (70 %), Bulgarije en Slowakije (beide 68 %).

Q5_3 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

Uw persoonlijke levensstandaard (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Sociaal-demografische overwegingen

Uit de sociaal-demografische analyse blijkt dat vrouwelijke respondenten, in vergelijking met mannelijke respondenten, eerder geneigd zijn om de economische situatie van hun land als slecht te beoordelen (81 % tegenover 73 %). Een vergelijkbaar patroon wordt waargenomen voor hun huidige persoonlijke levensstandaard: 54 % van de vrouwelijke respondenten zegt dat het slecht is, vergeleken met 47 % van hun mannelijke tegenhangers.

Er zijn verschillen tussen jongere en oudere respondenten in hoe zij de huidige economische situatie waarnemen. Vooral mensen in de leeftijd van 40-54 jaar hebben meer kans op pessimistisch over de huidige economische situatie in hun land (80 % „slechte” reacties tegenover 75 %-77 % in andere leeftijdsgroepen), de huidige economische situatie van de EU (67 % tegenover 53 %-63 %) en hun persoonlijke levensstandaard (55 % versus 44 %-51 %).

Sommige verschillen zijn ook waarneembaar op het niveau van het onderwijs. 80 % van degenen die hun opleiding in de leeftijd van 16-19 jaar hebben afgerond, zien de huidige toestand van de economie in hun land bijvoorbeeld als slecht, tegenover 74 %-75 % van degenen die hun opleiding van 15 jaar of jonger of 20 jaar of ouder hebben afgerond. Een soortgelijk patroon is zichtbaar voor de huidige economische situatie van de EU. Hoogopgeleide respondenten daarentegen hebben meer kans om hun huidige persoonlijke levensstandaard als goed te beoordelen: 51 % van degenen die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, deelt dit standpunt, vergeleken met 42 % van degenen die hun opleiding hebben afgerond in de leeftijd van 16-19 of 15 jaar of jonger.

Q5 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende oordelen?

(% **Totaal „slecht”** naar socio-demografie) Basis: alle respondenten (n=26 337)

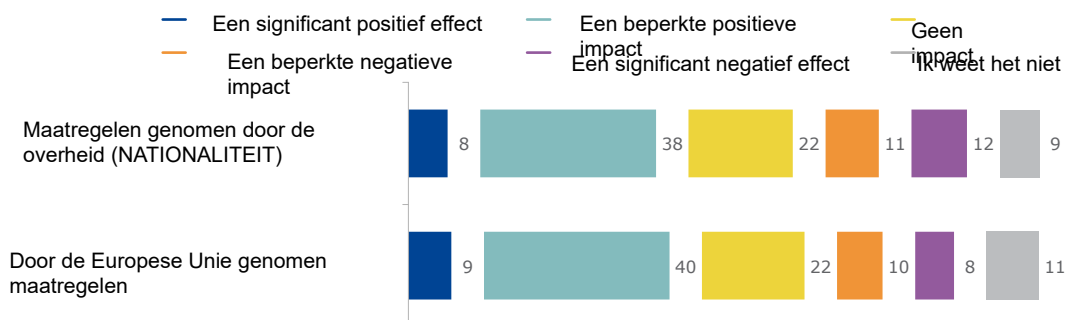
	De economische situatie van (onze land)	De economische situatie van de EU	Uw persoonlijke levensstandaard
EU27	77	62	50
Geslacht			
Mannen	73	62	47
Vrouwen	81	63	54
Leeftijd			
15-24	77	53	44
25-39	75	60	48
40-54	80	67	55
55+	76	63	51
Opleiding (leeftijd wanneer voltooid)			
Tot 15	74	63	56
16-19	80	65	56
20+	75	62	47
Nog steeds studeren	78	55	46

2.2. Verwachtingen ten aanzien van de gevolgen van EU- en nationale maatregelen

De respondenten wordt verzocht hun verwachtingen over het effect van nationale en EU-maatregelen op de huidige economische situatie kenbaar te maken. Ongeveer de helft van de respondenten denkt dat maatregelen die de EU neemt om de algehele economische situatie te verbeteren, een positief effect zullen hebben, waaronder 9 % die denkt dat de impact aanzienlijk zal zijn en 40 % die denkt dat er een beperkt positief effect zal zijn. Van de andere helft van de respondenten denkt 22 % dat EU-maatregelen geen effect zullen hebben, terwijl 18 % denkt dat de impact negatief zal zijn.

Een soortgelijk beeld komt naar voren wanneer respondenten worden gevraagd naar de impact van maatregelen van hun nationale overheid. Bijna vier op de tien respondenten (38 %) denkt dat deze maatregelen een beperkt positief effect zullen hebben en minder dan één op de tien (8 %) denkt dat er een significant positief effect zal zijn. Nogmaals, van de andere helft van de respondenten denkt minder dan een op de vier (22 %) dat nationale maatregelen geen impact zullen hebben, en een vergelijkbaar aandeel (23 %) denkt dat de impact negatief zal zijn.

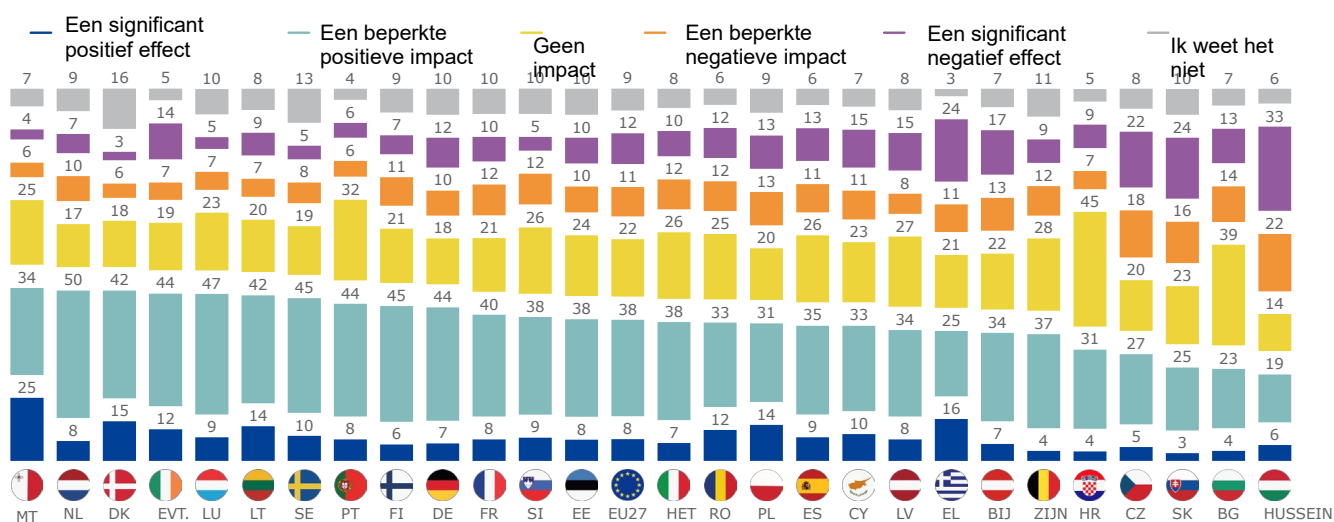
Q8 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren? (% EU27)

In bijna alle lidstaten verwacht het grootste deel van de respondenten dat maatregelen die hun nationale autoriteiten nemen om de algehele economische situatie te verbeteren, een beperkt positief effect zullen hebben, bijvoorbeeld door 50 % van de respondenten in Nederland, 47 % in Luxemburg en 45 % in Zweden. In Bulgarije en Kroatië daarentegen is het grootste deel van de respondenten van mening dat de nationale maatregelen geen invloed zullen hebben op de algemene economische situatie (respectievelijk 39 % en 45 %). In Hongarije denkt het grootste deel van de respondenten dat nationale maatregelen een aanzienlijk negatief effect zullen hebben (35 %).

Q8_1 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren?

Maatregelen van de overheid (NATIONALITEIT) (% per land)

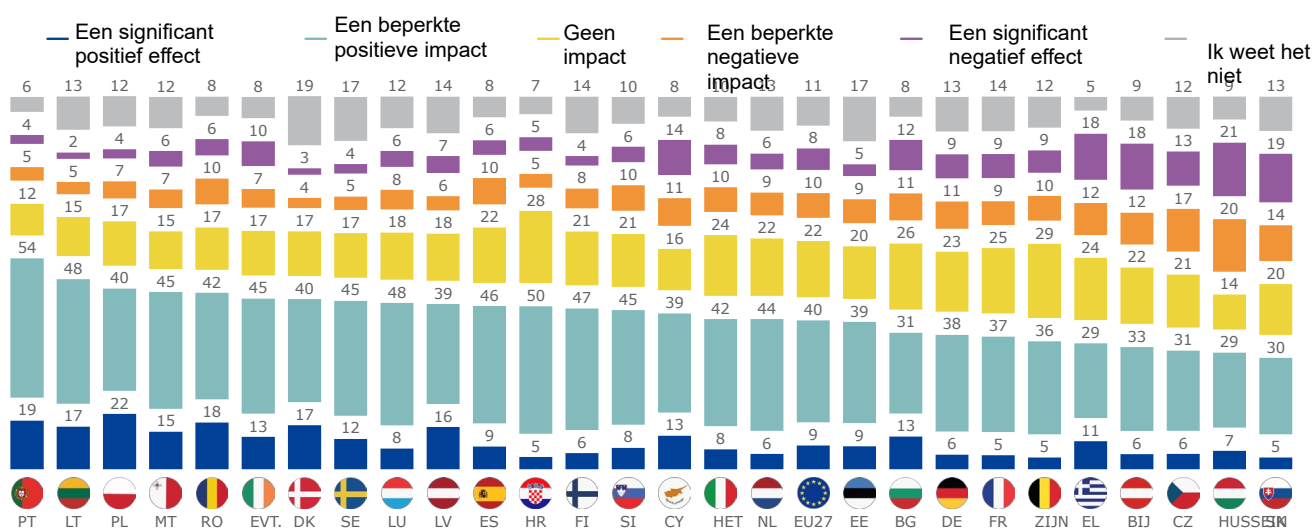

Basis: alle respondenten (n=26337)

Het grootste deel van de respondenten, in alle lidstaten, verwacht dat de impact van EU-maatregelen op de huidige economische situatie beperkt, maar positief zal zijn. Dit standpunt komt het meest voor in Portugal (54 %), op de voet gevolgd door Litouwen (48 %), terwijl het het minst gebruikelijk is in Hongarije (29 %) en Slowakije (30 %). In Hongarije is een groot aantal respondenten verdeeld over de verwachting dat EU-maatregelen een beperkt negatief effect zullen hebben (20 %) of een aanzienlijk negatief effect (21 %). Het oordeel dat EU-maatregelen geen gevolgen zullen hebben, komt het meest voor in Kroatië (28 %) en België (29 %).

Q8_2 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren?

Door de EU genomen maatregelen (% per land)

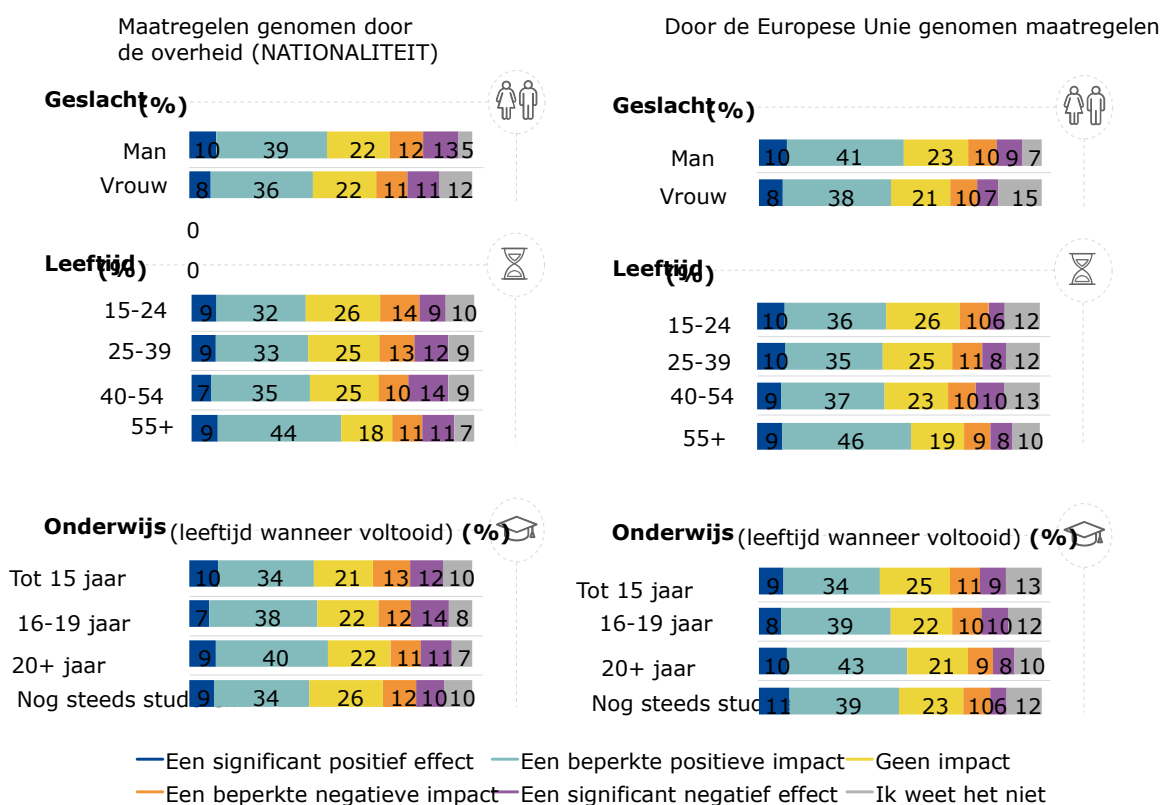
Basis: alle respondenten (n=26337)

Sociaal-demografische overwegingen

Mannelijke respondenten verwachten eerder dan hun vrouwelijke tegenhangers dat maatregelen die hun nationale regering en de EU nemen om de algehele economische situatie te verbeteren, een positief effect zullen hebben (49 % tegenover 44 % voor nationale maatregelen en 51 % tegenover 47 % voor EU-maatregelen).

De oudere respondenten zijn, hoe waarschijnlijker zij verwachten dat maatregelen van de EU een positief effect zullen hebben op de economische situatie. Van de 55-plussers verwacht 55 % dat de impact positief zal zijn, tegenover 45 % van de mensen in de leeftijd van 40-54 jaar of 25-39 jaar en 46 % van de 15-24 jaar. Deze visie wordt waarschijnlijk ook gedeeld door hoogopgeleide respondenten. Van degenen die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, verwacht 53 % bijvoorbeeld dat de EU-maatregel een positief effect zal hebben, tegenover 45 %-47 % van degenen die hun opleiding eerder hebben afgerond.

Q8 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren? (% naar sociodemografie)

Basis: alle respondenten (n=26337)

Deel 3. Algemene houding ten opzichte van de oorlog in Oekraïne en de reactie van de overheid

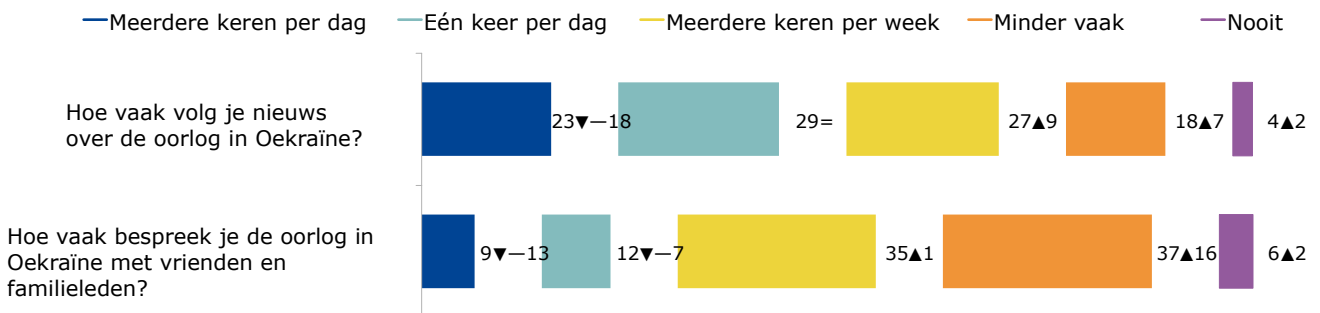
3.1. Interesse in de oorlog in Oekraïne

Uit de enquêteresultaten blijkt dat EU-burgers het nieuws over de oorlog in Oekraïne meestal volgen en ook praten over de oorlog met vrienden en familieleden, maar dit in mindere mate dan in april 2022 (Flash Eurobarometer 506).

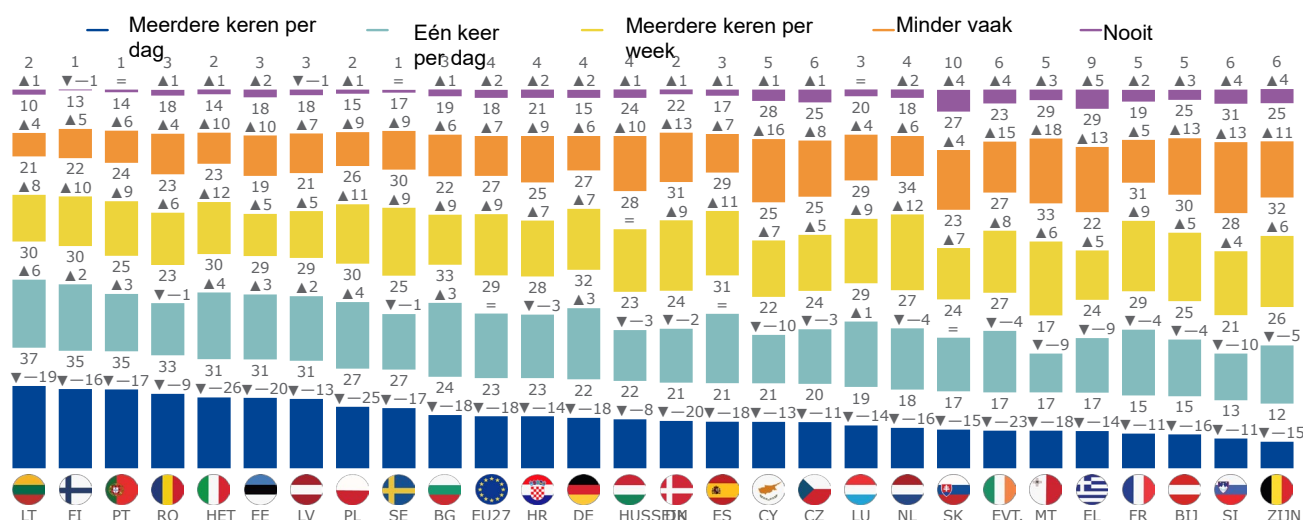
Bijna acht op de tien respondenten volgen minstens een paar keer per week nieuws over de oorlog in Oekraïne. Toch is de frequentie van het volgende nieuws over de oorlog afgenomen ten opzichte van april 2022: 23 % volgt meerdere keren per dag nieuws over de oorlog in Oekraïne (-18 procentpunten ten opzichte van april 2022), 29 % doet dit eenmaal per dag (29 %, geen verandering) en 27 % meerdere keren per week (27 %, +9 pp). Het percentage respondenten dat het nieuws „minder vaak” volgt, is met 7 procentpunten gestegen tot 18 %. Weinigen antwoorden dat ze nooit nieuws over de oorlog in Oekraïne volgen (4 %, +2 pp).

Vergeleken met april 2022 bespreken EU-burgers ook minder vaak de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden: 9 % doet dit meerdere keren per dag (-13 pp) en 12 % per dag (-7 pp). Iets meer dan een derde (35 %) bespreekt de oorlog meerdere keren per week met vrienden en familieleden. Het percentage dat dit „minder vaak” doet, is met 16 procentpunten gestegen tot 37 %. Een klein aandeel bespreekt de oorlog in Oekraïne nooit met vrienden en familieleden (6 %, +2 pp).

Q1 Hoe vaak doe je...? (% EU27)

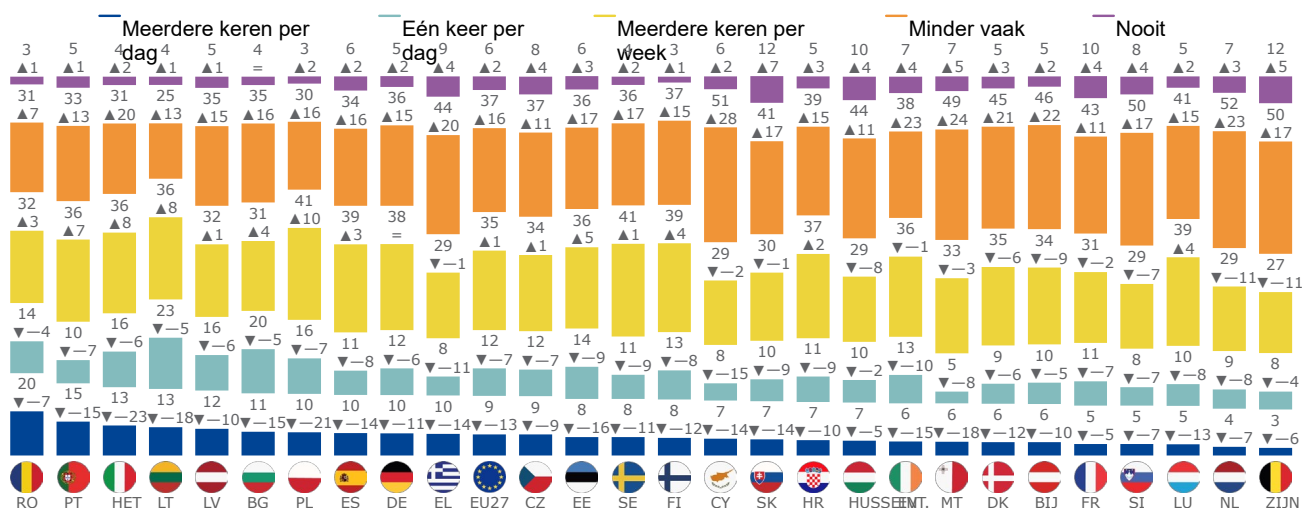
Hoewel de belangstelling voor de oorlog in Oekraïne hoog is gebleven, is de frequentie waarmee EU-burgers nieuws over de oorlog in Oekraïne consumeren in alle EU-lidstaten afgenomen. Het percentage respondenten dat minstens meerdere keren per week berichten over de oorlog in Oekraïne volgt, bedraagt in alle lidstaten ten minste 60 %. De verhoudingen na het nieuws „verschillende keren per dag” zijn lager, variërend van 12 % in België tot 37 % in Litouwen. Ten opzichte van april 2022 is het laatste aandeel in alle landen gedaald. De hoogste dalingen zijn te zien in Italië (31 %, -26 pp), Polen (27 %, -25 procentpunt) en Ierland (17 %, — 23 procentpunt).

Q1_1 Hoe vaak volgt u... **nieuws over de oorlog in Oekraïne?** (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

In alle lidstaten bespreekt minder dan vier op de tien respondenten de oorlog in Oekraïne ten minste eenmaal per dag met vrienden en familie: van 11 % in Malta tot 35 % in Litouwen. Vergelijkbaar aandeel bespreekt meerdere keren per week over de oorlog, met de hoogste percentages in Zweden en Polen (beide 41 %) en de laagste in België (27 %). Het aandeel over de oorlog „minder vaak” varieert van 25 % in Litouwen tot 52 % in Nederland. Ten opzichte van april 2022 is dit aandeel in alle lidstaten toegenomen. De hoogste stijgingen zijn te zien in Cyprus (+ 28 procentpunten), Malta (+ 24), Ierland (+ 23 procentpunten) en Nederland (+ 23 procentpunten).

Q1_2 Hoe vaak **bespreek je de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden?** (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)

▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

Sociaal-demografische overwegingen

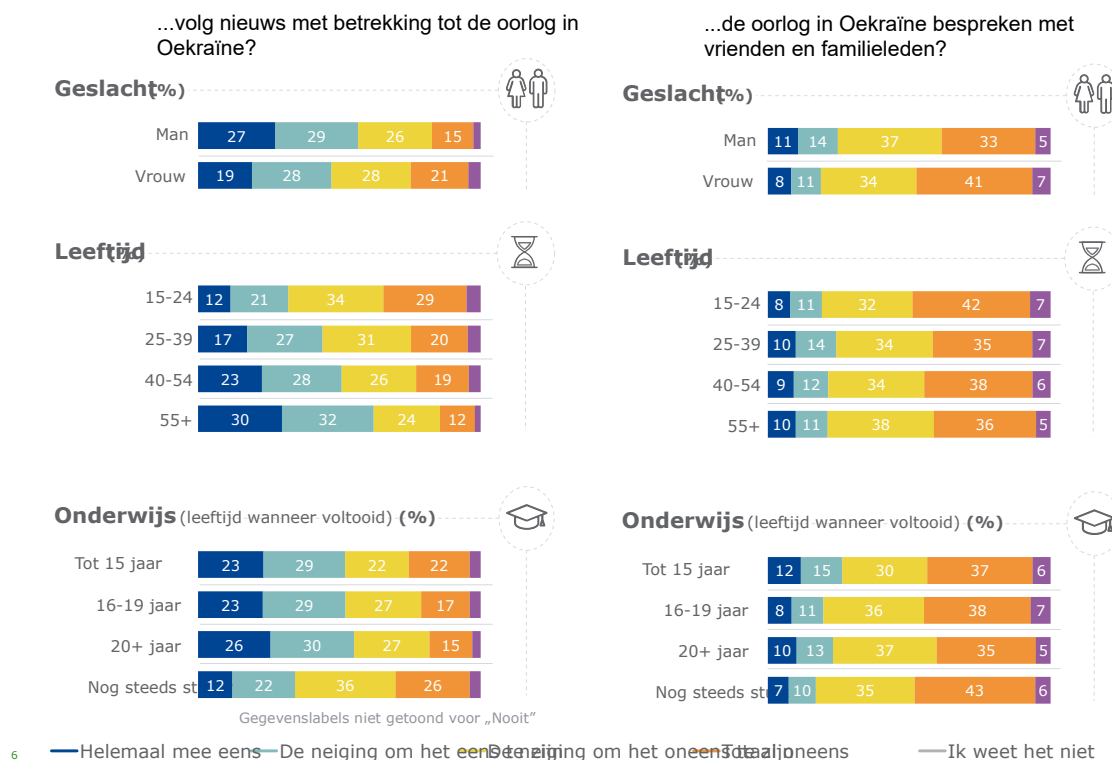
Mannelijke respondenten hebben meer kans dan hun vrouwelijke tegenhangers om regelmatig nieuws over de oorlog in Oekraïne te volgen en de oorlog vaak te bespreken met vrienden en familie.⁵ Zo volgt 27 % van de mannelijke respondenten meerdere keren per dag nieuws over de oorlog, tegenover 19 % van de vrouwen.

respondenten.

De oudere respondenten zijn, hoe groter de kans dat ze frequente consumenten zijn van nieuws over de oorlog in Oekraïne. Van de respondenten van 55 jaar en ouder volgt 30 % meermaals per dag nieuws over de oorlog in Oekraïne, tegenover 23 % van de mensen in de leeftijd van 40-54 jaar, 17 % van de 25-39-jarigen en 12 % van de respondenten in de leeftijd van 15-24 jaar. Jongere respondenten lijken het oorlogsnieuws minder intensief te volgen. 29 % van de respondenten van 15-24 jaar volgt bijvoorbeeld nieuws over de oorlog „minder vaak”, tegenover 20 % van de respondenten in de leeftijd van 23-39 jaar, 19 % van de mensen in de leeftijd van 40-54 jaar en 12 % van de 55-plussers. Een vergelijkbaar patroon is zichtbaar met betrekking tot het bespreken van de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden.

Hoger opgeleide respondenten hebben iets meer kans om frequente consumenten te zijn van nieuws over de oorlog in Oekraïne. Van degenen die hun opleiding van 16-19 of 20 jaar en ouder hebben afgerond, volgt 27 % het nieuws over de oorlog meerdere keren per week, vergeleken met 22 % van degenen die hun studie van 15 jaar of jonger hebben afgerond. Een vergelijkbaar patroon wordt gezien voor het bespreken van de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden meerdere keren per week.

Q1 Hoe vaak doe je...? (% naar sociodemografie)

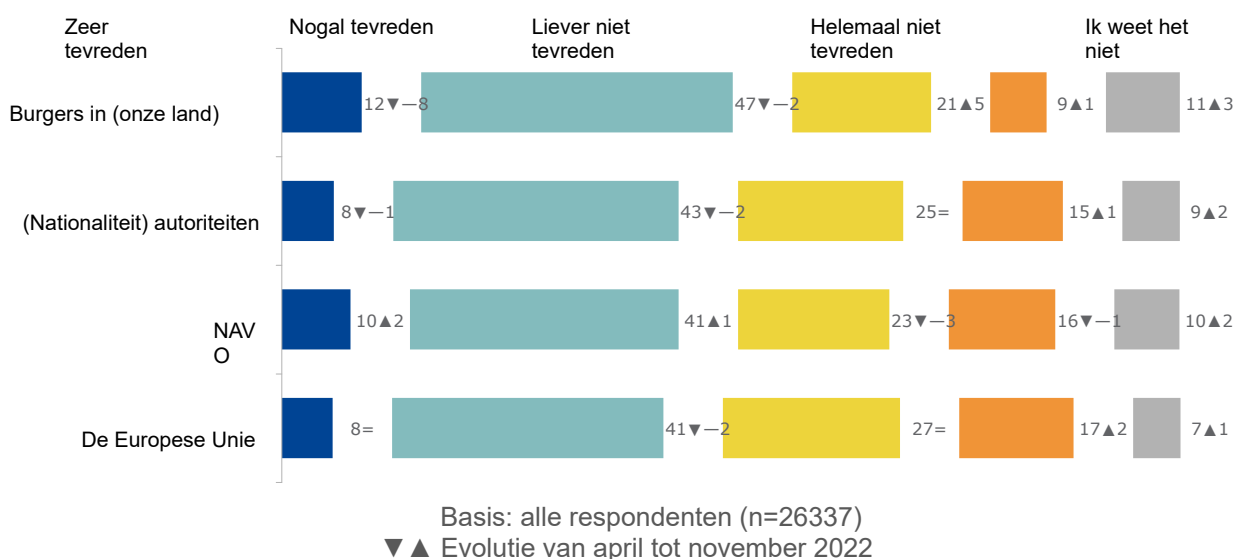
Basis: alle respondenten (n=26337)

5 In de enquêtevragenlijst konden respondenten op de vraag met welk geslacht het meest worden geïdentificeerd, ook „op een andere manier” selecteren. Vanwege de lage basisgrootte voor deze groep, kijkt de analyse alleen naar vrouwtjes en mannetjes.

3.2. Algemene tevredenheid over de reactie op de oorlog in Oekraïne

Meer dan de helft van de respondenten is tevreden over hoe burgers in hun land hebben gereageerd op de oorlog in Oekraïne, waaronder 12 % die „zeer tevreden” zijn en 47 % die „ver tevreden” zijn met de reactie van hun medeburgers (11 % weet het niet). In vergelijking met april 2022 is het aandeel respondenten dat tevreden is met de manier waarop burgers in hun land op de oorlog in Oekraïne hebben gereageerd, echter met tien procentpunten gedaald.

Q2 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? (% EU27)

Sinds de laatste golf is de tevredenheid over de manier waarop de overheid heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne bijna hetzelfde gebleven (er zijn kleine, hoewel statistisch significante afnamen van tevredenheid). Elke keer meldt ongeveer een op de twee respondenten tevreden te zijn over hoe de nationale autoriteiten, de NAVO en de EU hebben gereageerd op de oorlog in Oekraïne. Dit bestaat voornamelijk uit respondenten die „zeer tevreden” zijn met hoe deze autoriteiten hebben gereageerd (41 %-43 %), terwijl kleinere aandelen melden „zeer tevreden” te zijn (8 %-10 %). Het percentage respondenten dat niet tevreden is met het antwoord van deze autoriteiten varieert van 39 % voor de NAVO en 40 % voor de nationale autoriteiten tot 44 % voor de EU.

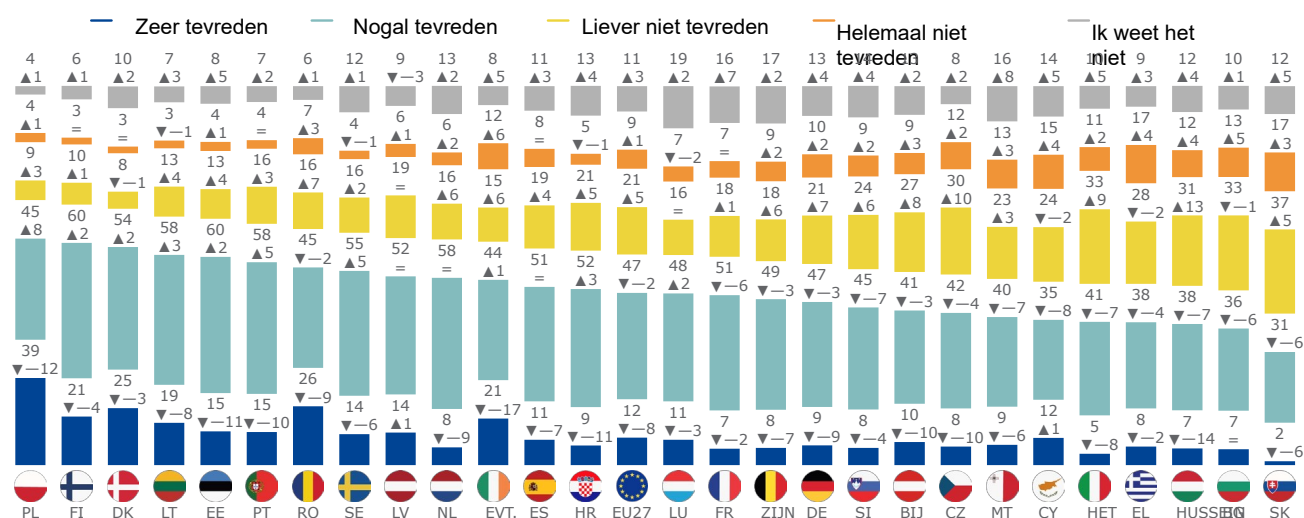
Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

45/102

De tevredenheid over het antwoord van hun medeburgers varieert van lidstaat tot lidstaat: de respondenten in Slowakije zijn het minst tevreden over hoe burgers in hun land hebben gereageerd op de oorlog in Oekraïne (33 %) en de respondenten in Polen (83 %), Finland (81 %) en Denemarken (80 %) het meest tevreden zijn. In vergelijking met de resultaten van april 2022 is het aandeel respondenten dat tevreden is met het antwoord van hun medeburgers in bijna alle landen gedaald; de grootste dalingen zijn te zien in Hongarije (-21 procentpunten) en Ierland (-16 procentpunten).

Q2_4 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? (% per land)

Basis: alle respondenten (n=26337)
 ▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

Respondenten in Griekenland en Oostenrijk zijn het minst waarschijnlijk tevreden met het antwoord van de verschillende autoriteiten, terwijl de respondenten in Denemarken gemiddeld het meest waarschijnlijk tevreden zijn.

- Het percentage respondenten dat tevreden is met de manier waarop de nationale autoriteiten in hun land op de oorlog in Oekraïne hebben gereageerd, varieert van 25 % in Bulgarije, 33 % in Griekenland en 36 % in Slowakije tot 71 % in Estland, 76 % in Denemarken en 79 % in Finland. Denemarken en Finland behoorden ook tot de hoogste in april 2022.
- Respondenten in Griekenland (24 %) en Cyprus (26 %) zijn het minst waarschijnlijk tevreden met de reactie van de NAVO, terwijl de respondenten in Polen (70 %, + 8 procentpunten) het meest waarschijnlijk tevreden zijn. In 13 lidstaten is het aandeel respondenten dat tevreden is met de manier waarop de NAVO op de oorlog in Oekraïne reageerde, toegenomen. De grootste stijgingen zijn te zien in Luxemburg (60 %, + 14 procentpunten), Portugal (61 %, + 13 procentpunten) en Estland (59 %, + 12 procentpunten).
- Met betrekking tot de reactie van de EU op de oorlog varieert de tevredenheid van 28 % in Griekenland, 33 % in Cyprus en Oostenrijk tot 67 % in Denemarken. Ten opzichte van april 2022 is de tevredenheid over de reactie van de EU in Oostenrijk met 13 procentpunten gedaald, terwijl het in Portugal en Litouwen met acht procentpunten is gestegen.

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

47/102

Q2 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? (% **Totaal „Satisfied”** per land)

	(Nationaliteit) autoriteiten	NAVO	De Europese Unie
EU27	51 ▼-3	49 ▼-3	51 ▲2
BE	49 ▼-7	46 ▼-8	50 ▼-2
BG	25 ▼-3	39 ▲7	38 ▲8
CZ	41 ▼-11	39 ▼-1	45 ▲3
DK	76 ▲2	67 ▼-1	66 ▼-3
DE	44 ▼-5	45 ▼-8	55 ▼-2
EE	71 ▼-5	54 ▲7	59 ▲12
IE	49 ▼-17	50 ▼-4	42 ▲5
EL	33 ▲2	28 ▼-1	24 =
ES	51 =	49 ▲2	46 ▲4
FR	57 ▼-1	55 ▼-3	52 ▲5
HR	49 ▼-2	46 ▲3	42 ▲6
IT	47 ▼-6	40 ▼-8	38 =
CY	42 ▲4	33 ▼-1	26 ▲8
LV	67 ▲3	62 ▲11	58 ▲10
LT	69 ▼-1	59 ▲8	61 ▲10
LU	61 ▲6	55 ▲7	60 ▲14
HU	40 ▼-12	42 ▼-10	49 ▼-10
MT	41 ▼-7	46 ▼-11	38 ▼-1
NL	62 ▲1	58 ▼-3	62 ▲2
AT	39 ▼-10	33 ▼-13	39 ▼-5
PL	58 =	55 ▲7	70 ▲8
PT	68 ▲3	64 ▲8	61 ▲13
RO	60 ▼-4	62 ▼-1	65 ▲2
SI	42 ▲3	44 ▼-2	40 ▲1
SK	36 ▼-2	39 ▼-3	40 ▼-2
FI	79 ▼-1	61 ▼-5	63 ▲8
SE	63 ▲3	57 ▲2	54 ▲6

Basis: alle respondenten (n=26 337)

▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

Sociaal-demografische overwegingen

Verschillen in tevredenheid van vrouwelijke en mannelijke respondenten over de reactie van verschillende autoriteiten en medeburgers op de oorlog in Oekraïne zijn over het algemeen klein. Over het algemeen zijn mannelijke respondenten iets meer geneigd om tevreden te zijn. 55 % van de mannelijke respondenten is bijvoorbeeld tevreden met de reactie van de NAVO, tegenover 48 % van hun vrouwelijke tegenhangers.

Oudere respondenten hebben de neiging om meer tevreden te zijn met de reactie van medeburgers en verschillende autoriteiten op de oorlog in Oekraïne. 64 % van de respondenten van 55 jaar en ouder is bijvoorbeeld tevreden met de reactie van hun medeburgers, tegenover 54 %-58 % van degenen die jonger zijn. Evenzo is 52 % van de respondenten van 55 jaar en ouder tevreden met de reactie van de EU, tegenover 47 % van de respondenten in de leeftijd van 15-24 jaar, 48 % van de respondenten 25-39 jaar en 45 % van de respondenten in de leeftijd van 40-54 jaar.

Hoger opgeleide respondenten zullen eerder tevreden zijn met de reactie op de oorlog in Oekraïne van medeburgers: 63 % van degenen die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, zijn tevreden met de reactie van medeburgers, tegenover 58 % van degenen die hun opleiding van 16-19 jaar hebben afgerond en 53 % van degenen die stopten met school van 15 jaar of jonger. Een soortgelijk patroon wordt waargenomen als het gaat om tevredenheid over de reactie van verschillende autoriteiten: 53 % van de respondenten die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, is bijvoorbeeld tevreden met de reactie van de EU, tegenover 43 % van degenen die hun opleiding van 15 jaar of jonger hebben afgerond, en 46 % van degenen die hun opleiding van 16-19 jaar hebben afgerond.

Q2 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? (% **Totaal „Satisfied”** door socio-demografie)

	Burgers in (onze land)	(Nationaliteit) autoriteiten	NAVO	De Europese Unie
EU27	59	51	51	49
Geslacht				
Mannen	61	53	55	51
Vrouwen	58	49	48	47
Leeftijd				
15-24	54	49	49	47
25-39	55	49	47	48
40-54	58	49	47	45
55+	64	55	57	52
Opleiding (leeftijd wanneer voltooid)				
Tot 15	53	49	48	43
16-19	58	48	48	46
20+	63	55	55	53
Nog steeds studeren	54	48	48	45

Basis: alle respondenten (n=26 337)

3.3. Adviezen over specifieke EU-maatregelen om te reageren op de oorlog in Oekraïne

De respondenten werden ook gevraagd of zij een reeks maatregelen goedkeuren die de EU heeft aangekondigd om te reageren op de oorlog in Oekraïne.

De goedkeuring van de humanitaire hulp van de EU aan Oekraïne is nog steeds hoog, hoewel deze sinds april 2022 licht is gedaald. Bijna negen op de tien stemt ermee in humanitaire steun te verlenen aan de door de oorlog getroffen mensen, waaronder 53 % die „volledig akkoord gaat” en 35 % die „meestal akkoord gaan” met deze maatregel. De algemene goedkeuring van deze maatregel is ten opzichte van april 2022 met vijf procentpunten gedaald. Op dezelfde manier is iets meer dan acht op de tien respondenten voorstander van het verwelkomen van mensen die de oorlog in de EU ontvluchten, onder wie 42 % die „volledig akkoord gaat” en 40 % die deze maatregel „meest goedkeuren”. Nogmaals, de algemene goedkeuring voor deze maatregel is sinds april 2022 met zeven procentpunten gedaald.

Uit de resultaten van deze vraag blijkt ook dat er nog steeds een meerderheid is van de respondenten die economische sancties tegen Rusland goedkeuren, hoewel de steun ten opzichte van april 2022 is gedaald. Zo'n zeven op de tien respondenten keurt economische sancties goed tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren, waaronder 42 % die „volledig goedkeuren” en 29 % die „de neiging hebben om het goed te keuren”. Dit komt neer op een daling van negen procentpunten in de algemene overeenstemming ten opzichte van april 2022.⁶ Bijna tweederde van de respondenten keurt het verbieden van Russische staatsmedia van uitzendingen in de EU goed, waarvan 37 % (-3 procent) meldt dat ze „volledig goedkeuren” en 26 % dat ze deze maatregel „goedkeuren”.

Er is ook voortdurende steun voor economische en militaire hulp aan Oekraïne, hoewel het steunniveau sinds april 2022 is gedaald. Zeven op de tien respondenten keuren financiële steun voor Oekraïne goed, waaronder 31 % die „volledig goedkeuren” en 39 % die dergelijke steun „meestal goedkeuren”. Ongeveer zes op de tien respondenten zijn het eens met de financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne, waaronder 26 % die „volledig goedkeuren” en 33 % die dit soort financiering „meestal goedkeuren”. De algemene goedkeuring voor financiële steun is gedaald met 10 procentpunten ten opzichte van april 2022 en de algemene goedkeuring voor de financiering van de aankoop en levering van militaire uitrusting met acht procentpunten.

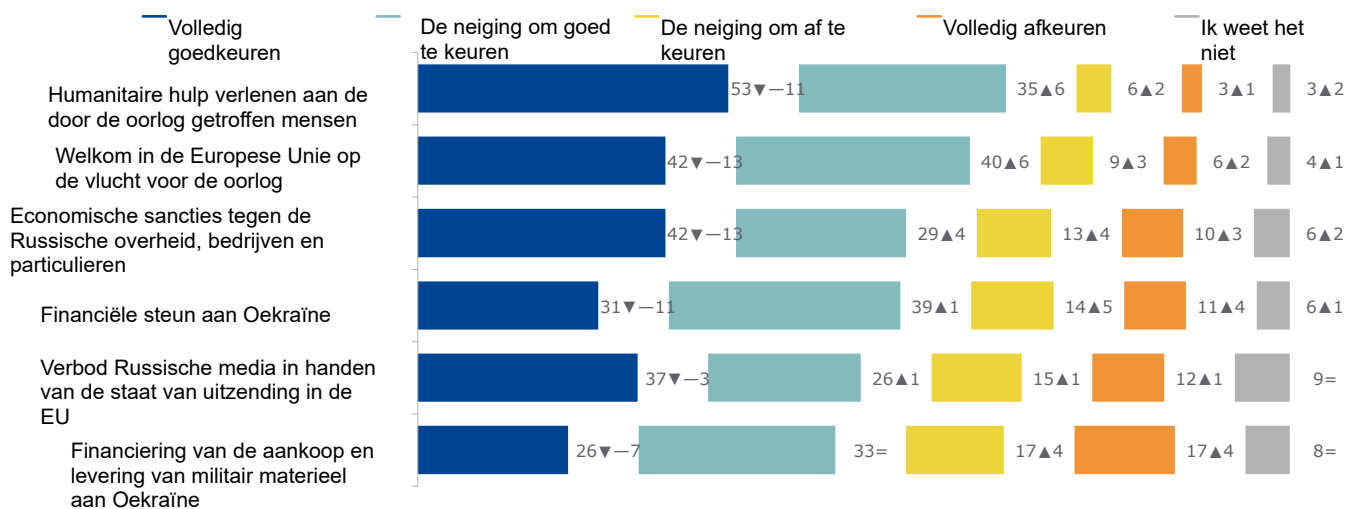
⁶ Opmerking: In april werd deze verklaring als volgt geformuleerd: Economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren.

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

51/102

Q3 Voor elk van de volgende maatregelen die door de EU zijn aangekondigd om te reageren op de oorlog in Oekraïne, gelieve mij te vertellen of u deze al dan niet goedkeurt. (% EU27)

Basis: alle respondenten (n=26337)

▼ ▲ Evolutie van april tot november 2022

De goedkeuring van het verlenen van humanitaire hulp aan de door de oorlog getroffen mensen is meer dan driekwart in alle landen; het aandeel respondenten dat deze maatregel goedkeurt is het laagst in Slowakije, Tsjechië, België en Bulgarije (tussen 77 % en 82 %) en het hoogst in Portugal (95 %) en Litouwen, Kroatië, Finland, Malta en Estland (alle 94 %). In vergelijking met april 2022 is het percentage respondenten dat humanitaire hulp „volledig heeft goedgekeurd” aanzienlijk gedaald in Ierland (-21 procentpunten), België en Nederland (-17 procentpunten), Tsjechië (-15 procentpunten), Slowakije en Bulgarije (beide -14 procentpunten).

Goedkeuring van het verwelkomen in de EU van mensen die de oorlog ontvluchten varieert van 60 % in Tsjechië en 61 % in Slowakije tot 93 % in Portugal en Finland. Sinds april 2022, in Tsjechië en Slowakije, is het percentage respondenten dat mensen die de oorlog ontvluchten afkeurt, met respectievelijk 18 en 16 procentpunten.

In 22 lidstaten keurt een meerderheid van de respondenten economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren goed. Net als in april 2022 keurt 85 %-89 % van de economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren in Finland, Polen en Portugal goed. In vijf landen steunt minder dan de helft van de respondenten dergelijke economische sancties: Hongarije (47 %), Bulgarije en Slowakije (43 %), Griekenland (38 %) en Cyprus (37 %). De algemene goedkeuring voor economische sancties tegen Rusland lijkt te zijn afgenomen ten opzichte van april 2022, hoewel moet worden toegevoegd dat de verklaring die dit aspect meet enigszins anders is geformuleerd in de twee enquêtes.

Wat de goedkeuring van financiële steun aan Oekraïne betreft, keurt meer dan de helft van de respondenten dit in de meerderheid van de lidstaten goed. De belangrijkste uitzonderingen zijn Hongarije (49 %, -17 procentpunten ten opzichte van april 2022), Bulgarije (46 %, -9 procentpunt) en Slowakije (45 %, -18 procentpunten).

Veel grotere verschillen tussen de lidstaten zijn zichtbaar voor de verklaring over de financiering van de aankoop en levering van militaire uitrusting aan Oekraïne. Overwegende dat meer dan acht op de tien deze maatregel goedkeuren in Finland (90 %), Litouwen (81 %), Polen (81 %), dit geldt voor slechts 31 %-32 % van de respondenten in Bulgarije, Slowakije, Griekenland en Cyprus. Het aandeel respondenten dat de aankoop en levering van militaire uitrusting aan Oekraïne „volledig heeft goedgekeurd” is in alle lidstaten gedaald, met de grootste dalingen in Kroatië (-17 procentpunten) en Malta (-15 procentpunten).

In de meeste lidstaten is meer dan de helft van de respondenten voorstander van het verbieden van Russische staatsmedia (zoals Russia Today en Sputnik) van uitzendingen in de EU. Het hoogste percentage respondenten dat deze maatregel goedkeurt, wordt waargenomen in Finland en Polen (85 %), terwijl het kleinste aandeel in Griekenland (29 %) en Cyprus (24 %).

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

53/102

Q3 Voor elk van de volgende maatregelen die de EU heeft aangekondigd om te reageren op de oorlog in Oekraïne, gelieve mij te vertellen of u ze goedkeurt of niet? (% **Totaal „goedkeuring”** per land)

	Humanitaire hulp verlenen aan de door de oorlog getroffen mensen	Welkom in de EU-mensen die de oorlog ontvluchten	Economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren	Financiële steun aan Oekraïne	Verbod Russische media in handen van de staat van uitzending in de EU	Financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne
EU27	88	82	71	70	63	59
BE	81	73	70	61	63	56
BG	82	70	43	46	37	31
CZ	80	60	58	51	49	44
DK	89	88	83	83	73	73
DE	85	79	71	69	60	58
EE	94	86	81	82	78	80
IE	85	75	76	73	69	61
EL	90	83	38	54	29	32
ES	90	85	73	74	62	58
FR	88	80	74	69	68	62
HR	94	90	74	77	64	62
IT	90	87	67	69	59	49
CY	93	88	37	61	24	32
LV	92	86	73	76	68	72
LT	94	86	82	84	77	81
LU	93	84	72	75	63	58
HU	84	80	47	49	47	39
MT	94	85	69	76	60	55
NL	85	78	77	75	69	68
AT	83	74	51	57	46	38
PL	93	87	88	80	85	81
PT	95	93	85	86	78	76
RO	89	84	72	74	65	63
SI	89	76	57	62	46	42
SK	77	61	43	45	41	32
FI	94	93	89	92	85	90
SE	92	88	81	85	71	75

Basis: alle respondenten (n=26 337)

Sociaal-demografische overwegingen

Hoewel de verschillen voor de meeste EU-maatregelen in reactie op de oorlog in Oekraïne beperkt zijn, tonen mannelijke respondenten meestal meer steun. Mannelijke respondenten hebben bijvoorbeeld meer kans dan hun vrouwelijke tegenhangers om toestemming te verlenen voor de financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne (65 % versus 54 %) en van het verbieden van Russische staatsmedia om uitzendingen in de EU uit te zenden (66 % versus 61 %).

Oudere respondenten hebben meer kans om de verschillende EU-maatregelen te steunen. Zo keurt 75 % van de respondenten van 55 jaar en ouder financiële steun aan Oekraïne goed, tegenover 68 % van de respondenten in de leeftijd van 40-54 jaar en 66 % van de respondenten in de leeftijd van 25-39 jaar of 15-24 jaar. Evenzo stemt 63 % van de 55-plussers in met de financiering van de aankoop en levering van militaire uitrusting aan Oekraïne, tegenover 55 %-58 % van die in andere leeftijdscategorieën.

Hoger opgeleide respondenten hebben meer kans om verschillende EU-maatregelen goed te keuren als reactie op de oorlog in Oekraïne. 82 % van de respondenten die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, keurt economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en individuen goed, vergeleken met 64 %-68 % van degenen die hun opleiding op een eerdere leeftijd hebben afgerond.

Q3 Voor elk van de volgende maatregelen die de EU heeft aangekondigd om te reageren op de oorlog in Oekraïne, gelieve mij te vertellen of u ze goedkeurt of niet? (% **Totaal „goedkeuring”** naar sociodemografie)

	Humanitaire hulp verlenen aan de door de oorlog getroffen mensen	Welkom in de EU-mensen die de oorlog ontvluchten	Economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren	Financiële steun aan Oekraïne	Het verbieden van Russische media (zoals Russia Today en Sputnik) van uitzendingen in de EU	Financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne
EU27	88	82	71	70	63	59
Geslacht						
Mannen	89	83	73	71	66	65
Vrouwen	87	81	69	69	61	54
Leeftijd						
15-24	81	77	66	66	61	58
25-39	84	78	70	66	64	57
40-54	88	81	69	68	61	55
55+	92	86	74	75	65	63
Opleiding (leeftijd wanneer voltooid)						
Tot 15	81	75	64	63	56	50
16-19	88	81	68	67	63	57
20+	91	85	75	74	66	63
Nog steeds studeren	84	79	68	68	60	57

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

55/102

Basis: alle respondenten (n=26 337)

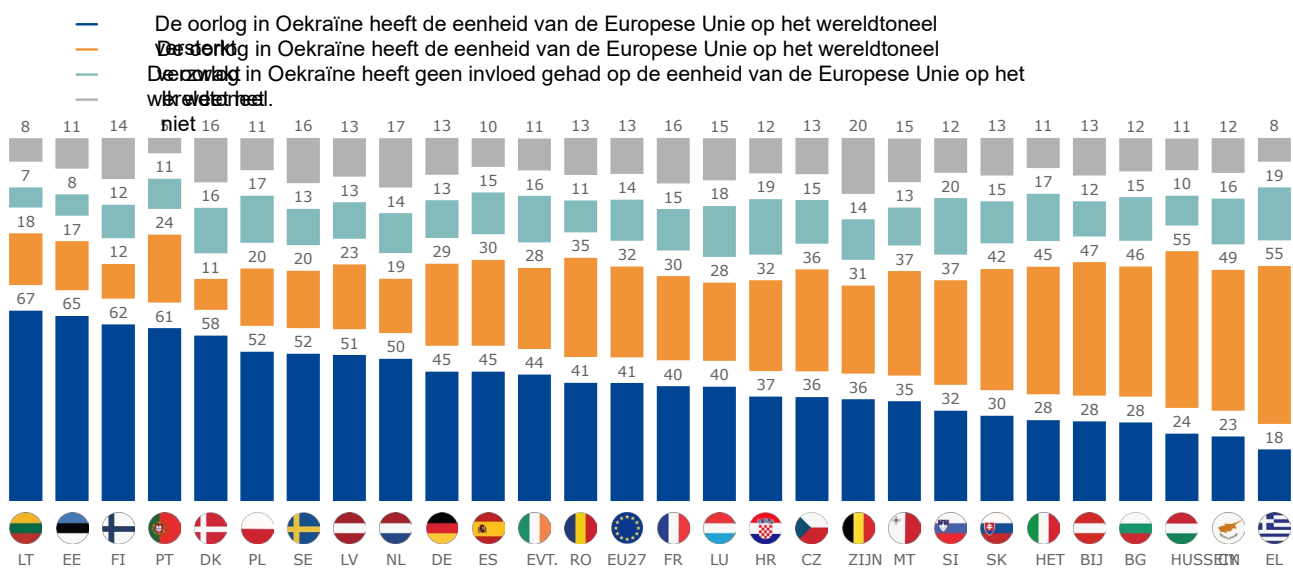
3.4. Eenheid van de EU op het wereldtoneel: het effect van de oorlog in Oekraïne

Ongeveer vier op de tien EU-burgers (41 %) deelt de mening dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt, terwijl ongeveer een op de drie (32 %) denkt dat deze een verzwakkend effect heeft gehad. Minder dan een op de vijf respondenten (14 %) denkt dat de oorlog in Oekraïne geen gevolgen heeft gehad voor de eenheid van de EU op het wereldtoneel, en een vergelijkbaar percentage (13 %) „niet weet” of de oorlog de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt of verzwakt.

De meningen over het effect van de oorlog in Oekraïne op de eenheid van de EU op het wereldtoneel verschillen aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat. In Griekenland, Cyprus en Hongarije denkt 18 tot 24 % van de respondenten dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt. Aan de andere kant van de landenranglijst daarentegen delen ongeveer drie keer zoveel respondenten deze mening; dit is het geval in Litouwen (67 %), Estland (65 %), Finland (62 %) en Portugal (61 %).

In Griekenland en Hongarije (beide 55 %) denkt een meerderheid van de respondenten dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft verzwakt. Ook Cyprus (49 %), Oostenrijk (47 %), Bulgarije (46 %), Italië (45 %) en Slowakije (42 %).

Q4 Welke van deze drie uitspraken komt het dichtst bij uw mening? (% per land)

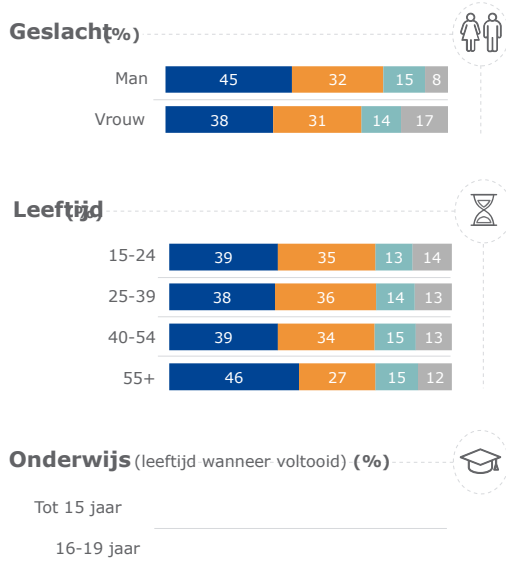

Basis: alle respondenten (n=26337)

Sociaal-demografische overwegingen

Mannelijke respondenten hebben meer kans dan vrouwelijke respondenten om de mening te delen dat de oorlog in Oekraïne de eenheid van de EU op het wereldtoneel heeft versterkt (45 % tegenover 38 %). De opvatting dat de oorlog de eenheid van de EU heeft versterkt, komt ook vaker voor bij oudere respondenten: 46 % van de 55-plussers deelt dit standpunt tegenover 38 % van de 25-39-plussers en 39 % van de leeftijdsgroepen 15-24 jaar of 40-54 jaar. Hetzelfde geldt voor hoogopgeleide respondenten: 45 % van de respondenten die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, deelt dit standpunt tegenover 36 %-39 % van degenen die hun opleiding van 15 jaar of jonger of van 16-19 jaar hebben afgerond.

Q4 Welke van deze drie uitspraken komt het dichtst bij uw mening? (% naar sociodemografie)

- De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel versterkt
- De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel verzwakt
- De oorlog in Oekraïne heeft geen invloed gehad op de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel
- Ik weet het niet

Deel 4. Solidariteit en democratie in de EU

In het licht van de energieproblemen waarmee de EU wordt geconfronteerd en in de context van de aanhoudende oorlog tegen Oekraïne, onderzoekt dit hoofdstuk de meningen van EU-burgers over de solidariteit tussen de lidstaten en de waargenomen toestand van de democratie binnen de lidstaten en in de EU.

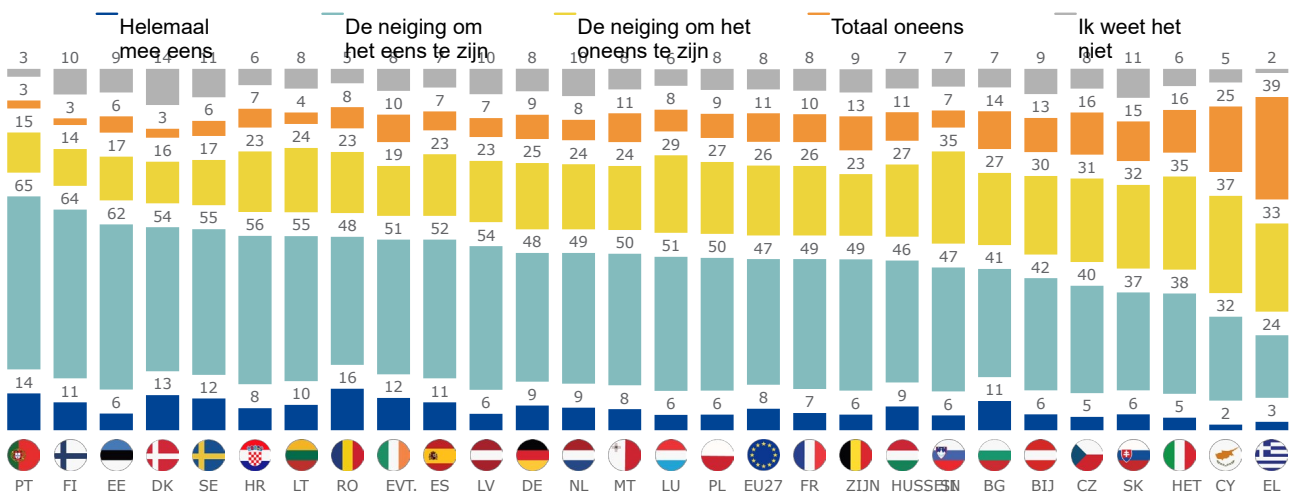
4.1. Solidariteit tussen de EU-lidstaten

Een meerderheid van de respondenten is het erover eens dat er over het algemeen sprake is van solidariteit tussen de lidstaten in de EU (8 % „volledig akkoord” en 47 % „meestal akkoord”). Het aandeel dat het oneens is met deze verklaring bestaat uit 26 % die „het er niet mee eens zijn” en 11 % die „totaal oneens” zijn.

In 21 lidstaten is meer dan de helft van de respondenten het erover eens dat er over het algemeen sprake is van solidariteit tussen de lidstaten. In Finland (74 %) en Portugal (74 %). In drie landen daarentegen is meer dan de helft van de respondenten het er niet mee eens dat er solidariteit tussen de lidstaten bestaat: Italië (51 %), Cyprus (61 %) en Griekenland (72 %). Ook in Tsjechië en Slowakije (beide 47 %) is het percentage meningsverschillen groot.

Q10_1 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Over het algemeen is er solidariteit tussen de lidstaten in de EU (% per land)

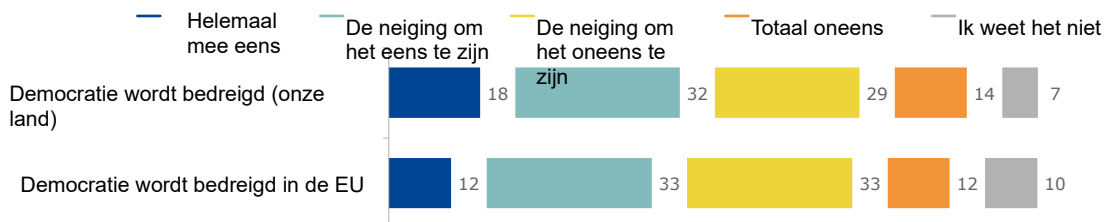
Sociaal-demografische overwegingen

De sociaal-demografische analyse toont weinig significante verschillen tussen de groepen, behalve het verschil tussen de onderwijsgroepen. Hoogopgeleide respondenten denken dat er solidariteit is tussen de lidstaten in de EU: 59 % van degenen die hun opleiding van 20 jaar of ouder hebben afgerond, vindt dit, vergeleken met 53 % van degenen die hun studie in de leeftijd van 16-19 hebben afgerond en 48 % van het onderwijs van 15 jaar of ouder is gestopt.

4.2. Standpunten over de stand van de democratie in de EU

De helft van de respondenten is het erover eens dat de democratie in hun land wordt bedreigd: 18 % „volledig akkoord” en 32 % „tendens akkoord”; vergelijkbare percentages „totaal oneens” (14 %) en „tendooier” (29 %). Respondenten zijn ook verdeeld in hun mening over de stand van de democratie in de EU: 45 % is het ermee eens dat de democratie in de EU bedreigd wordt en hetzelfde aandeel (45 %) is het er niet mee eens dat dit het geval is.

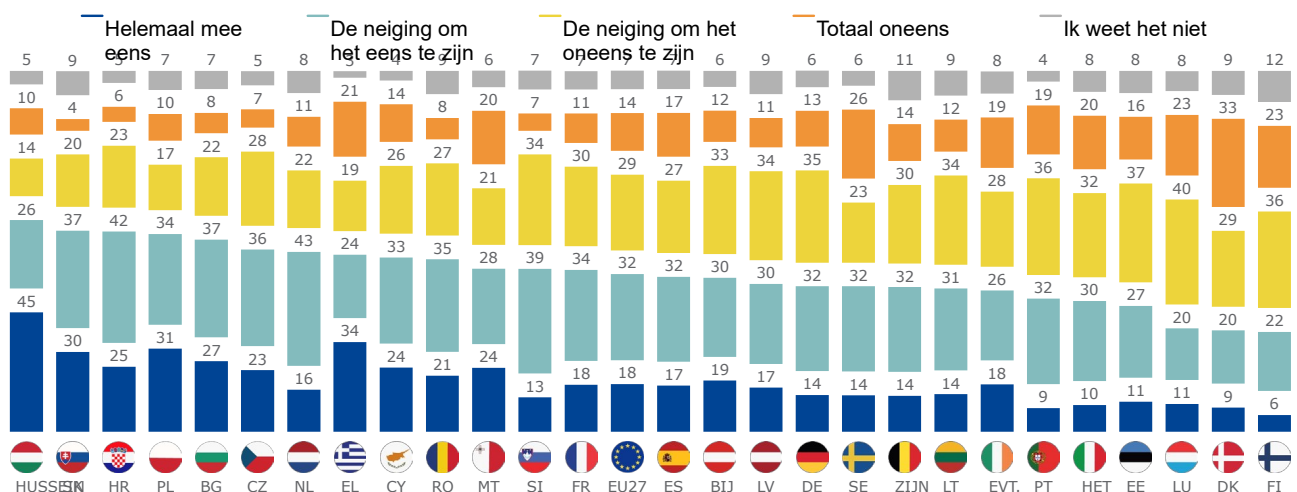
Q10 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Het aandeel van de respondenten dat de democratie in hun land wordt bedreigd, varieert van 29 % in Finland en Denemarken tot 67 % in Kroatië en Slowakije, en 71 % in Hongarije. In Hongarije is het grootste deel van de respondenten het er „volledig mee eens” dat de democratie in hun land wordt bedreigd (45 %), gevolgd door Griekenland, waar 34 % van de respondenten het „volledig mee eens” is.

Q10_3 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

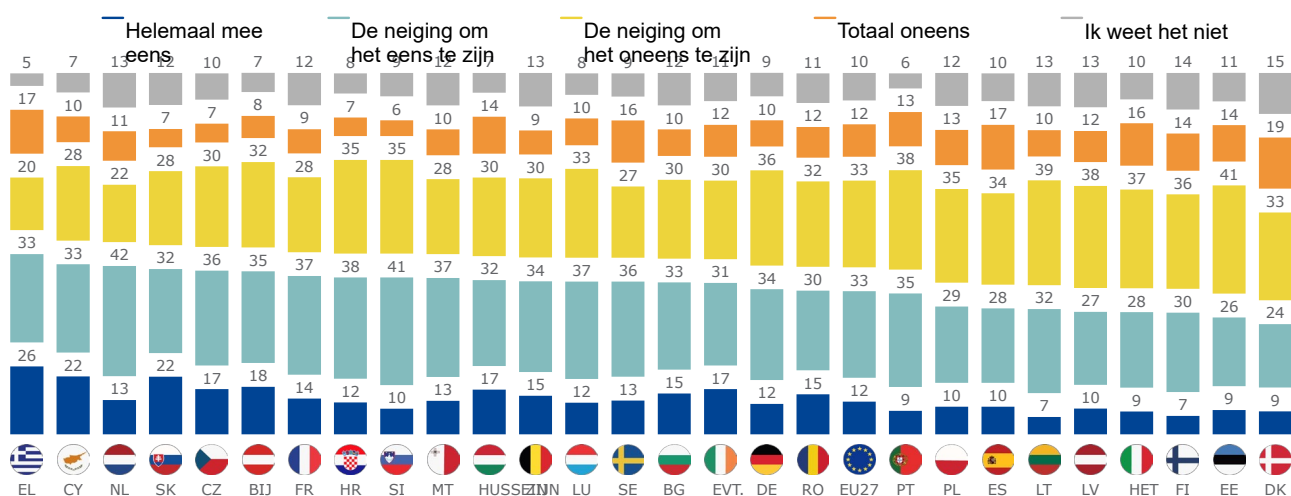
Democratie wordt bedreigd in (Onze LANDEN) (% per land) Basis: alle respondenten (n=26337)

Bij de beoordeling van de stand van de democratie in de EU denkt meer dan de helft van de respondenten in tien lidstaten dat de democratie wordt bedreigd. Het hoogste percentage respondenten dat het eens is met deze verklaring wordt waargenomen in Griekenland (59 %), op de voet gevolgd door Cyprus (55 %). Het laagste niveau van overeenstemming wordt waargenomen in Denemarken (33 %) en Estland (35 %).

Q10_2 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Democratie wordt bedreigd in de EU (% per land)

Sociaal-demografische overwegingen

Verschillen in de manier waarop respondenten tussen sociaaldemografische groepen de stand van de democratie in de EU beoordelen, zijn over het algemeen gering. De grootste verschillen zijn te zien tussen mannelijke en vrouwelijke respondenten. Mannelijke respondenten hebben meer kans dan hun vrouwelijke tegenhangers om het niet eens te zijn met de verklaring dat de democratie in hun land wordt bedreigd (47 % versus 39 %) of in de EU (49 % versus 41 %).

Technische specificaties

Tussen 23 november en 30 november 2022 heeft Ipsos European Public Affairs de Flash Eurobarometer 514 uitgevoerd op verzoek van de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie. Het is een algemene openbare enquête, gecoördineerd door het directoraat-generaal Communicatie, „Mediamonitoring en Eurobarometer”. Deze Flash Eurobarometer bestrijkt de bevolking van EU-burgers van 15 jaar en ouder die in een van de 27 EU-lidstaten verblijven.

	Aantal interviews	Data van het veldwerk	Bevolking 15+ (absoluut aantal)	Bevolking 15+ (in % van de bevolking van de EU-27)
EU27	26337	23.11.2022-30.11.2022	379874315	100,00 %
BE	1047	23.11.2022-28.11.2022	9629391	2,53 %
BG	1010	23.11.2022-28.11.2022	5917534	1,56 %
CZ	1050	23.11.2022-30.11.2022	8982036	2,36 %
DK	1037	23.11.2022-28.11.2022	4891261	1,29 %
DE	1028	23.11.2022-29.11.2022	71677231	18,87 %
EE	1061	23.11.2022-28.11.2022	1111597	0,29 %
IE	1091	23.11.2022-30.11.2022	4005909	1,05 %
EL	1011	23.11.2022-28.11.2022	9167896	2,41 %
ES	1005	23.11.2022-29.11.2022	40639381	10,70 %
FR	1034	23.11.2022-25.11.2022	55700114	14,66 %
HR	1042	23.11.2022-29.11.2022	3461468	0,91 %
IT	1019	23.11.2022-25.11.2022	51599668	13,58 %
CY	502	23.11.2022-27.11.2022	752304	0,20 %
LV	1050	23.11.2022-28.11.2022	1590245	0,42 %
LT	1035	23.11.2022-28.11.2022	2373312	0,62 %
LU	502	23.11.2022-29.11.2022	533335	0,14 %
HU	1036	23.11.2022-28.11.2022	8313539	2,19 %
MT	552	23.11.2022-30.11.2022	446788	0,12 %
NL	1007	23.11.2022-28.11.2022	14763684	3,89 %
AT	1022	23.11.2022-28.11.2022	7647176	2,01 %
PL	1017	23.11.2022-28.11.2022	31982941	8,42 %
PT	1047	23.11.2022-30.11.2022	8915624	2,35 %
RO	1035	23.11.2022-28.11.2022	16174719	4,26 %
SI	1039	23.11.2022-30.11.2022	1791246	0,47 %
SK	1005	23.11.2022-28.11.2022	4591487	1,21 %
FI	1052	23.11.2022-30.11.2022	4672932	1,23 %
SE	1001	23.11.2022-29.11.2022	8541497	2,25 %

Alle interviews werden uitgevoerd via Computer-Assisted Web Interviewing (CAWI), met behulp van Ipsos online panels en hun partnernetwerk. Respondenten werden geselecteerd uit online toegangspanels, groepen van vooraf aangeworven personen die hebben ingestemd met deelname aan onderzoek. Het steekproefquotum werd vastgesteld op basis van leeftijd (15-24-jarigen, 25-34-jarigen, 35-44-jarigen, 45-54-jarigen, 55-64-jarigen en 65-plussers), geslacht en geografische regio (NUTS1, NUTS2 of NUTS 3, afhankelijk van de grootte van het land en het aantal NUTS-regio's).

Foutmarge

Enquêteresultaten zijn onderworpen aan bemonsteringstoleranties. De „marge van fouten” kwantificeert onzekerheid over (of vertrouwen in) een enquêteresultaat. Als algemene regel geldt dat hoe meer interviews worden uitgevoerd (steekproefgrootte), hoe kleiner de foutmarge. Een steekproef van 500 zal een foutenmarge van niet meer dan 4,4 procentpunten opleveren, en een steekproef van 1 000 zal een foutenmarge van niet meer dan 3,1 procentpunten opleveren.

Statistische marges als gevolg van steekproeftoleranties

(op het niveau van 95 % van het vertrouwen)

verschillende steekproefgroottes zijn in rijen verschillende waargenomen resultaten zijn in kolommen

	5,00 %	10,00 %	25,00 %	50,00 %	75,00 %	90,00 %	95,00 %
N=50	± 6.0	± 8.3	± 12.0	± 13.9	± 12.0	± 8.3	± 6.0
N=100	± 4.3	± 5.9	± 8.5	± 9.8	± 8.5	± 5.9	± 4.3
N=200	± 3.0	± 4.2	± 6.0	± 6.9	± 6.0	± 4.2	± 3.0
N=500	± 1.9	± 2.6	± 3.8	± 4.4	± 3.8	± 2.6	± 1.9
N=1000	± 1.4	± 1.9	± 2.7	± 3.1	± 2.7	± 1.9	± 1.4
N=1500	± 1.1	± 1.5	± 2.2	± 2.5	± 2.2	± 1.5	± 1.1
N=2000	± 1.0	± 1.3	± 1.9	± 2.2	± 1.9	± 1.3	± 1.0

Vragenlijst

VRAAG ALLES

Q1 Hoe vaak doe je...

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [WILLEKEURIGE VERKLARINGEN 1-2]

Q1_1...volg nieuws over de oorlog in Oekraïne

Q1_2... bespreekt de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden

[REACTIESCHAAL]

Meerdere keren per dag 1

Eén keer per dag 2

Meerdere keren per week 3

Minder vaak 4

Nooit 5

VRAAG ALLES

Q2 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

Q2_1 (NATIONALITEIT) autoriteiten

Q2_2 De Europese Unie

Q2_3 NAVO

Q2_4 Burgers in (onze land)

[REACTIESCHAAL]

Zeer tevreden 1

Nogal tevreden 2

Liever niet tevreden 3

Helemaal niet tevreden 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q3 Voor elk van de volgende maatregelen die door de Europese Unie zijn aangekondigd om te reageren op de oorlog in Oekraïne, gelieve mij te vertellen of u deze al dan niet goedkeurt.

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [WILLEKEURIGE VERKLARINGEN 1-6]

Q3_1 Economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren

Q3_2 Financiële steun aan Oekraïne

Q3_3 Financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne

Q3_4 Het verlenen van humanitaire steun aan de door de oorlog getroffen mensen

Q3_5 Het verbieden van Russische media (zoals Russia Today en Sputnik) van uitzendingen in de EU

Q3_6 Welkomen in de Europese Unie op de vlucht voor de oorlog

[REACTIESCHAAL]

Volledig goedkeuren 1

De neiging om goed te keuren 2

De neiging om af te keuren 3

Volledig afkeuren 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q4 Welke van deze drie uitspraken komt het dichtst bij uw mening?

[ENKEL ANTWOORD] [ROTAREN 1-2]

De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel versterkt. 1

De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel verzwakt 2

De oorlog in Oekraïne heeft geen invloed gehad op de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel. 3

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q5 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende oordelen?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

Q5_1 De economische situatie van (onze land)

Q5_2 De economische situatie van de Europese Unie

Q5_3 Uw persoonlijke levensstandaard

[REACTIESCHAAL]

Zeer goed 1

Vrij goed 2

Nogal slecht 3

Zeer slecht 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

V6 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [WILLEKEURIGE VERKLARINGEN 1-3]

Q6_1 De EU moet maatregelen blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo spoedig mogelijk te verminderen.

Q6_2 De stijgende energieprijzen hebben een aanzienlijke invloed op mijn koopkracht

Q6_3 Recente prijsstijgingen in (ons land) zijn voornamelijk te wijten aan het agressieve gedrag van Rusland

[REACTIESCHAAL]

Helemaal mee eens 1

De neiging om het eens te zijn 2

De neiging om het oneens te zijn 3

Totaal oneens 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q7 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [WILLEKEURIGE VERKLARINGEN 1-5]

Q7_1 De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie

Q7_2 De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in kernenergie

Q7_3 De prijs van elektriciteit moet niet afhangen van de prijs van gas

Q7_4 Het is van cruciaal belang dat de EU kritieke infrastructuren zoals pijpleidingen en internetkabels beschermt.

Q7_5 We moeten allemaal een inspanning leveren om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen

[REACTIESCHAAL]

Helemaal mee eens 1

De neiging om het eens te zijn 2

De neiging om het oneens te zijn 3

Totaal oneens 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q8 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [WILLEKEURIGE VERKLARINGEN 1-2]

Q8_1 Maatregelen van de overheid (NATIONALITEIT)

Q8_2 Maatregelen van de Europese Unie

[REACTIESCHAAL]

Een significant positief effect 1

Een beperkte positieve impact 2

Geen impact 3

Een beperkte negatieve impact 4

Een significant negatief effect 5

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q9 En u persoonlijk, wat voor soort actie(s) bent u al aan het ondernemen of zou u bereid zijn om te nemen om uw energieverbruik en uw energierekeningen te verminderen?

[VERSCHILLENDE ANTWOORDEN MOGELIJK] [RANDOMIZE STATEMENTS 1-9] [CODE 11 EN CODE 998 BE EXCLUSIEF]

Koppel uw elektronische apparaten los wanneer u niet in gebruik bent 1

Gebruik alternatieven voor uw auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer, autodelen 2

Kies voor hernieuwbare vormen van energie in uw huis (bijv. zonnepanelen etc.) 3

Installeer thuis apparatuur om uw energieverbruik te beheersen en te verminderen (bijv. een programmeerbare thermostaat) 4

Voeg betere isolatie toe bij u thuis 5

Koop energiezuinige apparatuur (met een goede energieclassificatie) 6

Verlaag de kamertemperatuur thuis of op het werk 7

Neem de trein in plaats van het vliegtuig voor uw reizen 8

Doe lichten uit als je een tijdje een kamer verlaat, thuis of op het werk 9

Overige 10

Geen 11

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

Q10 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

[ÉÉN ANTWOORD PER REGEL] [TOELICHTING 1-3; HOUD 2-3 GEGROEPEERD]

Q10_1 Over het algemeen bestaat er solidariteit tussen de lidstaten in de EU

Q10_2 De democratie wordt bedreigd in de EU

Q10_3 De democratie wordt bedreigd in (onze land)

[REACTIESCHAAL]

Helemaal mee eens 1

De neiging om het eens te zijn 2

De neiging om het oneens te zijn 3

Totaal oneens 4

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

DX1 Bent u eigenaar of huurt u de accommodatie waar u momenteel als hoofdverblijf woont?

[ENKEL ANTWOORD]

Eigen 1

Verhuur 2

Overige 3

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

DX2 Gedurende de laatste twaalf maanden, zou je zeggen dat je problemen had met het betalen van je rekeningen aan het einde van de maand...?

[ENKEL ANTWOORD]

Het grootste deel van de tijd 1

Van tijd tot tijd 2

Bijna nooit/nooit 3

Liever niet antwoorden 999

Ik weet het niet 998

VRAAG ALLES

DX3 Denk je dat in de komende twaalf maanden de prijzen in het algemeen...?

[ENKEL ANTWOORD]

Verhoog scherp 1

Matig toenemen 2

Stabiliseren op het huidige niveau 3

Matig verminderen 4

Verlaag scherp 5

Ik weet het niet 998

Gegevensbijlage

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

70/102

Q1_1 Hoe vaak volg je nieuws over de oorlog in Oekraïne?

	Meerdere keren per dag	Eén keer per dag	Meerdere keren per week	Minder vaak	Nooit
EU27	23▼-18	29=	27▲9	18▲7	4▲2
BE	12▼-15	26▼-5	32▲6	25▲11	6▲4
BG	24▼-18	33▲3	22▲9	19▲6	3▲1
CZ	20▼-11	24▼-3	25▲5	25▲8	6▲1
DK	21▼-20	24▼-2	31▲9	22▲13	2▲1
DE	22▼-18	32▲3	27▲7	15▲6	4▲2
EE	31▼-20	29▲3	19▲5	18▲10	3▲2
IE	17▼-23	27▼-4	27▲8	23▲15	6▲4
EL	17▼-14	24▼-9	22▲5	29▲13	9▲5
ES	21▼-18	31=	29▲11	17▲7	3▲1
FR	15▼-11	29▼-4	31▲9	19▲5	5▲2
HR	23▼-14	28▼-3	25▲7	21▲9	4▲2
IT	31▼-26	30▲4	23▲12	14▲10	2▲1
CY	21▼-13	22▼-10	25▲7	28▲16	5▲1
LV	31▼-13	29▲2	21▲5	18▲7	3▼-1
LT	37▼-19	30▲6	21▲8	10▲4	2▲1
LU	19▼-14	29▲1	29▲9	20▲4	3=
HU	22▼-8	23▼-3	28=	24▲10	4▲1
MT	17▼-18	17▼-9	33▲6	29▲18	5▲3
NL	18▼-16	27▼-4	34▲12	18▲6	4▲2
AT	15▼-16	25▼-4	30▲5	25▲13	5▲3
PL	27▼-25	30▲4	26▲11	15▲9	2▲1
PT	35▼-17	25▲3	24▲9	14▲6	1=
RO	33▼-9	23▼-1	23▲6	18▲4	3▲1
SI	13▼-11	21▼-10	28▲4	31▲13	6▲4
SK	17▼-15	24=	23▲7	27▲4	10▲4
FI	35▼-16	30▲2	22▲10	13▲5	1▼-1
SE	27▼-17	25▼-1	30▲9	17▲9	1=

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

71/102

Q1_2 Hoe vaak bespreek je de oorlog in Oekraïne met vrienden en familieleden?

	Meerdere keren per dag	Eén keer per dag	Meerdere keren per week	Minder vaak	Nooit
EU27	9▼-13	12▼-7	35▲1	37▲16	6▲2
BE	3▼-6	8▼-4	27▼-11	50▲17	12▲5
BG	11▼-15	20▼-5	31▲4	35▲16	4=
CZ	9▼-9	12▼-7	34▲1	37▲11	8▲4
DK	6▼-12	9▼-6	35▼-6	45▲21	5▲3
DE	10▼-11	12▼-6	38=	36▲15	5▲2
EE	8▼-16	14▼-9	36▲5	36▲17	6▲3
IE	6▼-15	13▼-10	36▼-1	38▲23	7▲4
EL	10▼-14	8▼-11	29▼-1	44▲20	9▲4
ES	10▼-14	11▼-8	39▲3	34▲16	6▲2
FR	5▼-5	11▼-7	31▼-2	43▲11	10▲4
HR	7▼-10	11▼-9	37▲2	39▲15	5▲3
IT	13▼-23	16▼-6	36▲8	31▲20	4▲2
CY	7▼-14	8▼-15	29▼-2	51▲28	6▲2
LV	12▼-10	16▼-6	32▲1	35▲15	5▲1
LT	13▼-18	23▼-5	36▲8	25▲13	4▲1
LU	5▼-13	10▼-8	39▲4	41▲15	5▲2
HU	7▼-5	10▼-2	29▼-8	44▲11	10▲4
MT	6▼-18	5▼-8	33▼-3	49▲24	7▲5
NL	4▼-7	9▼-8	29▼-11	52▲23	7▲3
AT	6▼-10	10▼-5	34▼-9	46▲22	5▲2
PL	10▼-21	16▼-7	41▲10	30▲16	3▲2
PT	15▼-15	10▼-7	36▲7	33▲13	5▲1
RO	20▼-7	14▼-4	32▲3	31▲7	3▲1
SI	5▼-7	8▼-7	29▼-7	50▲17	8▲4
SK	7▼-14	10▼-9	30▼-1	41▲17	12▲7
FI	8▼-12	13▼-8	39▲4	37▲15	3▲1
SE	8▼-11	11▼-9	41▲1	36▲17	4▲2

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

72/102

Q2_1 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? **(Nationaliteit) autoriteiten**

	Zeer tevreden	Nogal tevreden	Liever niet tevreden	Helemaal niet tevreden	Ik weet het niet
EU27	8▼-1	43▼-2	25=	15▲1	9▲2
BE	4▼-1	45▼-5	23▲3	16▲3	13▲1
BG	3=	22▼-3	42▲1	24▲1	9▲1
CZ	9▼-1	32▼-10	31▲3	23▲10	6▼-2
DK	17▼-3	60▲5	11▼-3	4▼-1	9▲1
DE	5▼-3	39▼-2	28▲1	17▲3	10▲2
EE	13▼-5	59▲1	13▲1	8▲2	8▲2
IE	14▼-3	35▼-15	21▲5	22▲9	8▲3
EL	12▲1	21▲1	18▼-5	44▲1	5▲2
ES	5▼-1	45▲1	25▼-3	16▲2	8▲1
FR	7▲1	50▼-2	21▼-3	12▼-1	10▲4
HR	4▼-2	45=	26▼-1	12▲1	13▲1
IT	6=	41▼-7	33▲4	14▼-1	6▲2
CY	11▲3	32▲1	23▼-4	27▲1	7▼-1
LV	15▲2	52▲1	16▲1	9=	9▼-3
LT	15▼-8	54▲7	16=	8▼-1	8▲1
LU	13▲5	48▲1	19▲1	10▼-5	11▼-2
HU	11▼-8	28▼-4	26▲2	24▲8	11▲2
MT	10▲1	31▼-7	26=	16▲3	17▲4
NL	7▲1	54=	19▼-3	9=	11▲2
AT	5▼-2	33▼-8	30▲2	20▲5	11▲3
PL	14=	44=	22=	14=	7=
PT	7=	61▲2	19▼-4	7▲1	6=
RO	14▼-2	45▼-2	21▲1	12▲2	8▲1
SI	5▼-2	37▲5	30▲1	14▼-6	14▲2
SK	5▼-1	31▼-2	26▼-3	28▲3	9▲2
FI	17▼-4	62▲4	11▲1	3=	6=
SE	10▼-1	53▲4	20▼-1	8▼-1	9▼-1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

73/102

Q2_2 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? **De Europese Unie**

	Zeer tevreden	Nogal tevreden	Liever niet tevreden	Helemaal niet tevreden	Ik weet het niet
EU27	8=	41▼-2	27=	17▲2	7▲1
BE	5▼-2	41▼-6	26▲3	18▲4	10▲1
BG	8▲4	31▲3	32▼-5	23▼-1	6▼-1
CZ	6▲1	34▼-2	31▼-5	24▲6	6▼-1
DK	15▼-2	51▲1	15▼-2	6▼-2	12▲4
DE	5▼-5	40▼-3	27▲4	19▲3	8=
EE	5▲1	49▲6	28▼-8	11▼-2	7▲3
IE	12=	38▼-4	22▼-2	21▲3	7▲3
EL	8▲2	20▼-3	21▼-5	49▲6	3▲1
ES	7▲1	42▲1	29▼-2	16=	5=
FR	8▲1	47▼-4	21▼-3	15▲1	10▲5
HR	7▲1	39▲2	32▼-4	14=	8▲1
IT	8=	33▼-8	37▲6	18=	5▲1
CY	12▲4	22▼-4	24▼-7	39▲7	4▲1
LV	11▲2	51▲9	23▼-5	9▼-3	7▼-2
LT	8▲2	51▲6	28▼-5	8▼-2	5▼-1
LU	9▲2	46▲5	24▼-2	14▼-8	8▲3
HU	8▼-1	34▼-9	27=	24▲11	8▼-1
MT	10▼-1	37▼-10	24▼-2	24▲12	7=
NL	9=	50▼-3	21▼-1	10=	11▲4
AT	6▼-2	27▼-12	32▲4	29▲10	6▼-1
PL	8▲2	47▲6	27▼-8	12=	7▲1
PT	12▲4	53▲4	25▼-7	7▼-1	4=
RO	16▲2	45▼-3	18▼-2	14▲3	6=
SI	6=	38▼-2	30▼-1	18▲2	8=
SK	7=	32▼-4	24▼-1	29▲4	7=
FI	9▼-3	51▼-2	27▲4	6▲2	7=
SE	9▼-2	48▲4	23▼-1	9▼-2	11▲1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

74/102

Q2_3 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? **NAVO**

	Zeer tevreden	Nogal tevreden	Liever niet tevreden	Helemaal niet tevreden	Ik weet het niet
EU27	10▲2	41▲1	23▼-3	16▼-1	10▲2
BE	9▲1	41▼-3	22▲2	16=	13▲1
BG	10▲4	28▲4	26▼-5	25▼-4	11▲1
CZ	9▲1	36▲1	26▼-6	20▲4	10=
DK	19▼-3	47=	14▲1	6▼-3	14▲5
DE	11▼-2	44=	20▲1	14=	11▲2
EE	9▲4	50▲9	21▼-13	11▼-3	9▲3
IE	10▲3	32▲2	22▼-5	25▼-2	12▲2
EL	6▲2	18▼-2	20▼-5	50▲2	6▲3
ES	6▲2	39▲3	27▼-3	19▼-1	8=
FR	8▲4	44▲1	20▼-7	14▼-2	14▲3
HR	7▲2	35▲4	31▼-6	16▼-3	11▲3
IT	7▲1	31▼-1	33=	21▼-3	8▲2
CY	9▲5	17▲3	24▲1	42▼-7	8▼-2
LV	15▲6	43▲4	22▼-5	10▼-3	10▼-2
LT	14▲4	47▲6	23▼-6	8▼-2	7▼-2
LU	17▲6	43▲8	19▼-3	12▼-13	10▲2
HU	9▼-1	40▼-8	22=	17▲8	12▲2
MT	7▲3	31▼-3	25▼-5	26▲9	11▼-3
NL	13▲3	49▼-1	18▼-4	9=	12▲3
AT	8▼-2	32▼-3	27▲2	23▲4	11▼-1
PL	17▲5	53▲3	17▼-7	6▼-3	8▲2
PT	11▲6	49▲7	25▼-10	9▼-2	5▼-1
RO	23▲5	42▼-3	17▼-3	13▲2	6▼-2
SI	6▲1	34=	28▼-1	21=	11▼-1
SK	10▲1	30▼-3	20▼-4	30▲3	11▲4
FI	14▲4	50▲4	22▼-4	6▼-1	8▼-3
SE	13▲3	41▲4	23▼-3	11▼-1	13▼-2

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼ ▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

75/102

Q2_4 Hoe tevreden of ontevreden bent u over de manier waarop het volgende heeft gereageerd op de oorlog in Oekraïne? **Burgers in (onze land)**

	Zeer tevreden	Nogal tevreden	Liever niet tevreden	Helemaal niet tevreden	Ik weet het niet
EU27	12▼-8	47▼-2	21▲5	9▲1	11▲3
BE	8▼-7	49▼-3	18▲6	9▲2	17▲2
BG	7=	36▼-6	33▼-1	13▲5	10▲1
CZ	8▼-10	42▼-4	30▲10	12▲2	8▲2
DK	25▼-3	54▲2	8▼-1	3=	10▲2
DE	9▼-9	47▼-3	21▲7	10▲2	13▲4
EE	15▼-11	60▲2	13▲4	4▲1	8▲5
IE	21▼-17	44▲1	15▲6	12▲6	8▲5
EL	8▼-2	38▼-4	28▼-2	17▲4	9▲3
ES	11▼-7	51=	19▲4	8=	11▲3
FR	7▼-2	51▼-6	18▲1	7=	16▲7
HR	9▼-11	52▲3	21▲5	5▼-1	13▲4
IT	5▼-8	41▼-7	33▲9	11▲2	10▲5
CY	12▲1	35▼-8	24▼-2	15▲4	14▲5
LV	14▲1	52=	19=	6▲1	9▼-3
LT	19▼-8	58▲3	13▲4	3▼-1	7▲3
LU	11▼-3	48▲2	16=	7▼-2	19▲2
HU	7▼-14	38▼-7	31▲13	12▲4	12▲4
MT	9▼-6	40▼-7	23▲3	13▲3	16▲8
NL	8▼-9	58=	16▲6	6▲2	13▲2
AT	10▼-10	41▼-3	27▲8	9▲3	13▲2
PL	39▼-12	45▲8	9▲3	4▲1	4▲1
PT	15▼-10	58▲5	16▲3	4=	7▲2
RO	26▼-9	45▼-2	16▲7	7▲3	6▲1
SI	8▼-4	45▼-7	24▲6	9▲2	14▲4
SK	2▼-6	31▼-6	37▲5	17▲3	12▲5
FI	21▼-4	60▲2	10▲1	3=	6▲1
SE	14▼-6	55▲5	16▲2	4▼-1	12▲1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

76/102

Q3_1 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Economische sancties tegen de Russische overheid, bedrijven en particulieren**

(Opmerking: gewijzigde trend)

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	42▼-13	29▲4	13▲4	10▲3	6▲2
BE	34▼-17	36▲8	13▲4	10▲4	7▲1
BG	22▼-3	21▲1	25▲3	26▼-3	7▲1
CZ	32▼-15	26▼-2	19▲6	16▲9	7▲1
DK	57▼-13	26▲9	7▲1	4=	6▲3
DE	44▼-13	27▲2	11▲4	13▲5	6▲3
EE	61▼-13	20▲6	9▲3	6▲1	5▲2
IE	55▼-13	21▲3	10▲4	10▲5	4▲1
EL	21▼-12	18▼-3	21▲2	37▲12	3▲1
ES	40▼-19	33▲9	12▲4	7▲2	8▲3
FR	37▼-12	36▲5	12▲3	7▲2	7▲3
HR	39▼-17	35▲8	14▲5	8▲2	5▲1
IT	35▼-13	32▲3	16▲6	10▲1	7▲3
CY	19▼-5	18▼-5	23▲3	36▲6	4▲1
LV	52▼-4	21▲6	13▲1	9▼-2	5▼-1
LT	60▼-11	22▲7	7=	5▲1	5▲3
LU	41▼-9	31▲9	13▲1	10▼-3	5▲2
HU	23▼-6	24▼-6	23▲3	21▲9	9▲1
MT	41▼-23	27▲6	14▲6	14▲10	4▲1
NL	48▼-18	29▲8	11▲5	6▲3	6▲3
AT	27▼-14	24▼-5	19▲3	23▲14	6▲1
PL	64▼-8	24▲5	6▲2	3=	3▲2
PT	58▼-15	27▲7	8▲4	4▲3	4▲1
RO	45▼-11	28▲3	14▲5	8▲3	6▲1
SI	22▼-7	35▼-1	23▲4	13▲4	6=
SK	22▼-13	22=	20▲2	28▲9	9▲2
FI	69▼-9	20▲7	6▲1	3▲1	3=
SE	63▼-5	18▲2	7=	6▲2	7▲1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

77/102

Q3_2 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Financiële steun aan Oekraïne**

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	31▼-11	39▲1	14▲5	11▲4	6▲1
BE	20▼-12	42=	17▲7	14▲6	8=
BG	18▼-3	28▼-5	25▲4	23▲6	6▼-1
CZ	17▼-14	34▼-7	24▲8	21▲14	4=
DK	47▼-5	36▲2	8▲1	4=	6▲2
DE	30▼-13	39▲2	14▲5	12▲4	6▲2
EE	47▼-15	35▲9	9▲2	5▲2	4▲2
IE	46▼-19	28▲3	11▲6	12▲8	3▲1
EL	25▼-13	29▼-8	17▲5	26▲14	3▲1
ES	26▼-14	48▲5	12▲5	8▲3	7▲1
FR	25▼-7	44▼-1	14▲3	9▲3	9▲3
HR	32▼-21	45▲10	13▲6	7▲4	4▲1
IT	27▼-12	42▲2	16▲8	10▲2	5▲1
CY	29▼-5	32▼-6	19▲5	18▲6	2=
LV	43▼-7	32▲3	12▲5	7▲1	5▼-1
LT	51▼-12	33▲8	8▲2	5▲1	3▲1
LU	33▼-10	43▲6	13▲4	10▲2	2▼-1
HU	17▼-9	32▼-8	24▲8	20▲10	7▼-1
MT	44▼-19	32▲2	10▲6	11▲9	4▲2
NL	34▼-12	40▲2	11▲3	8▲5	6▲3
AT	22▼-15	35▼-5	19▲6	20▲13	5▲1
PL	45▼-11	35=	10▲5	6▲3	5▲2
PT	46▼-12	40▲6	7▲3	4▲2	3▲1
RO	35▼-12	39▲4	16▲7	7▲3	3▼-2
SI	15▼-10	47▼-5	22▲9	10▲5	6▲1
SK	16▼-8	29▼-10	22▲4	27▲13	6▲1
FI	65▼-3	27▲3	5=	2▲1	1▼-1
SE	58▼-6	27▲3	7▲1	5▲1	3=

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

78/102

Q3_3 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Financiering van de aankoop en levering van militair materieel aan Oekraïne**

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	26▼-7	33=	17▲4	17▲4	8=
BE	16▼-13	40▲6	18▲4	17▲6	9▼-2
BG	14=	17=	26▲4	38▼-2	5▼-2
CZ	18▼-11	25▼-6	21▲5	31▲13	4▼-2
DK	38▼-3	36=	12▲3	6▲1	9=
DE	25▼-6	33▼-1	15▲3	19▲6	8▼-1
EE	51▼-15	30▲8	7▲2	9▲3	4▲3
IE	35▼-13	26▼-3	14▲3	20▲12	5=
EL	14▼-3	19▼-5	17▼-2	48▲9	3▲1
ES	20▼-12	38▲4	18▲4	14▲3	11▲2
FR	24▼-6	38▼-1	16▲4	11▲2	10▲1
HR	25▼-17	37▲5	21▲9	12▲4	5=
IT	18▼-5	31▼-5	22▲6	21▲3	8=
CY	13=	19▲1	18▼-6	46▲6	4▼-1
LV	44▼-4	28▲3	13▲4	11▼-1	5▼-3
LT	47▼-13	34▲10	8▲3	6=	5▲1
LU	25▼-3	34▼-1	19▲5	17▼-2	6=
HU	17▼-1	23▼-2	23▼-1	30▲6	8▼-2
MT	28▼-15	26▼-5	16▲7	23▲12	7▲1
NL	31▼-6	37▼-2	15▲6	10▲4	7▼-2
AT	14▼-8	23▼-7	22▲3	36▲17	5▼-4
PL	44▼-10	36▲5	8▲3	6▲2	5=
PT	36▼-12	40▲6	11▲1	7▲3	6▲2
RO	28▼-10	36▲2	18▲7	14▲4	6▼-3
SI	11▼-6	32▼-1	31▲5	20▲4	7▼-2
SK	14▼-3	18▼-9	21▲3	42▲10	5▼-1
FI	60▼-4	30▲4	5▲1	3▲1	2▼-2
SE	47▼-1	28▲2	10▼-1	8▲1	7=

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

79/102

Q3_4 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Humanitaire hulp verlenen aan de door de oorlog getroffen mensen**

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	53▼-11	35▲6	6▲2	3▲1	3▲2
BE	38▼-17	43▲9	9▲4	5▲2	5▲3
BG	41▼-14	42▲6	9▲4	6▲3	3▲1
CZ	35▼-15	45▲4	12▲7	6▲4	3▲1
DK	61▼-6	29▲2	5▲2	1=	4▲2
DE	50▼-14	35▲7	6▲2	5▲2	4▲3
EE	62▼-12	31▲10	2=	2=	3▲2
IE	58▼-21	27▲12	8▲5	5▲3	2▲1
EL	65▼-11	25▲6	5▲2	4▲2	1▲1
ES	48▼-12	42▲8	6▲3	2=	2▲2
FR	46▼-10	42▲5	5▲2	4▲2	3▲1
HR	66▼-10	28▲9	4▲1	1=	2▲1
IT	60▼-7	29▲5	5▲2	3=	2▲1
CY	70▼-7	23▲5	3▲1	2▲1	2▲1
LV	62▼-6	31▲6	4▲1	2=	2=
LT	66▼-10	29▲8	3▲1	1▲1	2▲1
LU	60▼-13	33▲12	4▲1	2=	1=
HU	46▼-11	38▲4	7▲3	5▲2	4▲2
MT	70▼-12	24▲7	2▲1	3▲2	2▲2
NL	51▼-17	34▲7	8▲5	4▲2	4▲2
AT	46▼-17	37▲8	9▲4	5▲3	3▲1
PL	59▼-10	35▲8	3▲1	2▲1	2=
PT	74▼-6	20▲3	2▲1	1▲1	2▲2
RO	51▼-10	37▲6	7▲3	2▲1	3▲1
SI	38▼-15	50▲8	7▲4	3▲1	2▲2
SK	37▼-14	40=	11▲6	9▲6	3▲1
FI	81▼-1	13=	4▲2	1▲1	1=
SE	73▼-7	19▲5	4▲1	2=	2▲1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

80/102

Q3_5 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Het verbieden van Russische media (zoals Russia Today en Sputnik) van uitzendingen in de EU**

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	37▼-3	26▲1	15▲1	12▲1	9=
BE	33▼-8	30▲6	13▼-1	12▲2	12▲2
BG	19▲1	18▲3	29▲3	27▼-5	7▼-2
CZ	26▼-6	23▼-2	23▲4	18▲5	10▼-1
DK	50▲3	23▲1	11▼-2	6▼-3	10▲1
DE	35▼-4	25=	15▲1	14▲2	10▲1
EE	60▼-7	19▲2	8▲1	8▲2	6▲3
IE	51▼-9	19=	12▲2	13▲5	6▲1
EL	15▼-2	14▼-1	23▼-1	45▲3	4▲1
ES	33▼-5	30▲5	17▲1	10▼-1	11▼-1
FR	38▼-1	30▲2	13▲1	10▼-1	9▼-2
HR	34▼-7	30▲4	20▲6	10▼-2	6▼-1
IT	31▼-3	28▼-1	18▲5	11▼-1	12▲1
CY	12▼-2	12▼-3	28▲5	43▲1	5▼-1
LV	49=	20▲4	14=	12▼-1	5▼-2
LT	56▼-4	21▲4	10▼-2	8▲2	6=
LU	41▲3	22▲3	17▲1	12▼-8	7▲1
HU	24▼-3	23▼-3	25▲2	18▲5	11▼-1
MT	35▼-10	25▲2	18▼-3	16▲8	7▲2
NL	42▼-5	27▲5	14▼-1	8▲1	8=
AT	24▼-6	22▼-4	22▲3	21▲4	11▲3
PL	60▼-3	25▲1	6=	3=	6▲2
PT	48▼-5	30▲4	11=	5▲1	6=
RO	40▼-2	25▲1	17▲2	10▲2	8▼-3
SI	18▼-3	28=	30▲2	15=	9▲1
SK	23▼-3	18▼-2	22▼-2	28▲6	10▲1
FI	66▲3	19▼-2	7▲1	3=	5▼-2
SE	49▼-2	21▲1	10=	10▲2	9▼-2

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

81/102

Q3_6 Voor elk van de volgende maatregelen die zijn aangekondigd, gelieve mij te vertellen of u ze wel of niet goedkeurt. **Welkom in de Europese Unie op de vlucht voor de oorlog**

	Volledig goedkeuren	De neiging om goed te keuren	De neiging om af te keuren	Volledig afkeuren	Ik weet het niet
EU27	42▼-13	40▲6	9▲3	6▲2	4▲1
BE	28▼-13	45=	13▲7	8▲4	6▲2
BG	26▼-9	44▲4	16▲3	9▲1	6▲1
CZ	20▼-13	40▼-5	22▲10	14▲8	5▼-1
DK	55▼-2	33▲1	6=	2=	4▲2
DE	39▼-17	40▲9	9▲2	8▲4	4▲2
EE	42▼-17	44▲12	7▲2	3▲2	4▲2
IE	45▼-21	29▲5	13▲8	10▲8	3▲1
EL	50▼-9	34▲2	7▲2	8▲4	2▲1
ES	40▼-14	45▲9	7▲3	4▲1	4▲1
FR	35▼-10	45▲5	9▲2	6▲2	5▲2
HR	47▼-21	43▲16	7▲4	2=	2▲1
IT	51▼-9	36▲4	7▲4	3▼-1	3▲1
CY	54▼-2	34▼-1	7▲2	5=	1=
LV	48▼-4	38▲4	8▲2	3=	4▼-1
LT	46▼-20	40▲15	6=	4▲1	4▲3
LU	47▼-14	38▲9	10▲4	3▼-1	3▲2
HU	38▼-10	42▲4	11▲3	5▲3	4▲2
MT	53▼-15	33▲5	9▲7	4▲3	2=
NL	38▼-16	40▲4	11▲4	7▲5	5▲2
AT	33▼-16	41▲6	13▲5	9▲5	4=
PL	49▼-12	38▲7	7▲4	3=	3▲1
PT	64▼-9	29▲6	3▲1	1▲1	2▲2
RO	42▼-12	42▲8	8▲3	5▲2	4▼-1
SI	22▼-14	54=	14▲8	4▲2	6▲4
SK	22▼-13	38▼-3	20▲7	15▲9	5=
FI	67▼-10	26▲8	5▲2	1=	1▼-1
SE	60▼-9	27▲7	7▲1	3▲1	3▲1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

82/102

Q4 Welke van deze drie uitspraken komt het dichtst bij uw mening?

	De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel versterkt.	De oorlog in Oekraïne heeft de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel verzwakt	De oorlog in Oekraïne heeft geen invloed gehad op de eenheid van de Europese Unie op het wereldtoneel.	Ik weet het niet
EU27	41	32	14	13
BE	36	31	14	20
BG	28	46	15	12
CZ	36	36	15	13
DK	58	11	16	16
DE	45	29	13	13
EE	65	17	8	11
IE	44	28	16	11
EL	18	55	19	8
ES	45	30	15	10
FR	40	30	15	16
HR	37	32	19	12
IT	28	45	17	11
CY	23	49	16	12
LV	51	23	13	13
LT	67	18	7	8
LU	40	28	18	15
HU	24	55	10	11
MT	35	37	13	15
NL	50	19	14	17
AT	28	47	12	13
PL	52	20	17	11
PT	61	24	11	5
RO	41	35	11	13
SI	32	37	20	12
SK	30	42	15	13
FI	62	12	12	14
SE	52	20	13	16

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

83/102

Q5_1 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

De economische situatie van (onze land)

	Ze ^{er} goed	Vrij goed	Nogal slecht	Ze ^{er} slecht	Ik weet het niet
EU27	2	20	45	31	2
BE	1	15	47	35	2
BG	1	7	49	42	1
CZ	1	11	43	45	1
DK	4	39	40	12	5
DE	3	31	44	19	4
EE	1	32	45	18	4
IE	3	30	36	30	2
EL	3	18	28	49	2
ES	1	16	43	39	1
FR	2	16	47	33	1
HR	0	14	48	37	2
IT	1	12	52	35	1
CY	2	27	39	31	1
LV	1	16	48	34	2
LT	1	37	44	16	3
LU	7	53	32	7	2
HU	1	12	32	53	2
MT	10	44	32	11	3
NL	2	24	53	19	2
AT	2	33	41	21	2
PL	2	18	42	37	1
PT	1	12	57	29	1
RO	2	12	49	36	1
SI	2	32	49	14	4
SK	1	6	38	55	1
FI	2	31	48	17	3
SE	3	30	43	22	2

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

84/102

Q5_2 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

De economische situatie van de Europese Unie

	Zeer goed	Vrij goed	Nogal slecht	Zeer slecht	Ik weet het niet	
EU27	2	28	48	15	8	
BE	2	20	47	25	5	
BG	1	22	52	17	8	
CZ	1	21	48	23	7	
DK	3	31	40	10	16	
DE	2	28	47	13	10	
EE	2	42	37	7	12	
IE	3	33	40	15	10	
EL	4	28	43	20	5	
ES	2	22	56	14	5	
FR	3	20	50	21	7	
HR	2	35	48	10	6	
IT	3	26	51	15	6	
CY	5	28	42	21	6	
LV	2	39	39	9	11	
LT	5	60	24	4	8	
LU	1	40	42	11	6	
HU	2	37	42	13	7	
MT	3	36	41	11	9	
NL	2	26	51	12	9	
AT	2	29	44	20	6	
PL	2	42	40	7	9	
PT	2	27	57	11	5	
RO	4	41	39	10	7	
SI	2	31	51	10	6	
SK	1	19	49	23	8	
FI	2	37	41	9	12	
SE	2	29	42	11	16	

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

85/102

Q5_3 Hoe zou u de huidige toestand van elk van de volgende beoordelen?

Uw persoonlijke levensstandaard

	Zeer goed	Vrij goed	Nogal slecht	Zeer slecht	Ik weet het niet	
EU27		4	43	36	14	2
BE		4	45	35	14	2
BG		2	28	48	20	3
CZ		3	42	38	16	1
DK		11	56	21	9	3
DE		4	48	34	12	3
EE		3	49	34	11	3
IE		6	46	30	16	2
EL		4	34	38	22	1
ES		4	50	36	8	2
FR		5	41	38	16	2
HR		2	36	44	16	2
IT		3	40	38	18	2
CY		6	50	29	14	1
LV		2	43	39	13	3
LT		2	55	33	8	3
LU		12	58	23	5	2
HU		2	26	47	24	2
MT		7	58	27	7	1
NL		10	52	27	9	2
AT		6	48	33	12	2
PL		2	43	39	13	4
PT		1	39	44	14	1
RO		2	32	41	23	2
SI		4	38	42	13	3
SK		2	28	45	23	2
FI		5	54	28	11	1
SE		9	55	23	11	2

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

86/102

Q6_1 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De EU moet maatregelen blijven nemen om haar afhankelijkheid van Russisch gas en olie zo spoedig mogelijk te verminderen.

(Opmerking: gewijzigde trend)

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	50▼-6	32▲3	8▲1	6▲2	4=
BE	51▼-6	33▲3	7▲1	5▲2	5=
BG	31▼-3	28=	19▲3	16▲2	6▼-1
CZ	34▼-11	35▲2	15▲4	11▲6	6▼-1
DK	70=	21▲2	4▼-2	2=	3=
DE	49▼-8	29▲3	9▲1	8▲2	5▲1
EE	54▼-14	28▲9	8▲2	5▲2	5=
IE	56▼-15	25▲7	8▲4	7▲4	3▲1
EL	37▼-5	26▼-2	15▲2	18▲6	5▼-2
ES	52▼-6	34▲5	7▲2	3=	3▼-1
FR	46▼-4	38▲2	7▲1	4▲1	5=
HR	51▼-8	36▲8	7▲1	3=	3=
IT	52▼-3	34▲2	8▼-1	5▲1	2=
CY	39▲2	29▼-2	14▼-1	12=	6▲1
LV	50▼-2	25▲6	11▲1	10=	5▼-5
LT	59▼-7	27▲8	5▼-2	4=	5▲1
LU	50▼-7	32▲10	7▼-2	6▼-2	4▲1
HU	32▼-3	32=	16▲1	12▲3	8▼-1
MT	58▼-14	28▲6	5▲2	6▲5	3▲1
NL	53▼-11	32▲5	7▲3	5▲3	3=
AT	45▼-6	30=	13▲3	9▲4	4▼-1
PL	57▼-6	33▲5	4=	2=	4=
PT	68▼-11	26▲9	3▲1	2▲1	1=
RO	52▼-4	31▲2	8▲1	5▲2	4▼-2
SI	32▼-8	46▲7	13▲1	6▲1	4▼-1
SK	24▼-4	30▼-1	16▼-1	22▲6	8▲1
FI	70▼-3	23▲4	4=	2▲1	2▼-2
SE	70▼-1	19▲2	6▲1	2▼-1	3▼-1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Q6_2 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Stijgende energieprijzen hebben een aanzienlijke invloed op mijn koopkracht

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	43▼-5	42▲5	10▲1	3=	2▼-1
BE	44▼-5	39▲3	11▲3	4▲2	2▼-2
BG	51▼-17	35▲14	8▲4	4▲1	2▼-2
CZ	41▼-7	41▲3	13▲5	3▲1	3▼-1
DK	38▼-2	41▲3	14=	5▲2	2▼-3
DE	43▼-6	41▲7	12▲1	3▼-1	2▼-1
EE	42▼-3	45▲5	10▼-1	2=	1▼-1
IE	46▼-3	38▲1	9▲1	5▲3	1▼-2
EL	67▼-5	25▲3	5▲2	2▲1	1=
ES	38▼-10	46▲7	11▲3	3▲1	1▼-1
FR	43▼-2	44▲2	9▲1	2=	1▼-1
HR	44▼-9	44▲9	9▲1	1=	1▼-1
IT	40▼-3	47▲4	8=	3=	2▼-2
CY	63▼-9	30▲9	5▲1	2▼-1	1=
LV	48▼-5	41▲6	9=	2▲1	1▼-2
LT	47▼-1	40▲1	8▲1	2▲1	3▼-1
LU	43▼-2	40▲3	13▲1	3▲1	1▼-3
HU	50▲4	37▼-3	8=	4▲1	1▼-2
MT	29▼-18	49▲14	12▲4	4▲2	6▼-1
NL	35▼-7	41▲2	16▲4	6▲2	2▼-1
AT	49▲4	36▲1	12▼-2	2▼-1	2▼-2
PL	37▼-8	49▲9	7▲1	2=	4▼-3
PT	56▼-12	38▲10	4▲2	1▲1	1▼-1
RO	56▼-2	33▼-1	7▲1	3▲2	2=
SI	25▼-18	56▲7	14▲8	4▲2	2▼-1
SK	47▼-1	40▲1	8=	3▲1	2▼-1
FI	36▲3	43▲2	16▼-2	3▼-1	3▼-2
SE	33▼-3	42▲5	17▲3	6▼-1	2▼-4

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

88/102

Q6_3 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Recente prijsstijgingen in (onze land) zijn voornamelijk te wijten aan het agressieve gedrag van Rusland

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	20	36	24	14	6
BE	19	43	20	11	8
BG	14	29	27	25	5
CZ	18	27	25	24	6
DK	29	44	15	5	7
DE	26	34	22	11	7
EE	20	39	22	13	7
IE	17	38	22	19	5
EL	17	19	22	40	2
ES	23	42	18	12	4
FR	14	35	26	16	10
HR	13	31	32	19	6
IT	16	40	27	12	6
CY	15	30	30	22	2
LV	25	38	18	14	6
LT	29	41	17	9	5
LU	18	31	29	15	7
HU	12	23	28	30	7
MT	14	35	27	19	4
NL	26	43	18	8	5
AT	19	30	27	19	5
PL	17	32	31	13	7
PT	23	42	25	8	3
RO	22	34	23	14	6
SI	13	33	34	15	5
SK	19	30	20	25	6
FI	30	46	14	6	4
SE	21	44	20	10	6

Flash Eurobarometer 514 — EU's antwoord op de energie-uitdagingen/Veldwerk:

23/11/— 30/11/2022/Base: N=26337 —

Q7_1 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in hernieuwbare energie

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	47▼-3	36▲1	8▲1	4=	5=
BE	40▼-5	39▲4	9▲1	5=	7=
BG	27▼-8	42▲4	16▲4	6=	9▼-1
CZ	29▼-6	46▲3	13▲3	6▲2	6▼-2
DK	53▼-3	30▲3	7▲1	2▼-1	8▲1
DE	52=	31▲1	9=	5▼-1	4▼-1
EE	32▼-6	41▲1	13▲2	7▲3	8=
IE	52▼-9	30▲5	7▲1	7▲2	4▲1
EL	46▼-1	31▼-2	11▲2	9=	4=
ES	47▼-9	35▲2	9▲5	4▲1	5▲2
FR	40▲2	43▲1	7=	5=	6▼-2
HR	41▼-11	43▲8	7▲2	3▲1	5=
IT	52▼-2	34▼-1	7▲2	3=	4▲2
CY	62▲2	24▼-4	7▲2	3▼-1	4▲1
LV	34▼-7	41▲4	10▲1	5▲2	11▼-1
LT	49▼-2	37▲4	5▼-1	3▼-1	6▼-2
LU	50▼-2	34▲7	9▲1	4▼-4	3▼-1
HU	43=	39=	8=	3=	7▲1
MT	67▼-2	25▲1	3=	2▲1	3=
NL	50▼-4	34▲2	7▲3	3=	6=
AT	51▼-2	32▲3	8▼-1	5▲2	4▼-1
PL	49▼-2	39▲3	5=	2▼-1	5▲1
PT	67▼-4	27▲4	3▲1	1▲1	2▼-1
RO	45▼-6	38▲4	8▲1	4▲2	6=
SI	36▼-9	47▲5	9▲2	3▲1	4▲1
SK	29▼-4	39▼-4	12▲2	10▲4	11▲2
FI	49▼-1	36▲2	7=	3▲1	5▼-2
SE	51▲1	30=	8=	4▼-1	8▼-1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

90/102

Q7_2 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De oorlog in Oekraïne maakt het dringender voor EU-lidstaten om te investeren in kernenergie

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	23	35	17	13	12
BE	27	33	16	9	15
BG	22	41	18	8	12
CZ	26	41	16	6	11
DK	22	29	15	15	20
DE	18	28	22	20	12
EE	23	43	13	5	17
IE	20	27	21	19	12
EL	13	22	22	35	8
ES	20	36	18	14	13
FR	28	43	12	6	11
HR	18	36	24	12	10
IT	23	32	18	16	11
CY	11	24	22	30	12
LV	17	36	17	8	22
LT	20	33	20	6	22
LU	14	29	27	21	10
HU	14	34	24	13	15
MT	20	29	21	18	12
NL	25	35	16	10	15
AT	12	21	23	37	8
PL	33	44	9	2	12
PT	17	35	23	16	10
RO	35	39	12	3	10
SI	19	41	22	10	9
SK	21	39	17	9	14
FI	29	42	12	4	13
SE	30	33	13	12	11

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

91/102

Q7_3 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De prijs van elektriciteit mag niet afhangen van de prijs van gas

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	48	35	7	2	8
BE	56	29	7	2	6
BG	41	37	10	4	8
CZ	41	36	9	5	10
DK	52	26	7	2	13
DE	53	32	6	2	7
EE	34	44	6	2	14
IE	48	33	8	3	7
EL	54	27	7	5	7
ES	50	32	8	3	6
FR	49	36	5	1	9
HR	42	44	8	1	5
IT	46	39	6	2	7
CY	43	36	7	3	11
LV	43	38	7	3	10
LT	37	41	6	1	15
LU	53	34	2	1	9
HU	38	40	9	3	10
MT	35	39	12	3	11
NL	47	35	8	3	8
AT	66	25	4	3	3
PL	33	45	6	2	14
PT	47	40	7	1	5
RO	48	36	7	2	7
SI	36	54	5	1	4
SK	40	37	7	4	12
FI	55	30	4	2	11
SE	50	25	8	4	13

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

92/102

Q7_4 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Het is van cruciaal belang dat de EU kritieke infrastructuren zoals pijpleidingen en internetkabels beschermt.

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	48	39	6	2	5
BE	47	39	6	3	5
BG	41	40	9	3	7
CZ	43	42	6	2	7
DK	59	29	5	1	7
DE	54	34	6	2	4
EE	57	32	4	2	5
IE	57	33	4	3	3
EL	52	35	6	3	5
ES	48	41	6	2	3
FR	45	43	6	2	5
HR	38	47	6	2	7
IT	40	41	8	2	9
CY	57	33	4	1	5
LV	52	33	5	2	8
LT	55	34	3	1	6
LU	50	37	6	1	7
HU	38	44	7	2	8
MT	67	25	4	1	3
NL	56	32	6	2	4
AT	49	36	6	2	6
PL	47	40	5	1	6
PT	58	36	2	0	3
RO	49	41	5	2	3
SI	33	54	6	2	5
SK	41	42	6	3	8
FI	63	28	4	1	4
SE	60	24	6	1	9

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

93/102

Q7_5 En hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

We moeten allemaal moeite doen om het energieverbruik tijdens piekuren te verminderen

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	38	43	11	5	3
BE	31	46	13	7	4
BG	24	42	18	14	3
CZ	28	51	14	5	3
DK	51	36	7	3	3
DE	40	42	11	5	4
EE	25	48	16	6	5
IE	39	39	12	8	2
EL	34	33	15	17	1
ES	34	47	12	5	3
FR	35	46	11	5	3
HR	29	51	13	5	3
IT	46	39	9	3	3
CY	45	34	9	8	3
LV	26	46	15	7	6
LT	33	48	9	5	6
LU	41	42	11	6	1
HU	34	49	10	4	3
MT	50	35	8	5	1
NL	43	41	9	5	3
AT	39	43	10	6	3
PL	40	46	8	3	4
PT	50	43	4	2	1
RO	35	39	16	9	2
SI	27	54	12	4	4
SK	24	49	14	9	5
FI	47	41	8	3	2
SE	54	33	8	3	3

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

94/102

Q8_1 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren? **Maatregelen genomen door de overheid (NATIONALITEIT)**

	Een significant positief effect	Een beperkte positieve impact	Geen impact	Een beperkte negatieve impact	Een significant negatief effect	Ik weet het niet
EU27	8	38	22	11	12	9
BE	4	37	28	12	9	11
BG	4	23	39	14	13	7
CZ	5	27	20	18	22	8
DK	15	42	18	6	3	16
DE	7	44	18	10	12	10
EE	8	38	24	10	10	10
IE	12	44	19	7	14	5
EL	16	25	21	11	24	3
ES	9	35	26	11	13	6
FR	8	40	21	12	10	10
HR	4	31	45	7	9	5
IT	7	38	26	12	10	8
CY	10	33	23	11	15	7
LV	8	34	27	8	15	8
LT	14	42	20	7	9	8
LU	9	47	23	7	5	10
HU	6	19	14	22	33	6
MT	25	34	25	6	4	7
NL	8	50	17	10	7	9
AT	7	34	22	13	17	7
PL	14	31	20	13	13	9
PT	8	44	32	6	6	4
RO	12	33	25	12	12	6
SI	9	38	26	12	5	10
SK	3	25	23	16	24	10
FI	6	45	21	11	7	9
SE	10	45	19	8	5	13

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

95/102

Q8_2 Welke impact denkt u dat de volgende maatregelen zullen worden genomen om de algehele economische situatie te verbeteren? **Door de Europese Unie genomen maatregelen**

	Een significant positief effect	Een beperkte positieve impact	Geen impact	Een beperkte negatieve impact	Een significant negatief effect	Ik weet het niet
EU27	9	40	22	10	8	11
BE	5	36	29	10	9	12
BG	13	31	26	11	12	8
CZ	6	31	21	17	13	12
DK	17	40	17	4	3	19
DE	6	38	23	11	9	13
EE	9	39	20	9	5	17
IE	13	45	17	7	10	8
EL	11	29	24	12	18	5
ES	9	46	22	10	6	8
FR	5	37	25	9	9	14
HR	5	50	28	5	5	7
IT	8	42	24	10	8	10
CY	13	39	16	11	14	8
LV	16	39	18	6	7	14
LT	17	48	15	5	2	13
LU	8	48	18	8	6	12
HU	7	29	14	20	21	9
MT	15	45	15	7	6	12
NL	6	44	22	9	6	13
AT	6	33	22	12	18	9
PL	22	40	17	7	4	12
PT	19	54	12	5	4	6
RO	18	42	17	10	6	8
SI	8	45	21	10	6	10
SK	5	30	20	14	19	13
FI	6	47	21	8	4	14
SE	12	45	17	5	4	17

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

96/102

Q9 En u persoonlijk, wat voor soort actie(s) bent u al aan het ondernemen of zou u bereid zijn om te nemen om uw energieverbruik en uw energierekeningen te verminderen? [MEERDERE ANTWOORDEN]

	Koppel uw elektronische apparaten los wanneer u niet in gebruik bent	Gebruik alternatieven voor uw auto/motor, zoals wandelen, fietsen, het nemen van het openbaar vervoer, autodelen	Kies voor hernieuwbare vormen van energie bij u thuis (bijv. zonnepanelen, enz.)	Installeer thuis apparatuur om uw energieverbruik te beheersen en te verminderen (bijv. een programmeerbare thermostat)	Voeg betere isolatie toe bij u thuis	Koop energiezuinige apparatuur (met een goede energieclassificatie)	Verlaag de kamertemperatuur thuis of op het werk	Neem de trein in plaats van het vliegtuig voor uw reizen	Doe lichten uit wanneer je een kamer verlaat voor een tijdje, thuis of op het werk	Overige	Geen	Ik weet het niet
EU27	62=	39▼-6	25▼-10	22▼-9	26▼-4	37▼-5	58▲7	22▼-5	77▲4	5▲1	3=	2=
BE	58▼-2	34▼-6	28▼-8	20▼-6	29▼-4	40▼-6	70▲6	13▼-8	76=	3▼-2	4=	2=
BG	56▲1	36▼-6	25▼-11	16▼-10	52▲3	42▲2	38▲3	15▼-3	66▲2	4▲2	5▲1	2=
CZ	49▼-4	30▼-8	19▼-9	20▼-9	24▲2	34▼-3	56▲10	18▼-11	72▲10	5▲1	7▲2	2▼-2
DK	55▲7	34▼-7	16▼-11	17▼-10	16▼-3	35▼-6	71▲12	15▼-6	82▲8	8▲1	2▼-1	2=
DE	59▼-2	40▼-6	22▼-8	18▼-9	16▼-3	29▼-2	67▲8	30▼-6	79▲3	10▲2	2▼-1	2▲1
EE	64▲4	37▼-11	22▼-14	29▼-8	39▼-8	45▼-13	42▲3	17▼-6	83▲1	3▼-1	4▲1	1=
IE	67▼-2	32▼-10	24▼-19	26▼-12	35▼-12	46▼-7	55▲1	14▼-4	81▲2	7▲2	4▲1	2=
EL	54=	40▼-7	39▼-10	21▼-9	32▼-7	30▼-7	43▲7	13▼-2	71▲5	4▲1	8▲2	2▼-1
ES	63▼-3	48▼-4	21▼-16	23▼-13	30▼-5	25▼-13	52▲8	22▼-1	77▲6	6▲2	3=	1▼-1
FR	67▲4	36=	21▼-4	24▼-5	29=	39▼-1	63▲10	22▼-2	77▲5	4=	3=	2=
HR	67▲2	38▼-5	25▼-22	23▼-9	35▼-14	30▼-8	52▲3	16▼-5	81▲8	4▲2	4▲2	1=
IT	63▲3	34▼-7	28▼-15	22▼-8	22▼-6	42▼-3	62▲6	14▼-6	76▲6	3=	2▼-1	1▼-1
CY	65▲4	27▼-7	61▼-3	29▼-7	43=	49▼-1	40▲7	6▼-3	80▲6	3=	5▲3	0▼-1
LV	65▲7	22▼-5	14▼-18	18▼-8	24▼-6	36▼-5	32▲5	10▼-4	75▲5	3=	5▲2	2▼-2
LT	78▲9	27▼-6	19▼-8	12▼-7	24▼-9	36▼-5	35▲8	8▼-3	79▲12	4▲1	5▲1	1▼-3
LU	59▲3	42▼-3	27▼-16	26▼-16	22▼-10	42▼-7	71▲18	16▼-17	82▲2	9▲1	6▲2	2=
HU	53▲2	39▼-3	41▼-8	39▼-4	46▼-3	47▼-1	44▲8	32▼-1	75▲7	4▲1	2▼-1	2=
MT	62▲2	40▼-5	40▼-12	28▼-13	31▼-4	63▼-7	42▲7	6▼-4	85=	10▲1	3▲3	2▼-2
NL	54▲2	42▼-7	36▼-12	23▼-7	37▼-3	42▼-10	71▲2	19▼-3	74▼-1	8▲2	3▲1	2=
AT	57=	41▼-6	30▼-5	24▼-4	21▼-2	30▲2	60▲5	32▼-6	81▲3	7=	3▲1	1▼-1
PL	63▼-3	40▼-8	21▼-13	17▼-15	25▼-9	41▼-9	52▲4	26▼-6	78▲2	1=	2=	3▲1
PT	75▲1	45▼-9	39▼-13	30▼-8	36▼-8	51▼-5	43▲7	20▼-4	85▲5	3=	2▲1	1▼-1
RO	65▼-2	38▼-9	28▼-9	33▼-7	41▼-6	46▼-4	45▼-4	17▼-4	75▼-1	3▼-1	4▲2	2=
SI	59▲11	40▲1	41▼-7	30▼-7	44▼-2	47▲4	46▲6	24▲1	64▲8	3▼-1	3▲1	3=
SK	52▼-3	33▼-10	22▼-14	16▼-18	22▼-13	38▼-11	50▲11	23▼-14	71▲1	3▲1	9▲4	3▲1
FI	58▼-4	36▼-12	17▼-16	19▼-16	15▼-7	37▼-20	55=	21▼-17	81▲1	10=	3▲1	2▼-1
SE	62▲3	44▼-1	34▼-7	25▼-6	23▼-1	45▲2	49▲10	35▼-3	79▲6	7▲2	3=	3▼-1

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

▼▲ Evolutie nov 2022-apr 2022 (vergelijking met Flash Eurobarometer 506, april 2022)

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

97/102

Q10_1 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Over het algemeen is er solidariteit tussen de lidstaten in de EU

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	8	47	26	11	8
BE	6	49	23	13	9
BG	11	41	27	14	7
CZ	5	40	31	16	8
DK	13	54	16	3	14
DE	9	48	25	9	8
EE	6	62	17	6	9
IE	12	51	19	10	8
EL	3	24	33	39	2
ES	11	52	23	7	7
FR	7	49	26	10	8
HR	8	56	23	7	6
IT	5	38	35	16	6
CY	2	32	37	25	5
LV	6	54	23	7	10
LT	10	55	24	4	8
LU	6	51	29	8	6
HU	9	46	27	11	7
MT	8	50	24	11	8
NL	9	49	24	8	10
AT	6	42	30	13	9
PL	6	50	27	9	8
PT	14	65	15	3	3
RO	16	48	23	8	5
SI	6	47	35	7	7
SK	6	37	32	15	11
FI	11	64	14	3	10
SE	12	55	17	6	11

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

98/102

Q10_2 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Democratie wordt bedreigd in de EU

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	12	33	33	12	10
BE	15	34	30	9	13
BG	15	33	30	10	12
CZ	17	36	30	7	10
DK	9	24	33	19	15
DE	12	34	36	10	9
EE	9	26	41	14	11
IE	17	31	30	12	11
EL	26	33	20	17	5
ES	10	28	34	17	10
FR	14	37	28	9	12
HR	12	38	35	7	8
IT	9	28	37	16	10
CY	22	33	28	10	7
LV	10	27	38	12	13
LT	7	32	39	10	13
LU	12	37	33	10	8
HU	17	32	30	14	7
MT	13	37	28	10	12
NL	13	42	22	11	13
AT	18	35	32	8	7
PL	10	29	35	13	12
PT	9	35	38	13	6
RO	15	30	32	12	11
SI	10	41	35	6	9
SK	22	32	28	7	12
FI	7	30	36	14	14
SE	13	36	27	16	9

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

99/102

Q10_3 Hoeveel bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Democratie wordt bedreigd (onze land)

	Helemaal mee eens	De neiging om het eens te zijn	De neiging om het oneens te zijn	Totaal oneens	Ik weet het niet
EU27	18	32	29	14	7
BE	14	32	30	14	11
BG	27	37	22	8	7
CZ	23	36	28	7	5
DK	9	20	29	33	9
DE	14	32	35	13	6
EE	11	27	37	16	8
IE	18	26	28	19	8
EL	34	24	19	21	3
ES	17	32	27	17	7
FR	18	34	30	11	7
HR	25	42	23	6	5
IT	10	30	32	20	8
CY	24	33	26	14	4
LV	17	30	34	11	9
LT	14	31	34	12	9
LU	11	20	40	23	8
HU	45	26	14	10	5
MT	24	28	21	20	6
NL	16	43	22	11	8
AT	19	30	33	12	6
PL	31	34	17	10	7
PT	9	32	36	19	4
RO	21	35	27	8	9
SI	13	39	34	7	7
SK	30	37	20	4	9
FI	6	22	36	23	12
SE	14	32	23	26	6

Flash Eurobarometer 514 — EU-respons op energie-uitdagingen

Veldwerk: 23/11-30/11/2022/(%) Basis: N=26 337 — Alle respondenten

Onze opmerkingen

De titel van het onderzoek komt niet overeen met de inhoud ervan

De titel van deze Eurobarometer „De reactie van de EU op energie-uitdagingen” geeft geen goed idee van de inhoud ervan, die voornamelijk gewijd is aan de oorlog in Oekraïne:

Oorlog in Oekraïne: Q1, Q2, Q3, Q4, Q6, (Q7)

Economie: Q5, Q8, DX3

Democratie: Q10

Energie: (Q7), Q9.

Energieproblemen zijn praktisch alleen in Q9. De andere vragen gaan over belangrijke kwesties en de honderdduizenden doden in Oekraïne zijn de moeite waard om de mening van de Europeanen te vragen. Maar de energie-uitdagingen voor de Europeanen zullen niet eindigen met de oorlog, met name de toename van broeikasgassen, de kosten, vertragingen en gevaren van kernenergie, de bezetting van land door zonne-installaties, concurrentie van biobrandstoffen met voedselproductie, enz.

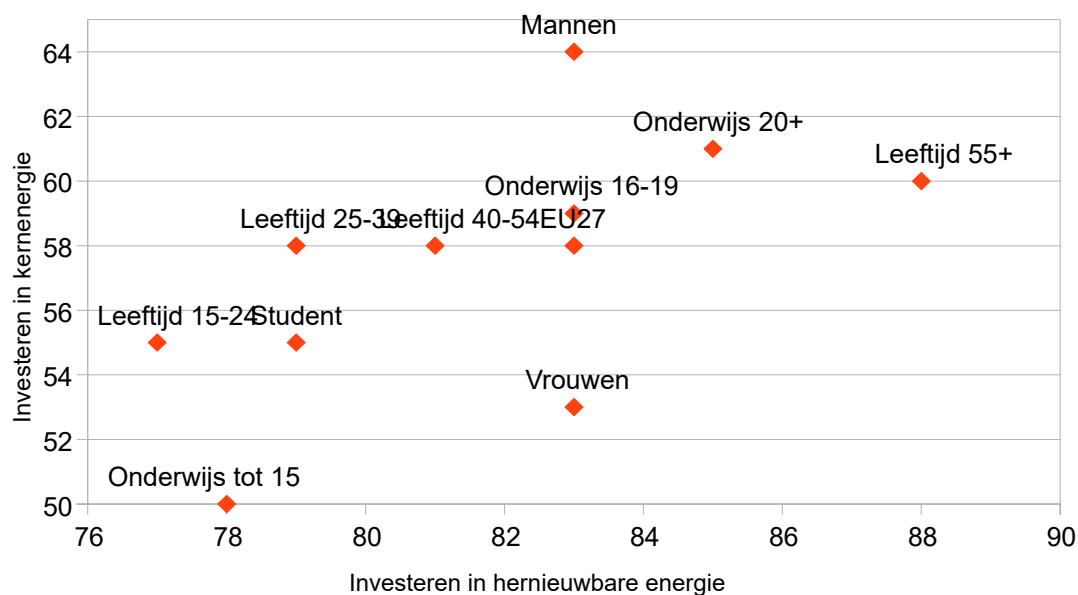
Dit bevestigt echter dat energieproblemen belangrijke bepalende factoren zijn voor het beleid van de Europese Unie en haar samenstellende staten. In het voorjaar van 2022 had Europees commissaris voor mededinging Margrethe Vestager gelijk door te zeggen: „We waren niet naïef, we waren hebberig”.

Welk beleid moet worden aangenomen? Meningen verschillen veel meer tussen landen dan tussen sociale groepen

Flash Eurobarometer 514

Reactie van de EU op de energie-uitdagingen

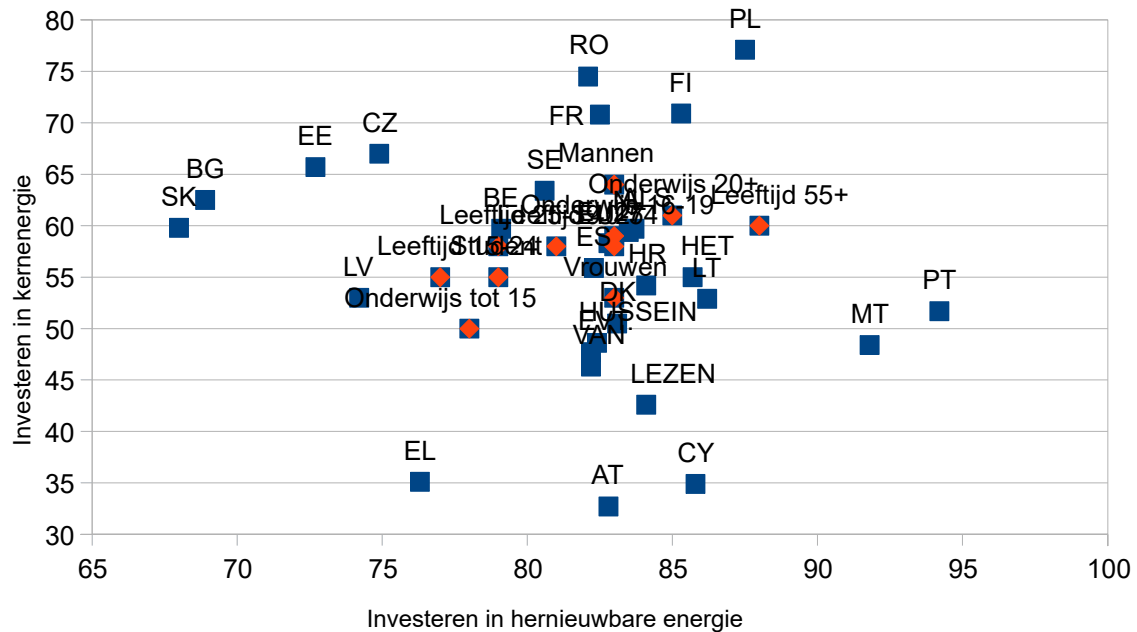
101/102

Hoewel het verband tussen oorlog en energieverbruik ongelukkig is, vraagt de Q7 zich af of de oorlog in Oekraïne moet leiden tot investeringen in hernieuwbare energie of investeringen in kernenergie.

Er zijn veel (kleine) verschillen tussen sociaal-demografische groepen. Mannen zijn meer voorstanders van kernenergie dan vrouwen. Hoe ouder de leeftijd, en hoe hoger het studieniveau, hoe meer mensen willen investeren in deze energieën, vooral hernieuwbare energieën. Integendeel, jongeren of mensen met weinig onderwijs willen geen extra investeringen in deze energieën.

Maar deze verschillen zijn veel kleiner dan verschillen in mening tussen landen.

Veel meer Maltees en Portugezen willen investeren in hernieuwbare energie dan Slowaken en Bulgaren. Frans, Fins, Roemeens en Pools hebben twee keer zoveel kans om kernenergie te ontwikkelen dan de Grieken, Oostenrijkers of Cyprioten.

Deze verschillen maken het heel moeilijk om een gemeenschappelijk Europees beleid tot stand te brengen. Wil er een Europese publieke opinie bestaan, dan zouden er discussies moeten plaatsvinden tussen alle Europeanen, uit alle landen. Maar daarvoor is een gemeenschappelijke taal nodig voor de discussie: de beste taal zou Esperanto zijn, een eenvoudige, nauwkeurige en eerlijke taal.